

Strategisch Plan Geletterdheid

Tabellen tussentijdse evaluatie
najaar 2021

2017
2024

Strategische doelstelling 1: We zorgen voor een significante toename van het aantal jongeren dat het secundair onderwijs verlaat met voldoende geletterdheidscompetenties, opdat zij zelfstandig kunnen functioneren en participeren in de samenleving en zich persoonlijk kunnen ontwikkelen en bijleren.

Tabel SD1 Streefcijfers: (inter)nationaal vergelijkend onderzoek

Algemene meetindicator 2017 (nulmeting)	Algemene meetindicator 2021 (tussentijdse evaluatie)
Binnen het Strategisch kader Onderwijs en opleiding 2020 van de Europese Commissie is het volgende EU-streefcijfer voorop gesteld: niet meer dan 15% van alle 15-jarigen mag onvoldoende (i.e. lager dan niveau 2 van PISA) scoren voor leesvaardigheid, wiskundige geletterdheid en wetenschappelijke geletterdheid. In 2015 bedroeg dit percentage voor alle 15-jarigen in Vlaanderen 17% voor leesvaardigheid, wiskundige geletterdheid en wetenschappelijke geletterdheid (Resultaten PISA 2015). 2015 - Vlaanderen (% dat lager scoort dan niveau 2): Leesvaardigheid: 17% Wiskundige geletterdheid: 17% Wetenschappelijke geletterdheid: 17%	De bekendmaking van de Vlaamse resultaten van PISA 2018 vond plaats op 3 december 2019. Hoewel Vlaamse leerlingen internationaal en Europees nog altijd goede resultaten halen voor lezen, wiskunde en wetenschappen, zien we door de jaren heen wel een duidelijke dalende trend in de gemiddelde score. Terwijl het aandeel toppresteerders relatief groot blijft (maar wel daalt voor wiskunde), stijgt het aandeel leerlingen dat voor lezen, wetenschappen en/of wiskunde het basisniveau niet haalt. Dat basisniveau is het minimale niveau om in de maatschappij op eigen benen te kunnen staan en wordt in PISA aangeduid als niveau 2. Voor lezen was dit aandeel in 2018 19%, voor wiskundige geletterdheid 17% en voor wetenschappelijke geletterdheid 18%. Bijgevolg, is het EU-streefcijfer van 15% dat werd vooropgesteld zeker nog niet in zicht. 2018 - Vlaanderen (% dat lager scoort dan niveau 2): Leesvaardigheid: 19% Wiskundige geletterdheid: 17% Wetenschappelijke geletterdheid: 18%

Daarnaast stellen we voorop dat in het kader van PIAAC het aantal <25-jarigen dat lager scoort dan niveau 2 van geletterdheid zal teruggebracht worden tot op 5% in 2022. Dit is het percentage dat Vlaanderen scoorde voor deze leeftijdsgroep in 1996 (IALS-resultaten). In 2011 was dit percentage gestegen tot 9%.	De resultaten van PIAAC worden volgens de huidige planning bekendgemaakt in het najaar van 2024.
Ten slotte, en complementair aan het EU-streefcijfer, streven we na dat in het kader van de peilingen PAV het aantal leerlingen uit het tweede jaar van de derde graad BSO dat de eindtermen behaalt voor functionele leesvaardigheid, functionele luistervaardigheid en functionele rekenvaardigheid stijgt naar 85% in 2024. In 2014 bedroeg dit percentage respectievelijk 38%, 39% en 39%. Dit impliceert dat bij de volgende afname van deze peiling in 2021 dit percentage ten minste 71% moet bedragen voor de drie vaardigheden om op koers te zitten voor dit streefcijfer.	De resultaten van de peilingen PAV 2021 worden volgens de huidige planning bekendgemaakt in het voorjaar van 2022.

Tabel SD1 - actie 1: Voor jongeren kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021
Pedagogische begeleidingsdiensten van de onderwijskoepels en het GO!: 1.1 Nemen geletterdheidsondersteuning structureel op in	1.1 De pedagogische begeleidingsdiensten van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen (KathOndVla), het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV) en het GO! hebben gegevens aangeleverd. Geletterdheidsondersteuning is opgenomen in het driejaarlijks begeleidingsplan (september 2018 – augustus 2021) van het KathOndVla, het POV en het GO!	1.1 Voor deze meting leverden de pedagogische begeleidingsdiensten van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen (KathOndVla), het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV) en het GO! apart hun gegevens aan.

hun begeleidingsplannen. a. Professionaliseren leraren om werken aan geletterdheid op de klasvloer, geïntegreerd vorm te geven en in te bedden in het geletterdheidsbeleid van de secundaire scholen. b. Sensibiliseren de secundaire scholen om helder en toegankelijk te communiceren met leerlingen en ouders.	Bij het GO! is geletterdheidsondersteuning eveneens opgenomen in het flankerend aanbod. Het KathOndVla geeft aan dat geletterdheid is geïntegreerd in 'Diversiteit/ omgaan met meertaligheid, talenbeleid op school': 6.1 Het schoolteam gaat uit van de kracht van de talige diversiteit in de samenleving en op school om actief in te zetten op de meertalige ontwikkeling van alle lerenden. (Dit houdt verband met NT2, taalgericht vakonderwijs, leesbeleid, talenbeleid op school ...) 6.2 Het schoolteam creëert een krachtige taalleeromgeving met het oog op de ontplooiing van de volledige persoon van de lerende. (Dit houdt verband met Anderstalige nieuwkomers, talige vorderingen in kaart brengen, talenbeleid op school ...) 6.3 Het schoolteam stemt haar onderwijsleerpraktijk af op de talige noden en behoeften van alle lerenden.										
	1.1a De onderstaande tabel toont, per pedagogische begeleidingsdienst, een overzicht van: het aantal professionaliseringsinitiatieven voor leerkrachten om geletterdheid op de klasvloer geïntegreerd vorm te geven en het aantal deelnemers. <table border="1" data-bbox="548 1053 1411 1380"> <thead> <tr> <th>PBD</th> <th>Professionaliserings-initiatief</th> <th>Aantal deelnemers</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>KathOndVla</td> <td>BaO: Sterke en gemotiveerde lezers? Wij maken er werk van!</td> <td>285</td> </tr> <tr> <td>KathOndVla</td> <td>BaO: LNS1 Hoe leer je leerlingen beter schrijven (Limburg)</td> <td>31</td> </tr> </tbody> </table>	PBD	Professionaliserings-initiatief	Aantal deelnemers	KathOndVla	BaO: Sterke en gemotiveerde lezers? Wij maken er werk van!	285	KathOndVla	BaO: LNS1 Hoe leer je leerlingen beter schrijven (Limburg)	31	1.1a <u>GO! secundair onderwijs</u> Deze initiatieven heeft het GO! gemeten door het aantal gevolgde implementatiesessies voor de sleutelcompetenties met doelen basisgeletterdheid, in rekening te brengen, voor de periode 2018-2021. Het gaat om 5 sleutelcompetenties waarbij doelen basisgeletterdheid werden afgebakend: Nederlands, wiskunde, digitale competenties, leercompetenties en financiële en economische geletterdheid. De leercompetenties kwamen
PBD	Professionaliserings-initiatief	Aantal deelnemers									
KathOndVla	BaO: Sterke en gemotiveerde lezers? Wij maken er werk van!	285									
KathOndVla	BaO: LNS1 Hoe leer je leerlingen beter schrijven (Limburg)	31									

KathOndVla	BaO: LTS1 De wetenschap van het leren bij effectief wiskundeonderwijs (Limburg)	24	gespreid aan bod, bij de verschillende implementatiesessies. Het achtergrondmateriaal voor geletterdheid Nederlands werd ter beschikking gesteld via een Bit.ly-link, waarbij het aantal clicks ook gemeten wordt. Naast de kwantitatieve data, beschikken we over kwalitatieve data, door middel van enquêtes en tevredenheidsbevragingen bij onze leerkrachten die de implementatiesessies voor de 1e graad hebben bijgewoond. Cijfers: implementatiesessies: 20 bereikte leraren: 511 (op een totaal van 639 leraren) = bereik van 80% clicks voor de presentatie: 515 clicks voor de achtergrondinfo: 420 implementatiesessies evaluatie: 13 bereikte leraren: 128 leraren clicks voor de presentatie: 212 clicks voor de achtergrondinfo: 198 <u>GO! basisonderwijs:</u> Deze professionaliseringsinitiatieven werden in kaart gebracht door na te gaan in welke
KathOndVla	BaO: Dag van het Nederlands (West-Vlaanderen)	190	
KathOndVla	BaO: Dag van het Nederlands voor de eerste graad B-stroom (Vlaanderenbreed) 12 oktober	100	
KathOndVla	SO: ZILLspiratiedagen Nederlands en Wiskunde (in elke regio)	128	
KathOndVla	SO: Nascholingsproject Ouderbetrokkenheid	Niet gekend	
KathOndVla	Nascholing/Lerende Netwerken begrijpend lezen	200 individuele leerkrachten	
KathOndVla	Begeleiding/coaching taalvaardigheidsonderwijs door taalbegeleiders	250 scholen	
KathOndVla	Begeleiding/coaching taalvaardigheidsonderwijs door niet-taalbegeleiders	20 scholen	
POV	<i>POV heeft slechts 1 school in het basisonderwijs, die wordt door OVSG begeleid.</i>	/	
GO!	BaO: Bouwen aan een sterk leesbeleid doorheen het basisonderwijs – kleuteronderwijs	12	

GO!	BaO: Inzetten op goed leesonderwijs van kleuter tot 3e graad	24	scholen/scholengroepen die aangevraagd werden. Het gaat om volgende professionaliseringsinitiatieven (PI): online materialen/tools en flankerend nascholingsaanbod waarbij geletterdheid wordt aangeboden met implementatie en/of toepassing tot op de klasvloer. In de PI Nederlands Kleuter en Lager onderwijs en het PNP Begrijpend lezen werd ingezet op geletterdheid via voorbereidend, technisch en begrijpend lezen (m.i.v. de doelen van het leerplan Nederlands GO!) aantal scholen 19/20: 83 scholen aantal deelnemers 19/20: / aantal scholen* 20/21: 77 scholen aantal deelnemers * 20/21:+/-: 460 deelnemers In de PI Wiskunde werd ingezet op het gebruik, inzicht en toepassing van wiskunde (getalbegrip, optellen/afrekken, vermenigvuldigen/delen, breuken, kommagetallen, verhoudingen en procenten, meetkunde, meten, tabellen en grafieken) in levensechte contexten. Het gaat zowel over rekenen als over processen als problemen oplossen, bewijzen, communiceren, representeren, verbanden leggen, instrumenten
GO!	SO: Doelgericht evalueren in OKAN	15	
GO!	SO: Netwerk vervolgschoolcoaches	90	
GO!	SO: Nodoo+ als hefboom voor taalgericht vakonderwijs in de (vervolg)school	15	
GO!	SO: Servicedocument alfabetisering: een gedocumenteerd stappenplan	0	
GO!	SO: Sticordi voor ex-OKAN-leerlingen	29	
GO!	BaO: Anderstalige nieuwkomers: geen apart verhaal	87	
GO!	BaO: Bouwen aan een sterk leesbeleid doorheen het basisonderwijs – kleuteronderwijs	12	
GO!	BaO: Inzetten op goed leesonderwijs van kleuter tot 3e graad	24	
Bovendien geeft de pedagogische begeleidingsdienst van het GO! aan dat er ook professionaliseringsinitiatieven zijn opgenomen in het specifiek aanbod voor leerplanimplementatie eerste graad SO (uitvoering vanaf			

	voorjaar 2019) en dit voor de competenties: Nederlands, wiskunde (binnen STEM) en financiële en economische geletterdheid.	selecteren, strategieën selecteren en reflecteren. Aantal scholen 19/20: / Aantal deelnemers 19/20: 1230 aantal scholen* 20/21: 296 aantal deelnemers* 20/21: 1500 In het PI Begrijpend lezen wordt ingezet op goed begrijpend leesonderwijs. aantal scholen 20/21 : 22 scholen aantal leerkrachten 20/21: +/-198 deelnemers In de EHBO-screeningskid(t) worden online tools aangeboden voor leerkrachten om een doelgericht aanbod en beginsituatieanalyse rond Nederlands, Wiskunde en AN te organiseren. aantal scholen*19/20: 58 aantal deelnemers*19/20: 860 deelnemers In het flankerend aanbod wiskunde Leerstudio wordt ingezet op het vergroten van de

		didactische vaardigheden van leerkrachten m.b.t. ijsbergdidactiek aantal deelnemers 19/20: 1247 aantal deelnemers 20/21: 1258 In het flankerend aanbod digitale geletterdheid wordt ingezet op leerplanimplementatie (visie, doelen, didactiek) media. Daarnaast werden nascholingen aangeboden rond veilig omgaan met online media en communiceren met beeldtaal. aantal leerkrachten: 56 (2019/2020) aantal leerkrachten: 17 deelnemers (2020/2021) In het aanbod Toolbox Zomerschool wordt ingezet op empowerment bij leerlingen in een maatschappelijk kwetsbare positie (na de coronaperiode), door middel van tool rond taalontwikkeling en taalstimulering. (geen data beschikbaar) *: inclusief Bubao <u>Provinciaal Onderwijs Vlaanderen</u>

		Geletterdheidsondersteuning is opgenomen in de begeleidingsplannen van alle provinciale buitengewone basisscholen, de aangesloten (reguliere) basisschool en alle provinciale secundaire scholen (eerste graad - als continuüm na basisonderwijs).¹ Bij strategische doelstelling 4, nl. leerlingen- en cursistenbegeleiding, van het begeleidingsplan 18-21 van de PBD van POV is ingezoomd op ouderbetrokkenheid. Er is gefocust op het leesonderwijs via de LIST-methodiek. We werkten vorig schooljaar op 2 sporen: enerzijds een beleidstraject waarin een kernteam van elke school op basis van een leesscan een leesbeleidsplan ontwikkelde en anderzijds een professionaliseringstraject waarin een schooloverstijgend team de vertaling heeft gemaakt van de LIST-methodiek naar het buitengewoon onderwijs. Dit schooljaar staat de verdere implementatie van de methodiek op de planning van elke provinciale buitengewone basisschool, alsook de verdere uitbouw van het leesbeleid. In KW Ibis hebben we ondersteuning gegeven bij het ontwikkelen van het talenbeleidsplan. Er

---

¹ Het provinciaal onderwijs neemt pas vanaf 20-21 de begeleiding van de 4 buitengewone basisscholen opnieuw op. Voordien verzorgde de PBD van OVSG de begeleiding, via een samenwerkingsverband. Behalve een basisschool in Voeren heeft provinciaal onderwijs geen regulier basisonderwijs. Deze basisschool wordt begeleid door OVSG.

		loopt in deze school een leestraject via de methodiek van Close Reading. In 20-21 heeft POV intensief ingezet op de begeleiding van de basisgeletterdheid in de 1e graad van het secundair onderwijs, alsook op lezen en wiskunde in deze eerste graad. Volgende tools werden ontwikkeld: 1) infobundel en screeningsinstrumenten eindtermen basisgeletterdheid, 2) professionaliseringstraject en bijhorende tools ivm lezen en close reading professionaliseringstraject, inclusief datageletterdheid en bijhorende tools voor leraren wiskunde (ism STEP; peilings- en paralleltoetsen).									
	1.1b Onderstaande tabel toont, per pedagogische begeleidingsdienst, een overzicht van: het aantal sensibiliseringsacties naar scholen rond helder en toegankelijk communiceren en het aantal deelnemers. <table border="1" data-bbox="548 1013 1411 1380"> <thead> <tr> <th>PBD</th> <th>Professionaliserings-initiatief</th> <th>Aantal deelnemers</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>KathOndVla</td> <td>BaO: LAR1 Communiceren kan je leren (Limburg)</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>KathOndVla</td> <td>BaO: Het belang, de impact en het herkennen van non-verbale communicatie (Directiecongres 16 - 18 oktober 2018)</td> <td>Niet gekend</td> </tr> </tbody> </table>	PBD	Professionaliserings-initiatief	Aantal deelnemers	KathOndVla	BaO: LAR1 Communiceren kan je leren (Limburg)	8	KathOndVla	BaO: Het belang, de impact en het herkennen van non-verbale communicatie (Directiecongres 16 - 18 oktober 2018)	Niet gekend	1.1b <u>GO! secundair onderwijs</u> Deze sensibiliseringsacties kunnen we in kaart brengen door na te gaan in welke scholengroepen dit aan bod kwam bij netwerken Nederlands en netwerken talenbeleid, voor de periode 2018-2021. In de netwerken Nederlands en talenbeleid werd er aandacht besteed aan helder en toegankelijk communiceren. Er werd werk gemaakt van de uitwisseling tussen scholen. Het gebruik van pictogrammen, andere talen en de regelgeving hieromtrent kwamen onder andere aan bod. Sensibiliseringsacties in het netwerk
PBD	Professionaliserings-initiatief	Aantal deelnemers									
KathOndVla	BaO: LAR1 Communiceren kan je leren (Limburg)	8									
KathOndVla	BaO: Het belang, de impact en het herkennen van non-verbale communicatie (Directiecongres 16 - 18 oktober 2018)	Niet gekend									

	KathOndVla	SO: Brochure 'Zet je (sch)ouders onder ZILL' (17-18)	Niet van toepassing	Nederlands in SGR 20, 21, 22 en het netwerk talenbeleid in SGR 19. bereikte leraren en coördinatoren: 60 Tweedaagse vorming 'Talenbeleid binnen de meertalige realiteit in het VWO' met extra focus voor heldere communicatie naar cursisten en in cursusmateriaal, voor schooljaar 2020-2021; zelfde informatie werd ook apart aangeboden op het PI Inclusie VWO. bereik: 40 deelnemers Netwerk talenbeleid in SGR 9, periode 2018-2021 bereik: 10 deelnemers PI Inspelen op de meertalige realiteit in het GO! bereik: 10 deelnemers Traject taalontwikkelen lesgeven SGR 10 bereik: 21 deelnemers Netwerk taalankers met focus op de verschillende stappen van een taalbeleid, ook in het kader van de nieuwe ET 1e graad (basisgeletterheid, speciale problematiek B-stroom...) bereik: 15 deelnemers
POV	<i>POV heeft maar 1 school basisonderwijs maar deze wordt door OVSG begeleid.</i>	/		
GO!	Opgenomen in flankerend aanbod voor scholen en CLB: 'Communiceren met ouders' (zie ook 2.3)	19		

		Deze initiatieven kunnen we meten door het aantal gevolgde PI's ' Inspelen op de meertalige realiteit in het GO!' in kaart te brengen. <u>GO! basisonderwijs</u> PI Inspelen op de meertalige realiteit in het GO! biedt scholen ondersteuning inzake visie, regelgeving, taalverwerving, communicatie binnen de meertalige schoolrealiteit. Aantal deelnemers 19/20: 52 Aantal scholen 19/20: 15 basisscholen Aantal deelnemers (2020/2021): 24 POV Er werden, naast de ondersteuningsacties, geen aparte sensibiliseringsacties opgezet.
Verstrekkers van lerarenopleidingen: 1.2. Informeren en sensibiliseren leraren in opleiding over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van	1.2 en 1.3 VLHORA heeft de lerarenopleidingen van de hogescholen bevroegd. De volgende hogescholen hebben gegevens aangeleverd: ● AP Hogeschool; ● Arteveldehogeschool; ● Karel de Grote Hogeschool Antwerpen; ● Odisee; ● PXL; ● Thomas More Kempen;	1.2 en 1.3 Er werd geen input ontvangen van VLHORA. Zij gaven aan dat de coronapandemie en de impact hiervan op de werking van de lerarenopleidingen te veel inspanningen vergen. Het was daarom niet haalbaar om de nodige data tijdig aan te leveren.

laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties van jongeren. (Zie ook 8.8) 1.3. Bieden strategieën aan voor leraren in opleiding om jongeren te versterken in hun geletterdheid. (Zie ook 8.9)	● Thomas More Mechelen-Antwerpen; ● UCLL; ● Vives; Erasmus Hogeschool en HOGent leverden geen gegevens aan. Bijlage 2 toont een overzicht per hogeschool van het aantal initiatieven waarbij expliciet aandacht werd besteed aan de (multi)problematiek van laaggeletterdheid en de strategieën om te werken aan de geletterdheidscompetenties van jongeren in het curriculum van de lerarenopleiding.	
Inspectie en departement Onderwijs en Vorming: 1.4. Onderzoeken in welke mate de inspectie kan bijdragen aan de realisatie en de monitoring van het Strategisch Plan Geletterdheid	1.4 De inspectie werd voor het eerst betrokken bij de opmaak van het Strategisch Plan Geletterdheid. <i>Op 26 februari 2019 werd het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024 toegelicht aan de Raad van Bestuur van de inspectie.</i> <i>Op 26 juli 2019 organiseerde de inspectie een kennisacademie rond laaggeletterdheid voor haar inspecteurs.</i>	1.4. Er is een overzicht van de wijze waarop de inspectie aan de slag is gegaan met de implementatie van de eindtermen basisgeletterdheid in de scholen en met de pedagogische begeleidingsdienst in schooljaren 19/20, 20-21, 21-22. 1) voorjaar 2020: verkennende gesprekken focus ET BG (33 scholen) 2) januari-mei 2021: ondersteunende bezoeken focus ET BG (20 scholen) 3) Klankbordgroepvergaderingen focus nieuwe ET, incl ET BG

		Coronacrisis leidde tot minder mobiliteit, minder mogelijkheden tot doorlichtingen met triangulatie en advies.
Centra voor Leerlingen Begeleiding (CLB) en departement Onderwijs en Vorming: 1.5. Onderzoeken in samenwerking de mogelijkheid om geletterdheid duurzaam te integreren in de werking van de Centra voor Leerlingen Begeleiding.	1.5 De CLB werden voor het eerst betrokken bij de opmaak van het Strategisch Plan Geletterdheid. <i>Op 12 maart 2019 werd het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024 toegelicht aan de inter-nettensamenwerkingscel (ISC). De aandacht voor laaggeletterdheid bij kinderen en jongeren zit standaard in de opdracht van de CLB. Wat betreft de aandacht voor laaggeletterdheid bij de ouders zou er best nog wat sensibilisering kunnen gebeuren binnen de CLB. Het departement Onderwijs en Vorming bekijkt samen met de CLB hoe deze sensibilisering vorm kan krijgen.</i>	In november 2019 was er een eerste overleg met de onderwijskoepels waaraan de CLB verbonden zijn. Dit overleg werd toegespitst op twee onderwerpen. Enerzijds betrof het de sensibilisering en professionalisering van CLB-medewerkers over geletterdheid en anderzijds de materiaalontwikkeling om met laaggeletterde ouders het gesprek te kunnen aangaan. In het voorjaar van 2021 heeft Vocvo de centra voor leerlingenbegeleiding aangesproken om engagementen op te nemen. De eerste gesprekken verliepen zeer positief en de motivatie om samen de schouders te zetten onder deze problematiek was groot. De coronacrisis heeft dit proces vertraagd en maakt dat er nog geen concrete realisaties op tafel liggen
Departement Onderwijs en Vorming en Vocvo: 1.6. Informeren en sensibiliseren de partners van deze actie over de (multi)problematiek, de oorzaken en	1.6 Op 7 december 2017 vond een studiedag over PAV-peilingsresultaten plaats. Op 2 maart 2018 werd het Strategisch Plan Geletterdheid 2017 - 2024 toegelicht aan de VLHORA.	1.6 Week van de Geletterdheid 2018 én 2019 was thema ouders. Hiermee werkten we rechtstreeks aan onze engagementen i.k.v. de eerste strategische doelstelling m.b.t. het versterken van geletterdheid competenties bij jongeren. Want werken aan de

gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij ouders via trefdagen en andere ondersteuningsactiviteiten (o.a. de Week van de Geletterdheid i.s.m. Netwerk Basededucatie en Linc vzw). 1.7. Stellen tweejaarlijks een Sensibiliseringsplan op. 1.8. Ondersteunen de partners van deze actie in het helder en toegankelijk maken van hun (mondelijke, schriftelijke en digitale) communicatie.		geletterdheidscompetenties van ouders versterkt hen én hun kinderen. De pedagogische ondersteuningsdienst ondersteunde de planleider in de ondersteuningsacties van deze campagnes: ● 2018: themapagina geletterdheid op expoo.be en de organisatie van de drie inspiratiedagen. ● 2019: ontwikkeling van het beleidspel voor schoolteams en de organisatie van 2 webinars ter inspiratie en motivatie van het schoolpersoneel i.k.v. (digitale) geletterdheid bij ouders. In de voorbije jaren werd ook een nauwe samenwerking opgezet met het Agentschap Opgroeien. In het kader van dit samenwerkingsverband werden door de ondersteuningsdienst themapakketten ontwikkeld i.k.v. opvoedingsondersteuning. Deze pakketten kunnen door Ligo, Centra voor Basededucatie, in samenwerking met de Huizen van het Kind gebruikt worden om opleidingsaanbod op maat voor kwetsbare ouders op te zetten. De ondersteuningsdienst organiseerde in 2019 een 'uitwisseldag school en ouders'. Deze uitwisseldag werd georganiseerd voor lesgevers uit Ligo die projecten begeleiden voor ouders in

1.9. Verbinden de acties van het Strategisch Plan geletterdheid met de acties van het Actieplan Vroegtijdig Schoolverlaten.		de context van het leerplichtonderwijs. Een 15-tal lesgevers kwamen materiaal en praktijken uitwisselen, inspiratie halen en mee visie ontwikkelen
1.10. Zoeken naar mogelijke samenwerking met Ambrassade, Link in de kabel, Digidak,... om digitale geletterdheidskansen te creëren voor jongeren.	1.7 en 1.8 Wordt gestart in het najaar 2019.	1.7 en 1.8 In het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024 namen alle partners het engagement op waarmee ze structureel meer aandacht willen besteden aan sensibilisering rond de (multi)problematiek van laaggeletterdheid en het belang van duidelijke taal. De ondersteuningsdienst van Vocvo nam het engagement om hierbij, vraaggestuurd, te ondersteunen. De sensibilisering m.b.t. geletterdheid was uiteraard inherent verbonden aan de opdracht van de ondersteuningsdienst. Dit was ingebed in hun dagdagelijkse werking. Een uitgebreide rapportage vind je terug in de jaarverslagen van de pedagogische ondersteuningsdienst.
	1.9	

	Sinds september 2016 zijn er 6 netwerken Samen tegen Schooluitval actief in Vlaanderen, één voor elke provincie en één voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ter ondersteuning van die netwerken en alle lokale partners ontwikkelde het Departement Onderwijs en Vorming een draaiboek en een kijkwijzer. De lokale partners kunnen ermee aan de slag om een lokaal beleid tegen schooluitval uit te stippelen: leerrecht garanderen, spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten tegengaan. Het draaiboek voor opbouw afsprakenkader is een ondersteuningsinstrument bij het uittekenen van een concreet lokaal actieplan. De kijkwijzer voor opbouw afsprakenkader is een inspiratiebron om een lokaal actieplan vorm te geven. Hij bevat veel links naar wetenschappelijke literatuur over schooluitval. Zowel in het draaiboek als in de kijkwijzer wordt de link gelegd met geletterdheid. Beide documenten kunnen hier worden geraadpleegd: https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/beleid-tegen-schooluitval	In het kader van vroegtijdig schoolverlaten werd overleg gevoerd en acties gepland met de lerarenopleidingen. Deze konden nog niet doorgaan o.w.v. de coronacrisis. Verdere acties i.k.v. het Actieplan Vroegtijdig Schoolverlaten moeten nog verder worden geëxploreerd.
	1.10 Er werden nog geen acties ondernomen.	In het kader van digitale competentieversterking bij jongeren werd overleg met Digidak (Blenders) ingepland. Deze zullen doorgaan in het najaar van 2021.

Strategische doelstelling 2: We zetten in op het verhogen van geletterdheid binnen de familie-omgeving om het doorgeven van laaggeletterdheid van generatie op generatie te doorbreken

Tabel SD2 Streefcijfers: (inter)nationaal vergelijkend onderzoek

Algemene meetindicator 2017 (nulmeting)	Algemene meetindicator 2021 (tussentijdse evaluatie)
We zorgen ervoor dat de invloed van de socio-economische achtergrond op de prestaties van jongeren vermindert. In het kader van de resultaten van PISA 2015 verklaarde in Vlaanderen het thuismilieu 15,6% van de variantie in leesvaardigheidsscores en 15,6% van de variantie in wiskundige geletterdheidsscores. Het OESO-gemiddelde bedraagt 11,9% voor leesvaardigheid en 13% voor wiskundige geletterdheid. Tegen 2024 streven we in Vlaanderen deze OESO-gemiddeldes na. Verder sluiten we ons aan bij een Pact 2020-indicator, die een halvering van het percentage vroegtijdig schoolverlaters voorop stelt in Vlaanderen tegen 2020 (ten opzichte van de nulmeting van Pact 2020). Deze jongeren zijn immers de ouders van morgen. Ten slotte zorgen we ervoor dat binnen de Enquête voor Arbeidskrachten (EAK) het percentage van de 20- tot 34-jarigen, dat minstens het diploma hoger secundair onderwijs heeft, stijgt voor het Vlaams Gewest tot 90%. In 2016 bedroeg dit 87,3% (EAK, jaargemiddelde 2016). Ook deze groep van jongeren zijn de ouders van morgen. De EAK heeft als voordeel dat het iedereen omvat die in Vlaanderen woont, dus ook de anderstalige nieuwkomers en diegenen die huisonderwijs volgen. (Dit in tegenstelling tot het vorig streefcijfer, dat enkel de jongeren omvat die in Vlaanderen naar een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school zijn gegaan).	Uit de resultaten van PISA 2018 blijkt dat de invloed van de socio-economische achtergrond op de prestaties van jongeren nog verder is toegenomen in Vlaanderen. Het thuismilieu verklaart 17% van de verschillen in de leesscores. Overheen de OESO-landen is het gemiddelde constant gebleven en wordt slechts 11,9% van de spreiding in de leesprestatie verklaard door SES. In het schooljaar 2018-2019 verliet volgens de administratieve gegevens van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming 12,1% van de leerlingen het secundair onderwijs zonder voldoende kwalificaties. Het gaat om schoolverlaters zonder kwalificatie met een beroepsfinaliteit of met een finaliteit van doorstroom naar het hoger onderwijs. Het percentage vroegtijdige schoolverlaters kende tussen de schooljaren 2009-2010 en 2014-2015 een dalend verloop. Daarna nam het percentage leerlingen dat het secundair onderwijs vroegtijdig verlaat opnieuw toe. Die toename is in het schooljaar 2018-2019 iets afgenomen.

Vroegtijdige schoolverlaters (VSV) en gekwalificeerden

Vlaamse Gemeenschap, schooljaren 2009-2010 tot 2018-2019, in %

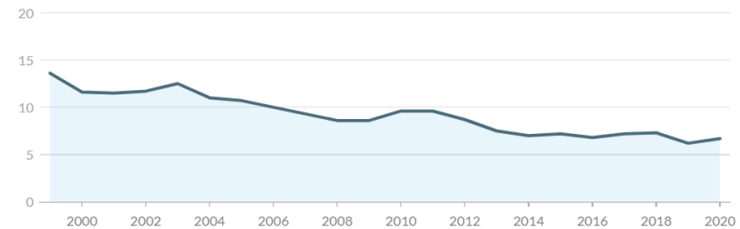
	% VSV	Aantal VSV	Aantal gekwalificeerden
2009-2010	12,0	8.781	64.406
2010-2011	11,7	8.417	63.612
2011-2012	10,9	7.560	61.890
2012-2013	10,5	7.175	61.212
2013-2014	10,0	6.831	61.237
2014-2015	9,7	6.637	62.113
2015-2016	10,3	7.109	61.628
2016-2017	11,0	7.511	60.708
2017-2018	11,8	7.967	59.738
2018-2019	12,1	8.138	59.019

Noot: gekwalificeerden zijn personen met kwalificaties met een beroepsfinaliteit of een finaliteit doorstroom hoger onderwijs.

Bron: Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, bewerking Statistiek Vlaanderen

In 2020 was volgens de resultaten van de Enquête naar de Arbeidskrachten (EAK) 6,7% van de Vlaamse 18- tot 24-jarigen een vroegtijdige schoolverlater. Het gaat om jongeren die geen kwalificatie van het niveau secundair onderwijs hebben behaald en die geen onderwijs of opleiding volgden in de 4 weken voor de bevraging. In 1999 lag het aandeel vroegtijdige schoolverlaters bij jongeren van 18 tot 24 jaar nagenoeg dubbel zo hoog (13,6%).

Vroegtijdige schoolverlaters
Vlaams Gewest, 1999-2020, in %

Noot: de gegevens opgenomen in de figuur zijn schattingen gebaseerd op een enquête. Daardoor moet rekening gehouden worden met een onzekerheidsmarge. Er zijn breuken in de tijdreeks tussen 2003 en 2004, tussen 2013 en 2014 en tussen 2016 en 2017. Zie: 'Meer info over definities en bronnen'.

Bron: EAK Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), bewerking Steunpunt Werk en Statistiek Vlaanderen

Op basis van de resultaten van de Enquête voor Arbeidskrachten toont de tabel hieronder de evolutie in de 'werkzaamheidsgraad bij recent afgestudeerden (20-34 jaar) met minstens een diploma hoger secundair onderwijs die geen vorm van onderwijs volgen in het Vlaamse Gewest'. Sinds 2016 is het percentage verder gestegen naar 87,8% in 2019. In 2020 is het percentage terug licht gedaald tot zelfs onder het niveau van 2016.

2016	2017	2018	2019	2020
87,3	85,3	87,6	87,8	87,1

ACTIE 2: VOOR OUDERS KANSEN CREËREN OM HUN GELETTERDHEID TE VERHOGEN IN DE CONTEXT VAN HET LEERPlichtONDERWIJS VAN HUN KINDEREN

Tabel SD2 - actie 2: Voor ouders kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen in de context van het leerplichtonderwijs van hun kinderen

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021								
De ouderkoepels: 2.1. Blijven aandacht hebben voor laaggeletterdheid bij ouders binnen hun basiswerking. 2.2. Informeren en sensibiliseren de ouderwerkingen over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij ouders. a. Sensibiliseren ouderwerkingen om helder en toegankelijk te communiceren met ouders. b. Implementeren de resultaten	2.1 De drie ouderkoepels van het Vlaamse onderwijs - KOOGO, GO! Ouders en VCOV vzw - hebben gezamenlijk gegevens aangeleverd. In hun actieplan werden 2 acties opgenomen rond het thema geletterdheid. Zie bijlage 3. Daarnaast werden enkele ouderwerkingen ondersteund om zich te versterken rond geletterdheid. <table border="1"> <tr> <td>Net overstijgend</td> <td>11 pilootscholen binnen het project 'Oefenkansen Nederlands voor en door ouders'</td> </tr> <tr> <td>KOOGO</td> <td>1 basisschool en nieuwe ouderwerking</td> </tr> <tr> <td>GO! Ouders</td> <td>2 begeleidingen van ouderwerkingen met sterke focus op laagdrempelige communicatie met ouders</td> </tr> <tr> <td>VCOV vzw</td> <td> • Navorming beginnende directies Oostakker O-VI – 3de sessie rond communicatie • Brochure Spanjeschool (teamteaching) </td> </tr> </table>	Net overstijgend	11 pilootscholen binnen het project 'Oefenkansen Nederlands voor en door ouders'	KOOGO	1 basisschool en nieuwe ouderwerking	GO! Ouders	2 begeleidingen van ouderwerkingen met sterke focus op laagdrempelige communicatie met ouders	VCOV vzw	• Navorming beginnende directies Oostakker O-VI – 3de sessie rond communicatie • Brochure Spanjeschool (teamteaching)	2.1. VCOV - Meewerken aan de doelstellingen van het SPG is een thematische netoverschrijdende actie opgenomen in de beheersovereenkomst 2019- 2021. Deze wordt tweejaarlijks gemonitord en geëvalueerd. De doelstellingen van geletterdheid (bijv. Grote Voorleesdag voor ouders op school) evalueren we jaarlijks in nauw overleg met de andere ouderkoepels. - Aantal ouderwerkingen die ondersteund zijn op het vlak van geletterdheid: In ALLE eigen vormingen van de VCOV schenken we bijzondere aandacht aan helder communiceren en geletterdheid (bijv. vormingen 'ouderraad in actie', 'communicatie en onthaal') De coronacrisis had vanaf maart 2020 grote impact op de algemene werking: online vormingen en begeleidingen, minder ondersteuning ter plaatse,
Net overstijgend	11 pilootscholen binnen het project 'Oefenkansen Nederlands voor en door ouders'									
KOOGO	1 basisschool en nieuwe ouderwerking									
GO! Ouders	2 begeleidingen van ouderwerkingen met sterke focus op laagdrempelige communicatie met ouders									
VCOV vzw	• Navorming beginnende directies Oostakker O-VI – 3de sessie rond communicatie • Brochure Spanjeschool (teamteaching)									

van het project 'Oefenkansen voor ouders'² binnen ouderwerkingen		maximaal inzetten op digitale media en communicatie... - Voor ouders en ouderwerkingen: op laagdrempelige manier info over de actualiteit en de coronamaatregelen in onderwijs. - regelmatig bevestigingen om de stem van ouders over de impact van de coronamaatregelen in onderwijs te capteren en om zo de belangen van ouders te vertegenwoordigen. GO-ouders: Laaggeletterdheid is opgenomen in de beheersovereenkomst van de ouderkoepels (Driejaarlijks). De afspraken in de beheersovereenkomst worden geconcretiseerd in een actieplan. Ouderwerkingen worden ondersteund in functie van ouderbetrokkenheid. Geletterdheid (focus op laagdrempelige communicatie) kan daar deel van uitmaken in begeleidingen en vormingen. De ondersteuning aan ouderwerkingen rond geletterdheid specifiek zal grotendeels

² Project 'Oefenkansen voor ouders': GO! ouders, KOOGO en VCOV werkten, met de steun van het Agentschap Inburgering en Integratie, het project "Ouders creëren oefenkansen Nederlands" uit. Het doel is om laaggeletterde en/of anderstalige ouders Nederlands te laten oefenen op een laagdrempelige manier en dit binnen het veilige klimaat van de schoolcontext. Er wordt bekeken hoe klassieke initiatieven voor ouders kunnen aangepast worden zodat ook deze ouders zich thuis voelen. In de loop van het schooljaar 2018-2019 zullen de methodieken en het materiaal vrij toegankelijk zijn voor alle scholen en ouderwerkingen via de websites van de ouderkoepels.

		gebeuren aan de hand van het project 'Oefenkansen voor en door ouders' (zie 2.2b). KOOGO: Laaggeletterdheid is opgenomen in de beheersovereenkomst van de ouderkoepels (Driejaarlijks). Uit de beheersovereenkomst "4. Meewerken aan de doelstellingen van het Strategisch Plan Geletterdheid waarvoor de ouderkoepels zich engageren. 2019 - 2020- 2021
	2.2 Om scholen en ouderverenigingen te sensibiliseren over het belang van talige geletterdheid, organiseerden de ouderkoepels netoverstijgend mee 'De Grote Voorleesdag 2018' (zie actieplan). Hiermee bereikten ze 274 scholen: ● GO! ouders: 59 ● KOOGO: 33 ● VCOV: 182 De acties die de ouderkoepels hebben ondernomen: ● Het materiaal wordt jaarlijks geüpdatet en aangevuld (zie bijlage 4 voor materiaal) ● De contacten met de uitgeverijen worden ruimer en breder. ● De persoonlijke bezoeken in de scholen worden geapprecieerd door ouderverenigingen en scholen. Tijdens de Grote Voorleesdag werden enkele scholen bezocht: GO! ouders (6), KOOGO (4) en VCOV vzw (10).	2.2. De drie ouderkoepels organiseren jaarlijks de Grote Voorleesdag voor ouders op school. Tijdens de voorleesweek (cfr. Iedereen Leest) nodigen scholen en ouderwerkingen (groot)ouders uit om te komen voorlezen op school. Dit project is elk jaar opnieuw een groot succes. Scholen of ouderwerkingen die een Grote Voorleesdag voor ouders organiseren, maken ook elk jaar kans op een mooi boekenpakket. Aantal deelnemende scholen (van het vrij onderwijs) voor de Grote Voorleesdag 2017 – 2020 : 719 grote voorleesdag 2019 en 2020:

	• Er werden 40 boekenpakketten verdeeld onder de winnaars. De scholen werden telkens bezocht door een medewerker van de ouderkoepel. Daarnaast startte VCOV nog het project 'co-ouders' op in Maasmechelen. Dit gebeurde in samenwerking met Vormingplus. In de nieuwsbrieven van de verschillende ouderkoepels verschenen herhaaldelijk artikels over geletterdheid. <table border="1" data-bbox="611 571 1442 1300"> <tr> <td data-bbox="611 571 831 775">KOOGO</td> <td data-bbox="831 571 1442 775"> • 5 artikels met aandacht voor geletterdheid verschenen in de nieuwsflits (aantal geopende nieuwsflitsen: 5735) </td> </tr> <tr> <td data-bbox="611 775 831 938">GO! ouders</td> <td data-bbox="831 775 1442 938"> • 7 artikels met aandacht voor geletterdheid verschenen in de nieuwsbrief (aantal geopende nieuwsbrieven: 6026) </td> </tr> <tr> <td data-bbox="611 938 831 1300">VCOV</td> <td data-bbox="831 938 1442 1300"> • 10 verstuurd nieuwsbrieven 'Onderwijs' (maandelijks nieuwsbrief rond onderwijstema) (aantal geadresseerden: 7044, aantal geopende nieuwsbrieven of nieuwsflitsen: 51626) • 2 Ouderlink (Heerlijk Helder / geletterdheid) (aantal geadresseerden: 16507) </td> </tr> </table>	KOOGO	• 5 artikels met aandacht voor geletterdheid verschenen in de nieuwsflits (aantal geopende nieuwsflitsen: 5735)	GO! ouders	• 7 artikels met aandacht voor geletterdheid verschenen in de nieuwsbrief (aantal geopende nieuwsbrieven: 6026)	VCOV	• 10 verstuurd nieuwsbrieven 'Onderwijs' (maandelijks nieuwsbrief rond onderwijstema) (aantal geadresseerden: 7044, aantal geopende nieuwsbrieven of nieuwsflitsen: 51626) • 2 Ouderlink (Heerlijk Helder / geletterdheid) (aantal geadresseerden: 16507)	• GO! ouders: (geen cijfers hierover ontvangen) • KOOGO: 579 • VCOV: 537 Invloed corona: De Grote Voorleesdag werd in november 2020 'op afstand' georganiseerd. Ouders en grootouders lazen voor via digitale media bijv. videocalls, opgenomen filmpjes... Deze uitzonderlijke editie was toch een groot succes. GO-ouders: In het actieplan 2019 - 2021 zijn 2 acties opgenomen - Meewerken aan de doelstellingen van het Strategisch Plan Geletterdheid waarvoor de ouderkoepels zich engageerden - Organiseren van De Grote Voorleesdag voor ouders op school KOOGO: In 2020 werd de tevredenheidstool grondig herbekeken. Alle teksten zijn aangepast naar 'klare taal'. Deze worden op dit moment in 6 talen vertaald. Scholen kunnen extra talen aanvragen, indien ze dat wensen. Men heeft zelf interne vormingen gevolgd om
KOOGO	• 5 artikels met aandacht voor geletterdheid verschenen in de nieuwsflits (aantal geopende nieuwsflitsen: 5735)							
GO! ouders	• 7 artikels met aandacht voor geletterdheid verschenen in de nieuwsbrief (aantal geopende nieuwsbrieven: 6026)							
VCOV	• 10 verstuurd nieuwsbrieven 'Onderwijs' (maandelijks nieuwsbrief rond onderwijstema) (aantal geadresseerden: 7044, aantal geopende nieuwsbrieven of nieuwsflitsen: 51626) • 2 Ouderlink (Heerlijk Helder / geletterdheid) (aantal geadresseerden: 16507)							

	Er werden vormingen, gespreksavonden, uitwisselmomenten, e.d. georganiseerd door de koepels om scholen en ouderverenigingen te professionaliseren rond het thema. <table border="1" data-bbox="611 331 1447 738"> <tr> <td data-bbox="611 331 824 416">Net overstijgend</td> <td data-bbox="824 331 1447 416">WOL avond rond taaltips voor ouderwerkingen (maart 2018)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="611 416 824 501">KOOGO</td> <td data-bbox="824 416 1447 501"> ● 1 vorming georganiseerd door externen ● 1 gespreksavond </td> </tr> <tr> <td data-bbox="611 501 824 738">VCOV</td> <td data-bbox="824 501 1447 738"> Samen met Katholiek Onderwijs Vlaanderen 5 X 2 sessies (voor elke provincie) – Ouderbetrokkenheid, bij moeilijk bereikbare ouders – met E-toolkit https://www.vcov.be/ouderinfotheek/vcov-info/materiaal </td> </tr> </table> Scholen werden door de ouderkoepels gemotiveerd en ondersteund om een samenwerking op te zetten met een Centrum voor Basiseducatie. <table border="1" data-bbox="611 903 1447 1388"> <tr> <td data-bbox="611 903 824 1026">Net overstijgend</td> <td data-bbox="824 903 1447 1026"> ● Scholen sensibiliseren omtrent de mogelijkheid om samen te werken met het lokale CBE. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="611 1026 824 1110">KOOGO</td> <td data-bbox="824 1026 1447 1110"> ● GBS Schaffen- Deurne ● GBS Wemmel </td> </tr> <tr> <td data-bbox="611 1110 824 1195">GO! ouders</td> <td data-bbox="824 1110 1447 1195"> ● BS Windekind Zonhoven ● BS De Puzzel Mechelen </td> </tr> <tr> <td data-bbox="611 1195 824 1388">VCOV</td> <td data-bbox="824 1195 1447 1388"> ● Sint-Pieter Mechelen ● De Ham Mechelen ● De Twijg Wijgmaal ● Mater Dei Leuven ● e.a </td> </tr> </table>	Net overstijgend	WOL avond rond taaltips voor ouderwerkingen (maart 2018)	KOOGO	● 1 vorming georganiseerd door externen ● 1 gespreksavond	VCOV	Samen met Katholiek Onderwijs Vlaanderen 5 X 2 sessies (voor elke provincie) – Ouderbetrokkenheid, bij moeilijk bereikbare ouders – met E-toolkit https://www.vcov.be/ouderinfotheek/vcov-info/materiaal	Net overstijgend	● Scholen sensibiliseren omtrent de mogelijkheid om samen te werken met het lokale CBE.	KOOGO	● GBS Schaffen- Deurne ● GBS Wemmel	GO! ouders	● BS Windekind Zonhoven ● BS De Puzzel Mechelen	VCOV	● Sint-Pieter Mechelen ● De Ham Mechelen ● De Twijg Wijgmaal ● Mater Dei Leuven ● e.a	de klare taal in onze eigen communicatie te bewaken
Net overstijgend	WOL avond rond taaltips voor ouderwerkingen (maart 2018)															
KOOGO	● 1 vorming georganiseerd door externen ● 1 gespreksavond															
VCOV	Samen met Katholiek Onderwijs Vlaanderen 5 X 2 sessies (voor elke provincie) – Ouderbetrokkenheid, bij moeilijk bereikbare ouders – met E-toolkit https://www.vcov.be/ouderinfotheek/vcov-info/materiaal															
Net overstijgend	● Scholen sensibiliseren omtrent de mogelijkheid om samen te werken met het lokale CBE.															
KOOGO	● GBS Schaffen- Deurne ● GBS Wemmel															
GO! ouders	● BS Windekind Zonhoven ● BS De Puzzel Mechelen															
VCOV	● Sint-Pieter Mechelen ● De Ham Mechelen ● De Twijg Wijgmaal ● Mater Dei Leuven ● e.a															

	In het kader van de Week van de Geletterdheid 2017 – Speel je troeven uit, werd een magazine uitgegeven over armoede en laaggeletterdheid: Troef. Dit magazine werd door de ouderkoepels mee verspreid. Het gros van Troef werd verdeeld in september 2017, maar de resterende brochures werden consequent meegenomen tijdens bezoeken naar scholen en ouderwerkingen. Ze werden ook verdeeld op vormingsavonden. (KOOGO en VCOV) <u>Vragen ivm geletterdheid:</u> VCOV: • Van de vragen die scholen en ouders stellen aan de ouderkoepel heeft een, niet nader te bepalen, percentage betrekking op geletterdheid (totaal aantal vragen: 5840).					
	2.2a Het gebruik van duidelijke en toegankelijke communicatie naar ouders is een speerpunt voor de ouderkoepels. Voornamelijk omdat dit een grote impact heeft op de ouderbetrokkenheid binnen een school. De ouderkoepels hebben zowel gezamenlijk als apart materiaal ontwikkeld. <table border="1" data-bbox="611 1056 1384 1380"> <tr> <td data-bbox="611 1056 857 1262">Net overstijgend</td> <td data-bbox="857 1056 1384 1262"> • ‘Hoe nemen we alle ouders mee? Een brochure voor ouderwerkingen, ouderraden en schoolteams’. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="611 1262 857 1380">GO! ouders</td> <td data-bbox="857 1262 1384 1380"> • ‘Iedereen mee met het ABC? Geletterdheidsondersteuning voor ouders’ (182 downloads) </td> </tr> </table>	Net overstijgend	• ‘Hoe nemen we alle ouders mee? Een brochure voor ouderwerkingen, ouderraden en schoolteams’.	GO! ouders	• ‘Iedereen mee met het ABC? Geletterdheidsondersteuning voor ouders’ (182 downloads)	2.2.a VCOV : heeft sinds november 2018 een <u>nieuwe website</u>, gebruiksvriendelijker en laagdrempeliger voor alle ouders. Belangrijk luik op de website: het ‘ABC’ of verklarend woordenboek. In deze lijst wordt onderwijsjargon vertaald op maat van ouders. Aantal bezoekers van het ‘ABC’ op website: 2434 - De VCOV-<u>nieuwsbrief Ouderlink</u> wordt maandelijks verzonden naar 15.000 à 16.000 bestemmingen. In deze nieuwsbrief is er regelmatig aandacht voor initiatieven van externen en/of eigen initiatieven rond helder en toegankelijk communiceren.
Net overstijgend	• ‘Hoe nemen we alle ouders mee? Een brochure voor ouderwerkingen, ouderraden en schoolteams’.					
GO! ouders	• ‘Iedereen mee met het ABC? Geletterdheidsondersteuning voor ouders’ (182 downloads)					

	• 'Ouderblik Laagdrempelige schriftelijke communicatie met ouders' • Verklarende woordenlijst van onderwijstermen	- Sinds 2019 biedt de VCOV elk jaar een nieuwe '<u>Gids voor ouderwerkingen</u>' aan, via schoolbezoeken en/of de post bezorgd aan aangesloten ouderwerkingen. Hierin vinden ouderwerkingen alle mogelijke info voor en over ouderwerking. Er wordt ook aandacht besteed aan heldere taal en duidelijk communiceren met (alle) ouders in de school. Men kan de gids ook downloaden via de website. Aantal afgeleverde 'Gids voor ouderwerkingen': 1044 - In de <u>brochure en/of vorming 'Alle ouders betrekken'</u> of '<u>Hoe nemen we alle ouders mee?</u>' geeft VCOV tips, inspiratie en informatie over hoe de school/de ouderwerking alle ouders kan bereiken en betrekken. Er is aandacht voor toegankelijkheid en oudervriendelijkheid van de ouderwerking. Oplage brochures 'Moeilijk bereikbare ouders' & 'Hoe nemen we alle ouders mee?': 5000 De brochure is ook gratis te downloaden via de website. - Sinds september 2020 is de VCOV partner van het <u>project 'Lezen in actie'</u>, in samenwerking met Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Werd voorbereid mei/juni 2020. Deelnemende scholen stellen boekenarrangementen samen. (pakketten met materiaal en activiteiten bij welbepaalde
VCOV	• VCOV-website met onderwijstaal vertaald naar ouders (ABC) https://www.vcov.be/over-ons/abc	
Er werden goede praktijkvoorbeelden gedeeld om scholen en ouderwerkingen te inspireren.		
KOOGO	• 4 praktijkvoorbeelden met specifieke aandacht voor hoe scholen omgaan met geletterdheid bij ouders (bereik website – zie actieplan KOOGO)	
GO! ouders	• 7 praktijkvoorbeelden met specifieke aandacht voor hoe scholen omgaan met geletterdheid (bereik website 5007)	
VCOV	De website van VCOV is vernieuwd (op 22/10/18): alle goede praktijkvoorbeelden zijn geüpdatet	

	3 nieuwe initiatieven werden gepromoot (bereik website sinds 22/10/18: 8656 bezoekers) ● Poortouders ● Koffiemoment in de klas ● Voorstelling van verenigingen aan ouders van vreemde origine, i.v.m. vakantieactiviteiten voor hun kinderen	boeken. Daardoor gaan leerlingen - op school en als thuis - in interactie over boeken.) Aantal deelnemende scholen en ouderwerkingen aan project 'Lezen in actie' (2020-2021): 24 GO-ouders 7 sensibiliseringsacties naar ouderwerkingen gingen rond helder en toegankelijk communiceren: - Organiseren van De Grote voorleesdag - Aanbieden van de verklarende woordenlijst onderwijstermen - Laagdrempelige ouderbevraging op papier (herwerking menukaart) - Nieuwsbrief Geletterdheid in Week van de Geletterdheid (gemiddelde opens 1692) - Aanbieden brochure 'Iedereen mee met het ABC - geletterdheidsondersteuning voor ouders' - Aanbieden ouderblik digitale communicatie met ouders - Aanbieden ouderblik laagdrempelige schriftelijke communicatie + Blijvende aandacht door het delen van bovenstaande materialen in verschillende nieuwsbrieven en op onze website, aandachtspunt in begeleidingen, enz. impact coronacrisis: Ontwikkeling nieuwe materialen met focus op het belang van duidelijk communiceren in deze tijden (bv infoches per kleurcode op maat van ouders,

		frigofiche corona, een goede leeromgeving thuis ....) KOOGO: - Communicatie: met grote regelmaat wordt 'klare taal', 'helder communiceren', 'oefenkansen Nederlands', etc. opgenomen in de communicatie. Zowel via de tweewekelijkse nieuwsbrief als via onze facebookpagina en onze facebookgroep. - de Grote Voorleesdag in 2019: 306 inschrijvingen in 2020: 273 inschrijvingen 50 boekenpakketten - Vormingen: tijdens al de vormingen heeft men oog voor het bereiken van een zo breed mogelijke groep ouders (de ouderwerking zou een afspiegeling van de ouderpopulatie van de school moeten zijn). Wij denken hierbij o.a. aan hoogopgeleide ouders, laagopgeleide ouders, ouders in armoede en laaggeletterde ouders. Dit zit standaard in de vormingen. De vorming 'ledenwerving in de ouderwerking' bespreekt uitbundig het gedifferentieerd en helder communiceren met ouders om op die manier o.a. laaggeletterde ouders te bereiken.

		(Effect coronacrisis: Bijna alle vormingen zijn digitaal doorgegaan, waardoor er ook aandacht was voor digitale geletterdheid.) - Brochure 'hoe nemen we alle ouders mee': wordt enkel online aangeboden. Dient als inspiratie voor vorming 'ledenwerving bij ouderwerkingen' en heeft dus aandacht voor de diverse drempels die ouders kunnen ervaren, dus ook de informatiedrempel (o.a. communicatievormen)
	2.2b De opstart van het project 'Oefenkansen voor ouders' vond plaats in het schooljaar 2017-2018. Op 11 pilotscholen werd ondersteuning gegeven om anderstalige en laaggeletterde ouders sterker te betrekken. ● GBS Schaffen-Deurne ● GBS Wommel ● GO! BA Botaniek Mechelen ● GO! BS De Puzzel Mechelen ● GO! BS Windekind Zonhoven ● Miniemeninstituut Leuven ● VBS De Ham Mechelen ● VBS De Twijg Wijgmaal ● VBS Mater Dei Leuven	2.2.b Sinds 2017 biedt VCOV de inspiratiemap 'Oefenkansen Nederlands' elk jaar opnieuw aan bij ouderwerkingen. Ze kunnen er online én fysiek mee aan de slag. Het samen verkennen van de inspiratiemap gaf vaak aanleiding tot een volwaardige begeleiding of coaching vanuit VCOV. - Oplage inspiratiemap Oefenkansen Nederlands (voor 3 ouderkoepels): 600 - Aantal begeleidingen Oefenkansen Nederlands 2017- 2020: 71

	● VBS Mickey Mouse - De Sleutel Genk ● VBS Sint-Pietersschool Mechelen	- Aantal downloads/bezoekers inspiratiemap Oefenkansen Nederlands via website VCOV: 125 Invloed corona: Sinds maart 2020 waren er geen begeleidingen/coachings meer ter plaatse om toelichting te geven bij de map of om scholen en ouderwerkingen op weg te zetten. Er was ook minder vraag naar omdat zowel scholen als ouderwerkingen andere prioriteiten hadden. Door de strikte coronamaatregelen waren ouders ook niet meer toegelaten binnen de schoolmuren. GO-ouders: - aantal downloads sinds publicatie januari 2019: 190 - aantal aanvragen papieren versie (pre corona): 60 - aantal begeleidingen ter plaatse (2019): 19 Corona: Geen mogelijkheid tot begeleiding ter plaatse van maart 2020 tot juni 2021. Enkel mogelijk om de map digitaal aan te vragen terwijl op een ander moment ook een papieren versie kan aangevraagd/toebedeeld worden. De methodieken uit de map die ook tijdens de COVID-19 maatregelen op school mogelijk zijn werden in de nieuwsbrief van maart 2021 onder de aandacht geplaatst

		KOOGO: - 2019: “De inspiratiemap ‘Oefenkans Nederlands’ blijft populair. Zowel digitaal als op papier wordt deze vaak aangevraagd. Na elke aanvraag kan er een bezoek aan school of ouderwerking volgen. Het samen verkennen van de inspiratiemap kan aanleiding zijn tot een volwaardige begeleiding of coaching.” 2020: “De inspiratiemap ‘Oefenkans Nederlands’ wordt nog regelmatig aangevraagd. Toch merken we een duidelijke terugval. Dit is vermoedelijk een gevolg van de coronacrisis en de gevolgen voor scholen en ouderwerkingen. Het doel van deze map is om oefenkansen aan te bieden in een sfeer van verbinding tussen ouders. De meeste van de activiteiten zijn niet coronaproof. We hebben om die reden ook minder promotie gemaakt voor deze map. In de volgende jaren wordt hier zeker terug meer op ingezet.”
De pedagogische begeleidingsdiensten van het leerplichtonderwijs (onderwijskoepels en het GO!): 2.3. Nemen geletterdheidsondersteuning structureel op in hun begeleidingsplannen.	2.3 (Zie ook 1.1.) De pedagogische begeleidingsdiensten van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen (KathOndVla), het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV) en het GO! hebben gegevens aangeleverd. Geletterdheidsondersteuning is opgenomen in het driejaarlijks begeleidingsplan (september 2018 – augustus 2021) van het KathOndVla, POV en het GO!	2.3 <u>GO! secundair onderwijs</u> GO! geeft aan dat de Geletterdheidsondersteuning ingebed zit in het begeleidingsplan, bij de implementatie van de nieuwe doelen, waar basisgeletterdheid deel van uitmaakt.

a. Ondersteunen scholen in het verder vormgeven van ouderparticipatie met specifieke aandacht voor de betrokkenheid van laaggeletterde ouders. b. Sensibiliseren scholen en Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) om ouders door te verwijzen naar het geletterdheidsaanbod binnen de volwasseneneducatie.	Bij het GO! is geletterdheidsondersteuning eveneens opgenomen in het flankerend aanbod. Het KathOndVla geeft aan dat geletterdheid is geïntegreerd in 'Diversiteit/omgaan met meertaligheid, talenbeleid op school': • Het schoolteam gaat uit van de kracht van de talige diversiteit in de samenleving en op school om actief in te zetten op de meertalige ontwikkeling van alle lerenden. (Dit houdt verband met NT2, taalgericht vakonderwijs, leesbeleid, talenbeleid op school ...) • Het schoolteam creëert een krachtige taalleeromgeving met het oog op de ontplooiing van de volledige persoon van de lerende. (Dit houdt verband met Anderstalige nieuwkomers, talige vorderingen in kaart brengen, talenbeleid op school ...) • Het schoolteam stemt haar onderwijsleerpraktijk af op de talige noden en behoeften van alle lerenden.	<u>GO! basisonderwijs</u> Geletterdheidsondersteuning zit ingebed in het begeleidingsplan, via de implementatie van PI's, online materialen/tool en flankerend nascholingsaanbod. In de netwerken Nederlands en talenbeleid werd er aandacht besteed aan ouderparticipatie. Er werd werk gemaakt van de uitwisseling tussen scholen, met aandacht voor de betrokkenheid van laaggeletterde ouders. Sensibiliseringsacties in het netwerk Nederlands in SGR 20, 21, 22 en het netwerk talenbeleid in SGR 19. Bereikte leraren en coördinatoren: 60 In de sessie aanvangsbegeleiding voor startende leerkrachten wordt aandacht besteed aan goede communicatie met ouders, met aandacht voor communicatie naar ouders met migratie-achtergrond, kansarmoedesituaties en laaggeletterdheid. Sessies Aanvangsbegeleiding: 9 scholengroepen In het PI Anderstalige Nieuwkomer wordt gewerkt rond de AN-vriendelijke school vanuit de leerling en de ouders. 15 sessies met 25 leerkrachten

		2019/2020: 23 scholen + 8 SGR Individueel aanbod: Anderstalige nieuwkomers -geen apart verhaal (19/20): 15 deelnemers <u>Provinciaal Onderwijs Vlaanderen</u> Binnen het Buitengewoon Basisonderwijs (Kiempunt Eeklo, Kiempunt Assenede, Kiempunt Buggenhout, PSBO De Sterretjes) gaan we met 'Lees Wijs' aan de slag. Waar de focus in SO in hoofdzaak op begrijpend lezen ('Diep Lezen') ligt, ligt die in BuBao op LIST (LeesInterventieproject voor Scholen met een Totaalaanpak). LIST is een leesmethodiek waarmee we evenzeer beogen om het leesplezier en de leesvaardigheid van de leerlingen te verbeteren. Door COVID vonden de meeste begeleidingen noodgedwongen online plaats. Ook de geplande kick-off, met alle deelnemende scholen, kon niet live plaatsvinden. Er werd een online kick-off georganiseerd. Voor de professionalisering rond begrijpend lezen werden twee online professionaliserings opgenomen en werden enkele live webinars ingericht. Het opvolgen van de live lessen rond 'Diep Lezen' is verplaatst naar 2021 - 2022. Tevens zal in dat schooljaar een uitwisselingsmoment worden georganiseerd.

	De onderstaande tabel toont per pedagogische begeleidingsdienst een overzicht van het aantal professionaliseringsinitiatieven voor scholen m.b.t. het verder vormgeven van ouderparticipatie, met specifieke aandacht voor de betrokkenheid van laaggeletterde ouders. <table border="1" data-bbox="611 842 1435 1134"> <thead> <tr> <th>PBD</th> <th>Professionaliseringsinitiatief</th> <th>Aantal deelnemers</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>KathOndVla</td> <td>Toolbox</td> <td>Niet gekend</td> </tr> <tr> <td>POV</td> <td><i>POV heeft slechts 1 school in het basisonderwijs. Die wordt door OVSG begeleid.</i></td> <td>/</td> </tr> <tr> <td>GO!</td> <td>Communiceren met ouders</td> <td>19</td> </tr> </tbody> </table> Bij het GO! is dit eveneens opgenomen in het flankerend aanbod voor scholen en CLB.	PBD	Professionaliseringsinitiatief	Aantal deelnemers	KathOndVla	Toolbox	Niet gekend	POV	<i>POV heeft slechts 1 school in het basisonderwijs. Die wordt door OVSG begeleid.</i>	/	GO!	Communiceren met ouders	19	Tijdens deze dag zullen de deelnemende scholen ervaringen uitwisselen en worden inspiratiemomenten door de verschillende partners georganiseerd. Op het einde van 2021 - 2022 heeft elke school een stevige basis om hun duurzaam en gedragen leesbeleid verder te implementeren over de verschillende graden heen. De scholen bubao werken met het participatiehuis, een tool om de ouderbetrokkenheid van de school op verschillende niveaus in kaart te brengen.
PBD	Professionaliseringsinitiatief	Aantal deelnemers												
KathOndVla	Toolbox	Niet gekend												
POV	<i>POV heeft slechts 1 school in het basisonderwijs. Die wordt door OVSG begeleid.</i>	/												
GO!	Communiceren met ouders	19												
Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en	2.4 De CLB hebben dit nog niet onderzocht.	2.5 niet gerapporteerd												

departement Onderwijs en Vorming: 2.4. Onderzoeken in samenwerking de mogelijkheid om geletterdheid duurzaam te integreren in de werking van de Centra voor Leerlingen Begeleiding.	In 2019 wordt dit thema geagendeerd op het overleg van de internettensamenwerkingscel van de CLB (ISC).	
De Centra voor Basiseducatie: 2.5. Organiseren in samenwerking met scholen van het leerplichtonderwijs een geïntegreerd en functioneel³ geletterdheidsaanbod op maat van ouders. 2.6. Evolueren naar meer geletterdheidsaanbod op maat van ouders binnen de context van het leerplichtonderwijs van hun kinderen.	2.5 De 13 CBE rapporteren dat er 103 samenwerkingen zijn met scholen. De inhoud van deze samenwerkingen kan inhoudelijk verschillen, net als het onderwijsniveau: ● 22 kleuterscholen ● 70 lagere scholen ● 11 middelbare scholen.	2.5 In verschillende Ligo centra lopen lokale projecten in samenwerking met scholen in de regio, voornamelijk basisscholen. <u>Aantal cursussen:</u> 2018-2019: 12 (onvolledige registratie) 2019-2020: 58 (idem) 2020-2021:100 Invloed corona: Essentiële derden werden niet meer toegelaten in de scholen. De samenwerking werd daarom noodgedwongen on hold gezet.

³ Functioneel leren: volwassenen leren het beste wanneer er binnen opleidingsprogramma's ruimte is om levensechte en relevante taken uit te voeren, wanneer de leerinhouden als relevant en rechtstreeks toepasbaar worden ervaren in functie van de taken die deze volwassenen ook in het dagdagelijkse leven moeten kunnen uitvoeren, op hun werk, in het gezin, in de vrije tijd... Het leren moet bijdragen aan de doelen die volwassenen willen bereiken.

Geïntegreerd leren: Het integreren van geletterdheidsvaardigheden in een andere opleiding, komt beter tegemoet aan de noden van de doelgroep.

	2.6 Alle opleidingen samen omvatten 3374 lestijden over alle onderwijsniveaus heen (kleuter-, lager en middelbaar onderwijs). Dit aanbod betreft ook meerdere modules en opleidingen. Met deze samenwerkingen bereiken de CBE 1423 cursisten, over alle onderwijsniveaus heen (kleuter-, lager en middelbaar onderwijs).	2.6 - zie ook 2.5 <u>aantal lestijden:</u> 2018-2019: 298 2019-2020: 2006 2020-2021: 3436 <u>aantal inschrijvingen:</u> 2018-2019: 115 2019-2020: 567 2020-2021: 812
Departement Onderwijs en Vorming en Vocvo: 2.7. Informeren en sensibiliseren scholen uit het leerplichtonderwijs over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij ouders via trefdagen en andere ondersteuningsactiviteit en (o.a. de Week van de Geletterdheid i.s.m. Netwerk Basiseducatie en Linc vzw).	2.7 Vanuit de coördinatie van het SPG (Vocvo en het DOV) werd samengewerkt met de ouderkoepels en ondersteuning verleend voor het project 'Oefenkansen voor ouders'. Voor de Week van de Geletterdheid 2017 – Speel je troeven uit, in teken van armoede, werd het magazine Troef uitgegeven en werd een toolbox met achtergrondinformatie en methodieken samengesteld. De campagne en haar producten werden bekend gemaakt bij scholen en ouderverenigingen, o.a. via de ouderkoepels. De ouderkoepels zorgden ook voor de verspreiding van 800 exemplaren van het magazine Troef bij scholen. 2.8 Wordt gestart in het najaar 2019. 2.9 Er werden nog geen acties ondernomen.	Zie gedetailleerd verslag in de rapportage 'Tussentijdse evaluatie'.

2.8. Stellen tweejaarlijks een Sensibiliseringsplan op. 2.9. Ondersteunen de partners van deze actie in het helder en toegankelijk maken van hun communicatie.		
Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie: 2.10. Ondersteunen de Centra voor Basiseducatie om geïntegreerd en functioneel te werken met ouders om hun geletterdheid te verhogen binnen de context van de school van hun kinderen.	Vocvo omvat o.a. de pedagogische ondersteuningsdienst voor de CBE en enkele CVO. Vanuit deze rol worden er, soms in samenwerking met de Federatie CBE, heel wat ondersteuningsinitiatieven genomen. Infotheek: • aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m op geletterdheid – armoede – ouders en geletterdheid – ouders school 3 werkgroepen en/of structureel overleg over het thema ouders: • Werkgroep Groeitrajecten voor (kansarme) ouders met jonge kinderen. • Stuurgroep Project Oefenkansen voor anderstalige ouders. • AMIF in samenwerking met het Agentschappen voor Integratie en Inburgering Campagne Week van de Geletterdheid • Uitwerken van de inhoudelijke campagne over het thema ouders 1 opleiding: • Uitwisseldag AMIF- projecten voor laaggeletterde anderstalige moeders – 25 mei 2018,	Week van de Geletterdheid 2018 en 2019: thema ouders (uitgebreide rapportage in halfjaarlijkse rapportage). Sterke ondersteuning vanuit pedagogische ondersteuningsdienst samen met Federatie Ligo. De ondersteuningsdienst organiseerde in 2019 een ‘uitwisseldag school en ouders’. Deze uitwisseldag werd georganiseerd voor lesgevers uit Ligo die projecten begeleiden voor ouders in de context van het leerplichtonderwijs. Bereik: 15 ligo leraren Infotheek: • aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m op geletterdheid – armoede – ouders en geletterdheid – ouders school

	- o Aantal deelnemers: 49, - o Aantal lesgevers CBE: 10	
Kenniscentrum Mediawijs en Linc vzw: 2.11. Breiden 'Medianest' verder uit. 2.12. Informeren en sensibiliseren over 'Medianest'.	Niet gerapporteerd	Niet gerapporteerd
	Linc vzw gaf in het schooljaar 2017-2018 verschillende vormen over 'Medianest'. ● 6 toepassingen met 175 deelnemers ● 2 opleidingen Diggie-Dik ● 4 maal de opleiding 'Mediawijze grootouders'	Niet gerapporteerd
Gezinsbond: 2.13. Breidt het aantal vormen 'Veilig online' verder uit naar kansengroepen en laaggeletterden.	Gezinsbond gaf 38 vormen bij kansengroepen en 17 vormen in het buitengewoon onderwijs. Hieraan namen in totaal 387 personen deel.	2018: 38 vormen waren voor kwetsbare ouders (waarvan 17 in scholen buitengewoon onderwijs) met in totaal 387 deelnemers. Onze nieuwe interactieve modules werden midden 2017 gelanceerd met de mogelijkheid van gratis begeleiding voor groepen kwetsbare ouders. In 2018 werden die veel aangevraagd. 2019: 49 vormingsavonden met 3397 deelnemers waarvan 34 voor kwetsbare ouders met in totaal 398 deelnemers. 2020: waren er tot het begin van de lockdown (12 maart) al 127 aanvragen voor een vorming waarvan 30 voor kwetsbare ouders. Het belooft een recordjaar te worden.

		Maar door de Coronacrisis moesten hiervan al 74 vormingen afgelast worden waarvan 22 voor kansengroepen. Uiteindelijk konden er 53 vormingen plaatsvinden met 1116 deelnemers waarvan 8 voor kwetsbare ouders met 102 deelnemers. najaar 2020: organiseerden we 7 webinars over onze thema's met in totaal 4.528 deelnemers. Alle organisaties die werken met kwetsbare ouders hebben hierover ook een nieuwsbrief ontvangen, maar we weten niet in hoeverre we die ouders effectief bereikt hebben. Voor 2021 bieden we online interactieve vormingen aan die terug op locatie kunnen doorgaan van zodra dit toegelaten is. We bieden ook 2 nieuwe webinars aan en de webinars van het najaar 2020 kunnen gratis (her)bekeken worden op www.veiligonline/webinars

ACTIE 3: VOOR OUDERS KANSEN CREËREN OM HUN GELETTERDHEID TE VERHOGEN IN DE CONTEXT VAN WELZIJNSWERKING (INCLUSIEF ARMOEDEBESTRIJDING)

Tabel SD2 - actie 3: Voor ouders kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen in de context van welzijnswerking (inclusie armoedebestrijding)

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021
Kind en Gezin⁴, Centra voor Basiseducatie en Vocvo: 3.1. Onderzoeken hoe in samenwerking een geletterdheidsaanbod uitgewerkt kan worden op maat van ouders in armoede, dat hen versterkt in de opvoeding van hun kinderen. 3.2. Werken samen een “bouwstenenaanbod” ⁵ uit voor ouders gericht op topics zoals opvoeding, digitale vaardigheden, taalontwikkeling (taalrijke omgeving), communicatie,... 3.3. Sluiten een samenwerkingsovereenkomst af voor actie 3.	3.1 Er werden nog geen acties ondernomen.	3.1. Voor deze actie zijn geen verdere stappen ondernomen.
	3.2 Er werden nog geen acties ondernomen.	3.2. Er zijn twee thema’s geselecteerd: ‘ontwikkelingsstimulering van jonge kinderen’ en ‘kinderopvang en onderwijs’. Er wordt aan de hand van inspirerende lokale samenwerkingen gewerkt aan het bouwstenenaanbod, samen met de Federatie Ligo.
	3.3 Er werden nog geen acties ondernomen.	3.3 Er werden nog geen acties ondernomen.

⁴ Kind en Gezin heeft dienstverlening op de beleidsvelden preventieve gezinsondersteuning, kinderopvang en adoptie. Het gaat hierbij enerzijds over een eigen aanbod preventieve gezinsondersteuning met teams die lokaal georganiseerd zijn, anderzijds als algemene regisseur voor de kinderopvang in Vlaanderen en Brussel en verschillende vormen van gezinsondersteuning zoals de Huizen van het Kind, Spel- en Ontmoetingsinitiatieven,...

⁵ De bouwstenen zijn educatief geletterdheidsaanbod voor ouders dat thematisch is georganiseerd (opvoeden, taalontwikkeling,...). Bouwstenen geven intermediairen die werken met ouders de mogelijkheid een specifiek programma op maat samen te stellen, door een combinatie te maken van de bouwstenen in functie van de ondersteuningsnoden van de ouder.

De Centra voor Basiseducatie en Kind en Gezin: 3.4. Evolueren naar meer geletterdheidsaanbod op maat van ouders in armoede.	3.4 De 13 CBE richtten in 2017-2018 1128 lestijden in voor opleidingen op maat van ouders in kansarmoede. Het betreft zeer diverse projecten, o.a. ook projecten met ouders waarvan kinderen een voorschoolse leeftijd hebben. In totaal namen er 120 cursisten deel aan deze opleidingen.	3.4 Ligo zet in op projecten met ouders en op projecten in samenwerking met armoede-organisaties (zie cijfers bij 2.5, 2.6 voor ouders; 3.14 voor welzijnsorganisaties en 4.9 voor OCMW's). Exacte cijfers voor kansengroepen binnen ouderwerking, of ouders binnen groepen in kansarmoede zijn er niet. Dit heeft te maken met GDPR-regels. Omdat Ligo op maat voor elke cursist in een groep werkt, is er zeker aandacht besteed aan specifieke noden van deze cursisten.
Kind en Gezin en EXPOO: 3.5. Informeren en sensibiliseren de Huizen van het Kind⁶ over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij ouders. a. Plaatsen en onderhouden een themapagina 'Geletterdheid' op de website van EXPOO. b. Er is een afgewerkte leermodule 'Geletterdheid' beschikbaar voor	3.5 In september 2018 stond de Week van de Geletterdheid in teken van geletterdheid in het gezin – Wie niet mee is, is gezien. Een campagnefilm over het project 'Mama leert' in Turnhout werd, samen met nog heel wat inspirerend materiaal, verspreid via nieuwsbrieven Kinderopvang, Gezinsondersteuning en EXPOO. Op de website van EXPOO is een themadossier 'Geletterdheid' aangemaakt. Hier vindt men heel wat materiaal, zoals goede praktijken, basisinformatie over geletterdheid en het	3.5. Tijdens de Week van de Geletterdheid in september wordt via de EXPOO-pagina 'Geletterdheid', de nieuwsbrieven 'Gezinsondersteuning' en 'EXPOO' en via Social het thema Geletterdheid belicht. Er wordt verwezen naar de verdiepende inhoud op de EXPOO-pagina en naar inspirerende praktijken. Momenteel wordt gewerkt aan de leermodule. Vanaf 2022 zal ze beschikbaar zijn. De communicatie en verspreiding dient nog voorbereid te worden.

⁶ Een Huis van het Kind is een samenwerkingsverband tussen verschillende organisaties met een lokaal aanbod voor baby's, kinderen, jongeren en (aanstaande) gezinnen: www.huizenvanhetkind.be

professionals van Kind en Gezin, Gezinsondersteuning en Kinderopvang. (nieuw engagement!) 3.6. Sensibiliseren de lokale teams van Kind en Gezin en de Huizen van het Kind om hun doelpubliek met geletterdheidsnoden door te verwijzen naar het geletterdheidsaanbod binnen de volwasseneneducatie. a. Nemen geletterdheid op als aandachtspunt binnen de gesprekswijzer die hun medewerkers gebruiken bij contacten met ouders. 3.7. Sensibiliseren de lokale teams van Kind en Gezin en de partners van de Huizen van het Kind om helder en toegankelijk te communiceren met ouders.	herkennen ervan, informatie over helder en toegankelijk communiceren, e.d.. 3.6a Er werden nog geen acties ondernomen. 3.7 Zie 3.5. Binnen deze campagne werd veel aandacht besteed aan het belang van duidelijke en toegankelijke communicatie.	3.6. De gesprekswijzer is een online leermodule voor de medewerkers van Kind en Gezin en partners preventieve gezinsondersteuning. De eerste versie van de gesprekswijzer is geëvalueerd en bijgestuurd op basis van de reacties en suggesties uit het werkveld. Er wordt gewerkt met drie concrete casussen om de diverse drempels in de communicatie zichtbaar te maken. In een van de casussen zijn de ouders laaggeletterd en wordt er aangegeven hoe deze drempel overbrugd kan worden. 3.7. Sinds begin 2021 werken het agentschap Opgroeien, VOCVO en Federatie Ligo aan een leermodule 'Geletterdheid' voor professionals in de gezinsondersteuning en de kinderopvang. 'Helder en toegankelijk communiceren' (mondeling én schriftelijk) is een onderdeel van de leermodule
Het departement Welzijn, het departement Onderwijs en Vorming en Vocvo: 3.8. Faciliteren het overleg tussen Kind en Gezin, Federatie Centra voor Basiseducatie en de overkoepelende armoedeorganisaties om tot een geletterdheidsaanbod op maat van ouders in armoede te komen.	3.9 Jaarlijks worden, op systematische wijze, de fiches uit het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) met betrekking tot geletterdheid opgevolgd en geactualiseerd. Bij de opmaak van het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024 werd rekening gehouden	3.9. In actie 7.3.14. van het VAPA wordt de link gelegd met het Strategisch Plan geletterdheid. Daar staat volgende passage: "- Laaggeletterde mensen in kansarmoede en meer specifiek laaggeletterde ouders in kansarmoede vormen dan weer de expliciete focus in het Strategisch Plan Geletterdheid. We zetten in op een duurzame samenwerking tussen de

3.9. Verbinden de acties uit het Strategisch Plan Geletterdheid met de acties van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) met betrekking tot ouders en opvoeders in armoede. 3.10. Informeren en sensibiliseren de medewerkers van welzijnsorganisaties (m.i.v. gezinsondersteuners van Kind en Gezin) over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij ouders in armoede aan de hand van trefdagen en andere ondersteuningsactiviteiten (o.a. Week van de Geletterdheid i.s.m. Netwerk Basiseducatie en Linc vzw). 3.11. Stellen tweejaarlijks een Sensibiliseringsplan op. 3.12. Ondersteunen de partners van de actie 3 in het helder en toegankelijk maken van hun communicatie.	met de acties en samengewerkt met de medewerkers van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA).	armoedeorganisaties, de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs. We willen de medewerkers van armoedeorganisaties verder sensibiliseren over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en geletterdheidsnoden, het herkennen hiervan en het gepast doorverwijzen. Vanuit partnerorganisaties klinkt de nood aan ondersteuning in het omgaan met laaggeletterden steeds harder. Daarvoor onderzoeken we of transversale investeringen vanuit de beleidsdomeinen Werk, Welzijn Armoedebestrijding, Integratie en Inburgering, Cultuur,... mogelijk zijn.”
	3.10 Week van de Geletterdheid 2017 – Speel je troeven uit! Van donderdag 7 september tot 14 september 2017 liep de Week van de Geletterdheid schooljaar 2017-2018. Tijdens deze week vragen we aandacht voor de problematiek van laaggeletterdheid en focussen we telkens op één bepaald thema. Dit schooljaar spitste de campagne zich toe op de link tussen kansarmoede en laaggeletterdheid. De campagne kwam tot stand dankzij samenwerking tussen het departement Onderwijs en Vorming, Vocvo, Wablieft, Federatie Basiseducatie, Linc vzw, Netwerk tegen Armoede, De Link, Welzijnsschakel, het Minderhedenforum, Samenlevingsopbouw Vlaanderen, de Stad Kortrijk en de drie ouderkoepels (VCOC, GO!ouders en KOOGO).	3.10. Vanuit Sterk Sociaal Werk werd <u>digitalisering</u> als één van de thema's op de World Social Work Day (WSWD) naar voren geschoven. Op Vlaams niveau zijn er twee filmpjes over gelanceerd: - 1. rond e-inclusie: Alenka Le Compte (Mediawijs) en Davy Nijs (UCLL) vertellen meer over e-inclusie en hoe je hieraan kan meewerken vanuit je rol als sociale professional. - 2. rond digitalisering als hulpmiddel voor Sterk Sociaal werk, met o.m inspirerende voorbeelden Een aantal <u>regionale platformen</u> sprongen mee op de kar en hebben op de WSWD <u>webinars over digitalisering</u> en de digitale kloof georganiseerd: - <i>Brussel liet goede praktijken aan het woord</i> (Maks vzw, (Wijkpartenariaat – De Schakel).

Op donderdag 7 september werd de kick-off van de campagneweek gegeven door het **bezoek van de Minister aan een Leerkansenproject** in Ninove. Hierbij werd de Minister als eerste 'klant' ontvangen in een speel-o-theek die gerund wordt door mensen in kansarmoede. Ter voorbereiding op deze nieuwe taak hebben ze lessen gekregen van het Centrum Basiseducatie.

Daarnaast werd in de Week van de Geletterdheid het **magazine Troef** gelanceerd. Een magazine dat sterke verhalen en projecten in de kijker zet die gaan over geletterdheid en armoede. Deze magazines werden verspreid via verschillende kanalen:

Netwerk tegen armoede	200 0
CBE	410 0
Minderhedenforum	100 0
De Link	120
CAW Mechelen-Boom	30
CAW Kempen	100
CAW Zuid-West-VI	100
CAW Halle-Vilvoorde	120
CAW Limburg	100
VCOV	600

- *Vlaams Brabant* nodigde Davy Nijs uit rond 'digitale kloof en sociaal werk': Hoe daagt digitalisering sociaal werk uit? Op welke manier gaan sociaal werkers in op de kansen die digitalisering biedt? Wat hebben we geleerd uit de voorbije periode omtrent digitaal sociaal werk? Daarnaast werden er ook sterke praktijken van digitaal sociaal werk voorgesteld door studenten sociaal werk.

- *In Limburg organiseerde men een webinar over nabijheid in een digitale wereld*. Naast een plenaire sessie rond e-inclusie waren er break-out rooms op basis van de krachtlijnen van Sterk Sociaal Werk. Wat betekent nabijheid/procesmatig werken/politiserend werken/generalistisch werken/verbindend werken in een digitale wereld.

Effect corona, ook inhoudelijk: Het thema digitale kloof kwam veel nadrukkelijker naar voor dan gepland voor de coronacrisis

GO! ouders	100
KOOGO	100
Vocvo	50
Departement	100
extra's	500
Welzijnsschakels	350
	0

Week van de Geletterdheid 2018 – Wie niet mee is, is gezien

Tijdens de Week van de Geletterdheid 2018 vragen we, onder het motto '**Wie niet mee is, is gezien**', aandacht voor geletterdheid bij **toeleiders die werken met ouders**. In samenwerking met **Kind en Gezin en de Gezinsbond**, en de vaste partners van de Week van de Geletterdheid (departement Onderwijs en Vorming, Netwerk Basiseducatie, Linc vzw, Wablieft en Vocvo), werd **een themapagina op expoo.be ontwikkeld**. Deze themapagina bevat tips en tricks, inspirerende voorbeelden, motiverende getuigenissen, een infographic, een herkenningwijzer, etc. Daarnaast werden er in het **voorjaar van 2019 drie inspiratiedagen** georganiseerd.

3.11

Wordt gestart in het najaar 2019.

3.11.

Het departement WVG heeft zich in het kader van het sensibiliseringsplan geëngageerd tot 3 acties met als looptijd 2020-2022.

		Twee van deze acties moeten nog starten, een derde is reeds opgestart (themabijeenkomsten HPAO). De sensibiliseringsacties: ● Verkent de mogelijkheden om een themanummer geletterdheid uit te brengen van 'Weliswaar' en een aansluitende publicatie in sociaal.net ● Organiseert een themabijeenkomst geletterdheid op het horizontaal armoedeoverleg. ● Organiseert een lunchcauserie rond het thema geletterdheid voor het eigen personeel. Corona heeft voor vertraging in de uitvoering gezorgd.
	3.12 In het kader van de Week van de Geletterdheid werden werkinstrumenten ontwikkeld over heldere en toegankelijke communicatie. Deze werden gedeeld op de themapagina van expo0.	3.12. Het departement WVG zet actief in op heldere en toegankelijke communicatie door o.a. de interne campagne "heerlijk helder". Die bestaat uit lezingen, workshops en het gericht en systematisch aanpassen van sjablonen en teksten die het departement naar buiten toe gebruikt. Door corona hebben heel wat lezingen en workshops vertraging opgelopen en werd uiteindelijk ook een digitaal aanbod uitgewerkt.
Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie:	3.13	Infotheek:

3.13. Ondersteunen de Centra voor Basiseducatie om geïntegreerd en functioneel te werken met ouders in armoede om hun geletterdheid te verhogen binnen de context van een welzijnsorganisatie.	Vocvo omvat o.a. de pedagogische ondersteuningsdienst voor de CBE en enkele CVO. Vanuit deze rol worden er, soms in samenwerking met de Federatie CBE, heel wat ondersteuningsinitiatieven genomen. Infotheek: • aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m. op geletterdheid – armoede – ouders en geletterdheid – ouders school 3 werkgroepen en/of structureel overleg met betrekking tot kansarmoede (en ouders): • Werkgroep Groeitrajecten voor (kansarme) ouders met jonge kinderen. • Stuurgroep Project Oefenkansen voor anderstalige ouders. • AMIF in samenwerking met het Agentschappen voor Integratie en Inburgering Campagne Week van de Geletterdheid • Uitwerken van de inhoudelijke campagne over het thema ouders 1 opleidingen: • Uitwisseldag AMIF- projecten voor laaggeletterde anderstalige moeders – 25 mei 2018, - o Aantal deelnemers: 49,	• aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m. op geletterdheid – armoede – ouders en geletterdheid – ouders school 3 werkgroepen en/of structureel overleg met betrekking tot kansarmoede (en ouders): • Werkgroep Groeitrajecten voor (kansarme) ouders met jonge kinderen. • Stuurgroep Project Oefenkansen voor anderstalige ouders. • AMIF in samenwerking met het Agentschappen voor Integratie en Inburgering Campagne Week van de Geletterdheid • Uitwerken van de inhoudelijke campagne over het thema ouders Uitwisseldag ouders ism Federatie Centra voor Basiseducatie. Vanaf September 2020 geen pedagogische ondersteuning meer vanuit Vocvo i.k.v. uitvoering Strategisch Plan Geletterdheid o.w.v. grote besparingsoperatie bij de pedagogische ondersteuningsdienst.

	o Aantal lesgevers CBE: 10	
Netwerk tegen armoede, Welzijnsschakels en vzw De Link: 3.14. Faciliteren en versterken de samenwerking tussen welzijnsorganisaties en Centra voor Basiseducatie, gericht op de organisatie van geïntegreerde en functionele leertrajecten op maat van ouders in armoede.	3.14 De verschillende CBE hebben in totaal 34 (structurele) samenwerkingen met een welzijnsorganisatie. Onder welzijnsorganisaties wordt gezien: kinderopvang, Kind en Gezin, inloopteam, CAW, ViGez, BIZ, e.d. Alle 13 CBE hebben een samenwerking met een welzijnsorganisatie. Betreffende de samenwerking met armoedeorganisaties komt de teller op 31 verenigingen waarmee door de CBE wordt samengewerkt. Deze verenigingen zijn zeer divers en komen voort uit verschillende organisaties. Aan dit aanbod nemen ongeveer 200 cursisten deel. Het is belangrijk hierbij op te merken dat het aantal deelnemers niet altijd wordt geregistreerd. Doordat er ook veel informeel educatief aanbod plaatsvindt binnen deze context.	3.14 In 10 van de 13 centra werd een <u>cursus</u> geregistreerd: 18-19: 11 19-20: 8 20-21: 6 opmerking: Deze aantallen zijn moeilijk te vangen, en zitten verspreid in de registratie. De cijfers hier gegeven komen enkel van registratie in adx onder 'welzijnsorganisaties'. De werkelijke cijfers liggen hoger doordat sommige welzijnsorganisaties onder een andere noemer of nog niet geregistreerd zijn.
VVSG: 3.15. Informeert en sensibiliseert de openbare besturen over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij ouders in armoede.	3.15 Geen gegevens aangeleverd.	3.15 Geen gegevens aangeleverd.

Strategische doelstelling 3: We versterken de geletterdheidscompetenties van werkzoekenden en werkenden in het kader van hun beroepsopleiding, hun traject naar werk of binnen hun tewerkstelling, om de kans op het vinden en behouden van werk te verhogen en bij te blijven met de evoluties op de arbeidsmarkt.

Tabel SD3 Streefcijfers: (inter)nationaal vergelijkend onderzoek

Algemene meetindicator 2017 (nulmeting)	Algemene meetindicator 2021 (tussentijdse evaluatie)
We stellen vast dat toch nog 12% van de actieve bevolking (de werkzoekenden en de werkenden) laaggeletterd is (PIAAC). Daarom stellen we als streefcijfer voorop dat het percentage laaggeletterden onder de actieve bevolking daalt tot 9% tegen de volgende PIAAC-meting (2022).	De resultaten van PIAAC worden volgens de huidige planning bekendgemaakt in het najaar van 2024.

Overzicht cijfers bij strategische doelstelling 3⁷

Tabel SD3 - 1: Basiseducatie: Aantal ingeschreven cursisten uniek per opleiding in de basiseducatie - werksituatie bij inschrijving

Aantal cursisten	2016-2017		2017-2018		2018-2019		2019-2020	
	Absoluut aantal	%	Absoluut aantal	%	Absoluut aantal	%	Absoluut aantal	%
Geen	6	0.01	4	0.01	5	0.01	9	0.02
Gepensioneerd	5,075	8.12	5,919	9.12	6,362	9.75	5,297	9.54
Leerling Secundair Onderwijs	320	0.51	421	0.65	541	0.83	644	1.16
Niet Werkend	32,314	51.68	34,991	53.94	35,291	54.09	30,858	55.59
Onbekend	6,871	10.99	6,329	9.76	5,729	8.78	3,475	6.26
Student Hoger Onderwijs	79	0.13	60	0.09	61	0.09	36	0.06
Student Universitair Onderwijs	4	0.01	5	0.01	5	0.01	3	0.01
Vrij Beroep	13	0.02	13	0.02	18	0.03	8	0.01
Werknemer	6,982	11.17	6,738	10.39	7,405	11.35	6,560	11.82
Werkzoekend	10,681	17.08	10,141	15.63	9,588	14.69	8,469	15.26

⁷ Toelichting bij de tabellen vind je in het rapport 'Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid: tussentijdse evaluatie'

Zelfstandige	182	0.29	247	0.38	243	0.37	150	0.27
Totaal	62,527	100	64,868	100	65,248	100	55,509	100

Tabel SD3 - 2: Basiseducatie: Aantal ingeschreven cursisten uniek per opleidingen in de basiseducatie - arbeidsstatuut bij de inschrijving

Aantal cursisten	2019-2020	
	Absoluut aantal	%
Arbeidsstatuut onbekend	40,834	67.88
Niet werkzoekend in een traject	13,484	22.42
Werkzoekend in een traject	5,091	8.46
Werkzoekend met Stavingsdocument (Actiris)	744	1.24
Totaal	60,153	100.00

Tabel SD3 - 3: Aantal ingeschreven cursisten uniek per opleiding in de opleiding 'Geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren' - werksituatie bij inschrijving

Aantal cursisten	2016-2017	%	2017-2018	%	2018-2019	%	2019-2020	%
Geen		0.00		0.00		0.00		0.00
Gepensioneerd		0.00	5	0.28		0.00	2	0.07

Leerling Secundair Onderwijs	192	14.13	186	10.56	238	12.36	279	9.88
Niet Werkend	179	13.17	242	13.74	363	18.86	636	22.53
Onbekend	276	20.31	480	27.26	551	28.62	859	30.43
Student Hoger Onderwijs	65	4.78	111	6.30	138	7.17	78	2.76
Student Universitair Onderwijs	3	0.22	1	0.06	3	0.16	6	0.21
Vrij Beroep	2	0.15		0.00	3	0.16		0.00
Werknemer	218	16.04	295	16.75	242	12.57	377	13.35
Werkzoekend	415	30.54	406	23.06	365	18.96	579	20.51
Zelfstandige	9	0.66	35	1.99	22	1.14	7	0.25
Totaal	1,359	100	1,761	100	1,925	100	2,823	100

Tabel SD3 - 4: Aantal ingeschreven cursisten uniek per opleiding in de opleiding 'Geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren' - arbeidsstatuut bij inschrijving

Aantal cursisten	2019-2020	
	Absoluut aantal	%
Arbeidsstatuut onbekend	835	27.75
Niet werkzoekend in een traject	1,081	35.93
Werkzoekend in een traject	1,092	36.29
Werkzoekend met Stavingsdocument (Actiris)	1	0.03

Totaal	3,009	100.00

ACTIE 4: VOOR WERKZOEKENDEN KANSEN CREËREN OM HUN GELETTERDHEID TE VERHOGEN IN DE CONTEXT VAN EEN BEROEPSOPLEIDING OF TRAJECT NAAR WERK

Tabel SD3 - actie 4: Voor werkzoekenden kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen in de context van een beroepsopleiding of traject naar werk

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021
VDAB, de Centra voor Basiseducatie, Federatie Centra voor Basiseducatie en Vocvo: 4.1. Organiseren een geletterdheidsaanbod voor werkzoekenden in functie van bemiddeling naar werk, werkplekieren en beroepsopleiding. Het gaat onder meer om trajecten digitale geletterdheid i.k.v. bemiddeling, geletterdheidslabo's en geletterdheid op de opleidingsvloer. Ze stemmen de leerinhouden van het aanbod daarbij af op bemiddeling, beroepsopleiding of werkplekieren. De opleiding geletterdheid op de werkvloer wordt zo veel mogelijk op de opleidingsvloer of werkplek gegeven. Het aanbod is ook toegankelijk voor anderstaligen.	4.1 - 4.2 In het schooljaar 2017-2018 waren er 118 samenwerkingen tussen de CBE en de VDAB. Het gaat hierbij om het totaal aantal – in diverse vormen van samenwerking met VDAB - voor de 13 centra. 1206 cursisten die een opleiding volgden bij een CBE deden dit na toeleiding door de VDAB. Dit is een onderschatting, aangezien de deelnamecijfers niet altijd nauwkeurig werden geregistreerd. Meer dan 1206 werkzoekenden volgden een opleiding rond digitale geletterdheid bij een CBE, een CVO of een andere partner van de VDAB. 821 cursisten slaagden voor deze opleiding. Dit is een onderschatting, aangezien de slaagcijfers niet altijd nauwkeurig werden geregistreerd.	4.1. – 4.2. Aantal <u>samenwerkingen</u> tussen de centra voor basiseducatie en de VDAB. (cijfers door Ligo via administratix, deze cijfers zijn volgens Ligo een onderschatting, door moeizame opstart van registratie en infodoorstroom VDAB-Ligo en door het nieuwe financieringsdecreet) 18-19: 340 19-20: 289 20-21: 500 Aantal cursisten die een <u>opleiding</u> volgen bij een Centrum voor Basiseducatie <u>na toeleiding door VDAB</u>. - inschrijvingen Ligo: 18-19: 2955 19-20: 2650 20-21: 4045 - aantal werkzoekende cursisten in een traject die les volgen bij Ligo: 18-19: 2525

4.2. Evolueren naar een verdere groei van een gestructureerd geletterdheidsaanbod op maat voor werkzoekenden. 4.3. Herwerken de online module Geletterdheid voor de medewerkers van de VDAB en stellen deze open voor een breder publiek. 4.4. Maken afspraken over doorverwijzing tussen VDAB en de Centra voor Basiseducatie. 4.5. Sluiten voor deze engagementen (4.1-4.4) een samenwerkingsovereenkomst af. De praktische samenwerking wordt aansluitend vastgelegd in regionale overeenkomsten.	476 werkzoekenden volgden de module 'ICT Mijn loopbaan'. In bv. LONT2 en Sector 2 wordt ook aan digitale geletterdheid gewerkt, maar deze cursisten zijn hier niet bijgeteld. Er zijn geen cijfers beschikbaar over het aantal deelnemers aan ICT-opleidingen via VDAB bij andere partners dan de CBE.	19-20: 4409 20-21: 8338 <u>Aantal werkzoekenden die een opleiding rond digitale geletterdheid volgen bij Centra voor Basiseducatie, Centra voor Volwassenenonderwijs of (partners van) VDAB (na toeleiding door VDAB).</u> Streefcijfer VDAB (2020-2021): 1700 deelnemers. - aantal werkzoekende cursisten die ICT volgen: 18-19: 271 19-20: 752 20-21: 2472 - 1142 gestarte acties i.f.v. digitale geletterdheid Deze VDAB-cijfers rapporteren over de acties vanuit bemiddeling. Onvolledig aantal, registratie verloopt nog niet overal even vlot. Versterken van digitale geletterdheid kan zowel vanuit bemiddeling als vanuit beroepsopleiding gebeuren. Vanuit bemiddeling is er het aanbod 'Leren werken met een computer'. In VDAB-opleidingen worden digitale vaardigheden geïntegreerd als basiscompetentie. Geen concrete cijfers beschikbaar. De coronacrisis had een rechtstreekse impact op het f2f-aanbod. Schakelen naar een digitaal aanbod was niet evident voor de doelgroep, maar ook niet steeds mogelijk door een gebrek aan 'toegang' en 'vaardigheden'. Dit zowel bij de cursist als de opleider.

		Voor een aanbod B-ICT was het sowieso niet haalbaar en wenselijk om te schakelen naar een digitaal aanbod. Het aanbod is dan ook enige tijd opgeschort. Na opstart was de capaciteit van de groepen meestal gehalveerd. Dit omwille van de maatregelen COVID-19.
	4.3 In samenwerking hebben de VDAB, de CBE, de Federatie Centra voor Basiseducatie en Vocvo de online module Geletterdheid voor de medewerkers van de VDAB vorm gegeven.	4.3. De online module is herwerkt en ter beschikking gesteld tegen eind 2019. Ze werd tussen januari 2020 - juli 2021: 743 x gestart Het voorbije jaar is het aantal kijkers verdriedubbeld. Dit dankzij ondersteunende communicatieacties via diverse kanalen: intranet, intern personeelsblad, interne community's, nieuwsbrieven, blijf leren - tip van de week.
	4.4 In 2018 was er nog geen afsprakenkader voor doorverwijzing tussen VDAB en de CBE.	4.4. Er is een afsprakenkader over doorverwijzingen tussen VDAB en de Centra voor Basiseducatie - er is 1 overkoepelende SWO en 13 regionale SWO's met addenda In 2019 waren er regionale SWO's. Die werden in 2020 gestroomlijnd door een overkoepelende SWO. Deze wordt verder geconcretiseerd in regionale SWO's met addenda. Bijsturing gebeurt o.b.v. ervaringen in de praktische uitvoering ervan.
	4.5 In 2018 was er nog geen samenwerkingsovereenkomst.	4.5. Er is een samenwerkingsovereenkomst, ondertekend oktober 2020 : 1 overkoepelende SWO en 13 regionale SWO's met addenda.

	<i>De eerste bespreking vond plaats in februari 2019.</i>	In 2019 waren er regionale SWO's. Die werden in 2020 gestroomlijnd door een overkoepelende SWO. De SWO's worden momenteel aangepast aan de ontwikkelingen binnen beide organisaties. De onderhandelingen daarover verlopen constructief.
VDAB: 4.6. Informeert en sensibiliseert haar medewerkers over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij werkzoekenden. a. Maakt de online module Geletterdheid bekend bij de medewerkers van de VDAB en onderneemt actie om het gebruik ervan te stimuleren. 4.7. Zet een interne campagne op rond heldere en toegankelijke communicatie met werkzoekenden (en andere klanten) en engageert zich om de communicatie naar werkzoekenden (en andere klanten) te laten beoordelen door testpanels.	4.6 Het aantal informatie- en sensibiliseringsacties dat de VDAB onderneemt voor haar medewerkers rond het versterken van geletterdheidscompetenties van werkzoekenden is niet uit te drukken in aantallen.	4.6. Communicatie gebeurt via diverse kanalen: intranet, intern personeelsblad, interne community's, nieuwsbrieven, blijf leren - tip van de week. VDAB is dagelijks bezig met geletterdheid. - één communicatiecampagne in kader van de 'week van geletterdheid' - communicatieacties ter ondersteuning van de webmodule 'Omgaan met laaggeletterdheid'. - Update van info 'Geletterdheid' op intranet
	4.7 Er is een interne campagne rond heldere en toegankelijke communicatie met werkzoekenden. Er is een nota met bevindingen over de resultaten van de testpanels.	4.7. Er is een <u>interne campagne</u> rond heldere en toegankelijke communicatie met werkzoekenden. - er zijn opleidingen 'Heerlijk Helder', bedoeld voor iedereen die regelmatig schrijft, voor eigen collega's, voor klanten en/of partners van VDAB. 2 X georganiseerd. Gepland 3 X najaar 21, gaat verder in het voorjaar (Uitrol belemmerd door coronacrisis.) Er is een <u>nota</u> met bevindingen over de resultaten van de <u>6 testpanels</u> . Die testen de externe communicatie bij een doelpubliek. Publicaties met

		een grote oplage en een langere gebruiksperiode (geen jobbeursflyers) krijgen hierbij voorrang. (Geen testpanels tijdens de coronacrisis)
Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie: 4.8. Ondersteunen de Centra voor Basiseducatie om geïntegreerd en functioneel te werken met werkzoekenden om hun geletterdheid te verhogen.	4.8 Vocvo omvat o.a. de pedagogische ondersteuningsdienst voor de CBE en enkele CVO . Vanuit deze rol worden er, soms in samenwerking met de Federatie CBE, heel wat ondersteuningsinitiatieven genomen. Infotheek: • aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m. op leren op de werkvloer 3 werkgroepen en/of structureel overleg met betrekking tot werk en/of werkzoekenden: • Sector 2 – materiaal herwerken • ICT-maatwerk VDAB – lesmateriaal, tips and tricks en aanvraagprocedures • Ontwikkelgroep voor de webmodule geletterdheid voor VDAB 2 opleidingen: • Uitwisseldag ICT-MO maatwerk VDAB • Ervaringsuitwisseling Sector2-NT2	Infotheek: • aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m. op leren op de werkvloer werkgroepen en/of structureel overleg met betrekking tot werk en/of werkzoekenden: • Sector 2 – materiaal herwerken • ICT-maatwerk VDAB – lesmateriaal, tips and tricks en aanvraagprocedures Webmodule ‘geletterdheid’ Opleidingen voor instructeurs ikv ERK
Centra voor Basiseducatie, Vocvo en VVSG: 4.9. Ontwikkelen en organiseren in samenwerking een geletterdheidsaanbod op maat van	4.9 De nood aan een specifiek geletterdheidsaanbod voor OCMW-cliënten moet nog onderzocht worden.	4.9 De nood aan een specifiek geletterdheidsaanbod voor OCMW-cliënten moet nog verder onderzocht

OCMW-cliënten binnen een traject naar werk. 4.10. Evolueren naar meer geletterdheidsaanbod op maat voor OCMW-cliënten binnen een traject naar werk. 4.11. Sluiten voor deze actie een samenwerkingsovereenkomst af.	Verschillende delen uit het huidige aanbod van de CBE zijn hiervoor inzetbaar. 4.10 In het schooljaar 2017-2018 werkten de CBE in totaal met 112 OCMW samen. Soms gaat het om meerdere samenwerkingen per OCMW. Er waren 57 opleidingen voor OCMW-cliënten binnen een traject naar werk. In totaal namen 708 cliënten deel aan deze opleidingen. Dit is een onderschatting, aangezien de deelnamecijfers niet altijd nauwkeurig werden geregistreerd. Hoeveel deelnemers daarna gestart zijn in een beroepsopleiding of werk is niet geweten. Dit wordt niet structureel opgevolgd door de CBE.	worden. Verschillende delen uit het huidige aanbod van de CBE zijn hiervoor inzetbaar. 4.10 - aantal <u>cursussen</u> voor OCMW 18-19: 69 19-20: 47 20-21: 105 De vreemde evolutie in deze cijfers heeft te maken met de registratie die nog in de kinderschoenen staat enerzijds en impact corona anderzijds: in 18-19 werd nog niet alles geregistreerd, in 19-20 liep registratie nog niet optimaal en zijn cursussen vanaf maart niet meer opgestart en in 20-21 liep de registratie al beter en werden cursussen stilaan weer opgestart. <u>opleidingen traject naar werk:</u> 18-19: 292 19-20: 248 20-21: 260 <u>deelnemers in traject naar werk:</u> 18-19: 3023 19-20: 2281 20-21: 1875 Er lopen geïntegreerde trajecten naar werk in samenwerking met Ligo, VDAB en OCMW. In sommige steden is OCMW terecht gekomen onder de stedelijke dienstverlening, niet alle cijfers hebben wij beschikbaar.

		aantal deelnemers die starten in een opleiding of job niet bekend bij Ligo om GDPR-redenen (Over de cijfers getrokken voor trajecten naar werk: Ligo heeft geen toegang tot de informatie of cursisten OCMW-cliënt zijn of niet om GDPR-redenen. Deze cijfers overschatten dus het aantal OCMW-cliënten, hoewel wellicht een groot aandeel van de cursisten OCMW-cliënt is.) In coronatijd zijn oplossingen gezocht om contactonderwijs en afstandsonderwijs te combineren.
	4.11 In 2018 was er nog geen samenwerkingsovereenkomst.	4.11 Er is geen samenwerkingsovereenkomst op netwerk niveau.
Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie: 4.12. Ondersteunen de Centra voor Basiseducatie om geïntegreerd en functioneel te werken met OCMW-cliënten om hun geletterdheid te verhogen binnen een traject naar werk.	4.12 Er werden nog geen acties ondernomen.	4.12 Er werden nog geen acties ondernomen.
Departement Onderwijs en Vorming en Vocvo:	4.14 Ondersteunen in de opmaak van de online webmodule rond geletterdheid van VDAB.	Infotheek: • aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m. op leren op de werkvloer

4.13. Faciliteren het overleg tussen VDAB en de Federatie Centra voor Basiseducatie om tot een geïntegreerd en functioneel geletterdheidsaanbod op maat van werkzoekenden te komen. 4.14. Informeren en sensibiliseren de VDAB, lokale besturen, de sociale partners, de economische sectoren,... over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij werkzoekenden aan de hand van trefdagen en andere ondersteuningsactiviteiten (o.a. Week van de Geletterdheid i.s.m. Netwerk Basiseducatie en Linc vzw). 4.15. Stellen tweejaarlijks een Sensibiliseringsplan op. 4.16. Ondersteunen de partners van actie 4 in het helder en toegankelijk maken van hun communicatie.		werkgroepen en/of structureel overleg met betrekking tot werk en/of werkzoekenden: ● Sector 2 – materiaal herwerken ● ICT-maatwerk VDAB – lesmateriaal, tips and tricks en aanvraagprocedures Webmodule 'geletterdheid'
	4.15 Wordt gestart in het najaar 2019.	4.15 Het sensibiliseringsplan is opgesteld.
	4.16 Ondersteunen in de opmaak van de online webmodule rond geletterdheid van VDAB.	4.16 Zie rapportage 'Tussentijdse evaluatie'.

Tabel SD3 - Actie 5: Voor werkenden kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen op de werkvloer

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021
Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie : 5.1. Werken samen het aanbod ‘geletterdheid op de werkvloer’⁸ verder uit. 5.2. Ondersteunen de Centra voor Basiseducatie om geïntegreerd en functioneel te werken op de werkvloer om geletterdheid te verhogen. 5.3. Informeren en sensibiliseren economische sectoren over de gevolgen van laaggeletterdheid op de werkvloer en de mogelijkheden om geletterdheid te verhogen. Hierbij	5.1 In 2018 werden de eerste contacten gelegd met het departement Werk en Sociale Economie over de verdere uitwerking van het aanbod van de Toolbox ‘Geletterdheid op de werkvloer’.	5.1. Het gebruik van de website https://werkenaangeletterdheid.be/opleiders/tools/ is moeilijk in kaart te brengen. De inhoud zal ondergebracht worden bij onderwijs Vlaanderen. Er is een grote vraag naar werken aan geletterdheid op de werkvloer en G-coach: op de werkvloer tegemoet komen aan individuele noden van laaggeletterde werknemers, zoals dit in onze agogische visie wordt benoemd. Deze visie is echter moeilijk te realiseren met de regelgeving en het financieringsbeleid. In combinatie met het impactbeleid waarin we willen inzetten op de allerzwaksten, maakt dit dat we heel wat samenwerkingen op de werkvloer niet tot een goed einde kunnen brengen of zelfs mislopen. Individuele

⁸ Samenwerking tussen Federatie Centra voor Basiseducatie, bedrijven en Vocvo.

Doel: Versterken van de geletterdheid van werknemers op de werkvloer. De Toolbox ‘Geletterdheid op de werkvloer’ bevat tools en strategieën om de geletterdheidsproblematiek op de werkvloer te leren kennen en herkennen. Daarnaast zijn er good practices, hulpmiddelen en partners die men kan contacteren om binnen een bedrijf aan de slag te gaan.

zetten ze de Toolbox 'Geletterdheid op de werkvloer' in.		begeleiding voor meerdere cursisten is niet te programmeren in het huidige systeem. Maatwerk is niet te realiseren op korte termijn, daarvoor is de aanvraagperiode te lang. Kort samengevat zijn we niet flexibel genoeg: we hebben geen aanbod voor echt maatwerk dat op zeer korte termijn kan geïmplementeerd worden.
	5.3 Via de sectorconvenants wordt er gewaakt dat de economische sectoren inzetten op het versterken van de geletterdheidscompetenties van werkzoekenden. <i>Op 8 november 2019 organiseren we samen met de partners van het beleidsdomein Werk (departement Werk en Sociale Economie, VDAB, SERV, sectoren, vakbonden, ...) een studiedag m.b.t. geletterdheid op de werkvloer.</i>	5.3 Volgende acties zijn niet meetbaar in absolute aantallen: - deelname aan voorbereidend overleg sectorconvenants om sectoren te sensibiliseren en mogelijkheden aan te reiken - actie om samenwerking aan te gaan met Engie. Het aantal deelnemers bleek echter te klein om aanbod te kunnen organiseren binnen de huidige regelgeving en financieringssystemen. Bovendien on hold gezet door corona - lokaal ingaan op vragen van bedrijven in regionale samenwerking
Centra voor Basiseducatie: 5.4. Profileren zich naar de economische sectoren als partner om geletterdheidstrajecten op de werkvloer aan te bieden. 5.5. Organiseren in bedrijven een geïntegreerd en functioneel geletterdheidsaanbod op maat van laaggeletterde werknemers en ondersteunen de werkomgeving	5.4 - 5.5 In het schooljaar 2017-2018 werd met 3 economische sectoren samengewerkt in het kader van de Toolbox 'Geletterdheid op de werkvloer': 1. Vorm DC (Vormingsfonds Dienstencheques), 2. Volta (Electriciens), en 3. TOFAM (Tewerkstellings- en OpleidingsFonds Arbeiders Metaal). Deze samenwerkingen hadden niet altijd betrekking op een cursusaanbod of volledige	5.4 - 5.5 Er zijn pogingen ondernomen om met bedrijven samen te werken. De bedrijven vragen om aan het werk te gaan met kleine groepen, waarin op maat van individuen wordt gewerkt. Vaak gaat het daarbij niet enkel om de doelgroep van Ligo. Ingaan op vragen in deze specifieke omstandigheden valt momenteel buiten het kader van ons financieringsdecreet, waardoor kansen onderbenut blijven.

inzake omgaan met laaggeletterde werknemers aan de hand van de Toolbox 'Geletterdheid op de werkvloer'. 5.6. Evolueren naar meer geletterdheidsaanbod op maat voor werknemers.	begeleidingstrajecten. Soms bleef ze beperkt tot enkele overlegmomenten. Buiten het kader van de Toolbox 'Geletterdheid op de werkvloer' was er een samenwerking met de volgende sectoren: 1. PlastIQ (Kiem) (Kunststofsector), 2. Alimento (Voedingsindustrie), 3. Vorm DC (Vormingsfonds Dienstencheques), 4. TOFAM, (Tewerkstellings- en OpleidingsFonds Arbeiders Metaal) 5. Eduplus (Groene sectoren), 6. VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).	
	5.6 In het schooljaar 2017-2018 zijn er 69 opleidingen georganiseerd door een CBE in samenwerking met een economische sector en/of een bedrijf. In totaal namen 711 cursisten deel aan deze opleidingen. Dit cijfer is waarschijnlijk een onderschatting aangezien de registratie van de deelnamecijfers onvolledig is. Van 63 cursisten is geweten dat zij slaagden voor deze opleidingen. Ook de registratie van de slaagcijfers gebeurde onvolledig. Bovendien worden er in het kader van maatwerk of contractwerk geen certificaten uitgereikt.	5.6 - Aantal opleidingen, geregistreerd met bedrijven, lokale overheid, beroepsopleiding (niet VDAB), sociale economie 18-19: 186 19-20: 124 20-21: 305 (Ook hier: wellicht een onderschat door registratie in kinderschoenen. We hebben weten van projecten in contractwerk die nog niet of nog niet correct in adx verwerkt zijn.) - Aantal cursisten die bij deze samenwerkingen zijn ingeschreven: 18-19: 2187 19-20: 1367 20-21: 2604

		60% van deze cursisten slaagt in de opleiding
Centra voor Basiseducatie en VDAB: 5.7. Stemmen hun visie en praktijk af rond geletterdheidsondersteuning op de werkvloer. 5.8. Maken het geletterdheidsaanbod op de werkvloer (Toolbox 'Geletterdheid op de werkvloer') bekend bij werkgevers.	5.7 Volgens gegevens van VDAB is de visie geletterdheidsondersteuning op de werkvloer afgestemd.	5.7. Volgens VDAB is er een afgestemde visie rond geletterdheidsondersteuning op de werkvloer. Er werden geen acties ondernomen. Ligo meldt: Ligo werkt aan het concept G-coach en promoot dit in verschillende samenwerkingen. Hoewel deze werkvorm inhoudelijk positief geëvalueerd wordt, valt die niet binnen de reguliere financiering wat in sommige samenwerkingen een grote drempel vormt om hiermee verder te kunnen. Een succesvol project rond G-coach liep in Ligo ZOVL.
	5.8 In het schooljaar 2017-2018 zijn er geen specifieke acties ondernomen naar werkgevers toe rond het versterken van geletterdheidscompetenties van werkenden.	5.8. VDAB: Er werden geen acties ondernomen naar werkgevers mbt het versterken van geletterdheidscompetenties van werkenden. LIGO: - voorzien van de toolbox - vraaggestuurd aanbod (bv. ICT ondersteuning voor Facilitair bedrijf en Sport Vlaanderen in corona)

Centra voor Basiseducatie, Vocvo en VVSG 5.9. Actualiseren en werken samen het educatief “bouwstenenaanbod” ⁹ verder uit voor werknemers met geletterdheidsnoden van openbare besturen. 5.10. Ondersteunen openbare besturen bij het realiseren van een geletterdheidsaanbod voor werknemers en het omgaan met laaggeletterde werknemers.	5.9 Er werd nog geen verdere actie ondernomen om het educatief ‘bouwstenenaanbod’ te actualiseren en verder uit te werken voor werknemers met geletterdheidsnoden van openbare besturen.	5.9 Gesprekken werden gevoerd om het bouwstenenaanbod in het nieuwe opleidingssysteem van VVSG te kunnen aanbieden.
	5.10 Vanuit de CBE zijn er 17 ondersteuningsinitiatieven geweest voor openbare besturen rond werken aan geletterdheid bij hun werknemers.	5.10 In opvolging van de Toolbox geletterdheid werden fiches ontwikkeld samen met VVSG. Op dit moment bekijkt VVSG de implementatie ervan. Ook hier geldt de opmerking zoals bij 5.1. De vraag van besturen is van van een orde die niet goed te rijmen valt met onze financiering. We stellen vast dat kleine spelers die flexibeler zijn makkelijker op concrete vragen kunnen ingaan
VVSG: 5.11. Sensibiliseert en ondersteunt openbare besturen om het educatief ‘bouwstenenaanbod’ te organiseren. 5.12. Sensibiliseert lokale besturen om helder en toegankelijk te communiceren met werknemers.	5.11 Er werden geen gegevens aangeleverd	5.11 Er werden geen gegevens aangeleverd
	5.12 Er werden geen gegevens aangeleverd	5.12 Er werden geen gegevens aangeleverd

⁹ De educatieve bouwstenen zijn thematische bundelingen van noodzakelijke geletterdheidscompetenties voor medewerkers van lokale besturen (vb.: veiligheid, gezondheid en hygiëne; communicatie ik en een ander; rekenvaardigheden). Bouwstenen geven besturen de mogelijkheid een eigen combinatie te maken in functie van de meest geschikte opleiding voor hun medewerkers.

Departement Werk en Sociale Economie, departement Onderwijs en Vorming, Vocvo en de economische sectoren: 5.13. Nemen werken aan geletterheidscompetenties van laaggeletterde werknemers en adequaat omgaan met laaggeletterdheid op de werkvloer blijvend op als een focus binnen de sectorconvenants. 5.14. Zoeken via de SERV naar mogelijke samenwerking met sectoren en sociale partners om geletterheidskansen te creëren op de werkvloer.	5.13 In het kader van de sectorconvenants 2018-2019 werd er in totaal in 34 sectorconvenants een engagement opgenomen met betrekking tot geletterdheid. Dit is een lichte stijging t.o.v. de sectorconvenants 2016-2017. Er zijn 2 sectoren bij gekomen, namelijk de beton- en de uitzendsector. Het thema geletterdheid is expliciet vermeld in het inhoudelijk kader (p.11). 25 sectoren vermelden expliciet een prioriteit/actie m.b.t. geletterdheid, basiscompetenties of Nederlands op de werkvloer; soms blijft dit beperkt tot digitale competenties. 1 sector (Scheikunde) vermeldt het thema enkel in de sectorale visie. 3 van deze 25 sectoren zetten een resultaatsindicator op dit thema of 12%. Bijlage 5 bevat een overzicht van de verschillende sectoren die zich in het kader van de sectorconvenants 2018-2019 engageren met betrekking tot geletterdheid en van de engagementen die werden genomen.	5.13 In 2021 werd een nieuwe screening gedaan van de sectorconvenants. Er werd deze keer echter kritischer gescreend. Het departement screende op de woorden 'geletterdheid', 'basiseducatie' en 'CBE'. In 23 sectorconvenants werd er verwezen of acties benoemd i.k.v. begrippen. Dit is een daling t.o.v. de vorige screening. Maar zoals aangegeven is de screening nu veel enger gebeurd.
	5.14 Er werden nog geen acties ondernomen. SERV bracht advies uit op het Structureel Plan Geletterdheid 2017 - 2024	Er werd een samenwerking opgezet met SERV, VDAB, Ligo, Departement Werk en Sociale Economie en Mediawijs i.k.v. de Week van de Geletterdheid 2022 en 2023. Hierover zal gerapporteerd worden in de eindevaluatie van het Plan Geletterdheid.
Departement Werk en Sociale Economie, departement Onderwijs en Vorming en Vocvo:		Er werd een samenwerking opgezet met SERV, VDAB, Ligo, Departement Werk en Sociale Economie en Mediawijs i.k.v. de Week van de Geletterdheid 2022

5.15. Faciliteren het overleg tussen de partners van deze actie om tot een geletterdheidsaanbod op maat van werkenden te komen.		en 2023. Hierover zal gerapporteerd worden in de indevaluatie van het Plan Geletterdheid.
Departement Onderwijs en Vorming en Vocvo: 5.16. Informeren en sensibiliseren de sociale partners, de economische sectoren,... over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij werkenden aan de hand van trefdagen en andere ondersteuningsactiviteiten. 5.17. Stellen tweejaarlijks een Sensibiliseringsplan op. 5.18. Ondersteunen de partners van deze actie in het helder en toegankelijk maken van hun communicatie. 5.19. Zoeken naar mogelijke samenwerking met het Agentschap Overheidspersoneel om geletterdheidskansen te creëren voor werknemers van de Vlaamse overheid.	5.16 Er werden nog geen acties ondernomen.	Er werden nog geen acties ondernomen.
	5.17 Wordt gestart in het najaar van 2019.	Het sensibiliseringsplan werd in 2019 opgesteld door de planleider. De ondersteuningsdienst stond klaar voor begeleiding bij het uitvoeren van de sensibiliseringsacties van de partners van het Plan Geletterdheid. Dit engagement kan nu niet meer worden nagekomen (besparingsoperatie pedagogische begeleidingsdienst).
	5.18 Er werden nog geen acties ondernomen.	Er werden nog geen acties ondernomen.
	5.19 Er werden nog geen acties ondernomen.	Er werden nog geen acties ondernomen.
Departement Werk en Sociale Economie:	5.20	5.20

5.20. Analyseert de Toolbox 'Geletterdheid op de werkvloer' op haar inpasbaarheid in het concept van de Toolbox Talentontwikkelaar. 5.21. Verspreidt de Toolbox 'Geletterdheid op de werkvloer' via de Toolbox Talentontwikkelaar en/of de sectorale werking.	<i>Er werd een nota opgemaakt dd. 07/02/2019.</i> <i>Conclusie van deze nota: Een aantal tools uit de Toolbox 'Geletterdheid op de werkvloer' kunnen worden geïntegreerd in de Toolbox Talentontwikkelaar zonder al te veel aanpassingen, gezien geletterdheid past binnen de bredere noemer van de talentontwikkeling van medewerkers, en de doelgroep van beide toolboxes dezelfde is, zijnde organisaties en ondernemingen.</i>	Niet gerapporteerd
	5.21 <i>Deze actie werd uitgesteld. De Toolbox Talentontwikkelaar wordt momenteel in zijn geheel herbekeken. Integratie van enkele fiches van de Toolbox 'Geletterdheid op de werkvloer' kan deel uitmaken van de bredere oefening die momenteel loopt. Actualisatie lijkt nuttig. Daarover wordt contact genomen met Stefan Paredis van Federatie Centra voor Basiseducatie vzw.</i>	

Strategische doelstelling 4: We versterken geletterdheidscompetenties van mensen in armoede, om hun kansen te vergroten om uit de armoede te geraken en hun participatie aan de samenleving te verhogen.

Algemene meetindicator 2017 (nulmeting)	Algemene meetindicator 2021 (tussentijdse evaluatie)
In het Vlaamse Hervormingsprogramma voor de EU2020-strategie heeft de Vlaamse Regering zich ertoe verbonden om het aantal personen met een inkomen onder de armoederisicodrempel tussen 2008 en 2020 met 30% te verminderen. Dat betekent dat in 2020 het aantal personen met een huishoudinkomen onder de armoederisicodrempel gedaald moet zijn tot maximaal 430.000 personen. We stellen vast dat mensen met een laag inkomen meer risico lopen om laaggeletterd te zijn. In 2012 was 15% van de inwoners van het Vlaamse gewest laaggeletterd (PIAAC). Bij de respondenten uit het laagste inkomensdeciël bedroeg het percentage laaggeletterden maar liefst 20%. Daarom stellen we als streefcijfer voorop dat het percentage laaggeletterden onder de personen met een laag inkomen daalt van 20 naar 15% tegen de volgende PIAAC-meting (2022).	9 % of iets minder dan 1 op de 10 inwoners van het Vlaamse Gewest leefde volgens de EU-SILC-enquête van 2020 in een huishouden met een huishoudinkomen onder de Belgische armoededrempel. Dat komt overeen met ongeveer 610.000 personen. Er wordt vanuit gegaan dat huishoudens met een inkomen onder de armoededrempel een verhoogd risico op armoede lopen. Bovenstaande cijfers werden berekend op basis van het totale beschikbare inkomen van de huishoudens in het jaar voorafgaand aan de enquête. De cijfers van de EU-SILC-enquête van 2020 hebben dus betrekking op de huishoudinkomens van 2019. De EU-SILC-enquête werd in 2019 ingrijpend vernieuwd. Daardoor is voorzichtigheid geboden bij het maken van vergelijkingen met de resultaten van voorgaande jaren. Wel kan gesteld worden dat het aandeel personen onder de armoededrempel de afgelopen jaren vrij stabiel bleef en sinds 2004 steeds schommelde tussen 9% en 11% van de bevolking. De resultaten van PIAAC worden volgens de huidige planning bekendgemaakt in het najaar van 2024.

Overzicht cijfers bij strategische doelstelling 4

Tabel SD4 - 1: Basiseducatie: aantal ingeschreven cursisten uniek per opleiding in de basiseducatie - al dan niet leefloon

Aantal cursisten	2016-2017		2017-2018		2018-2019		2019-2020	
	Absoluut aantal	%	Absoluut aantal	%	Absoluut aantal	%	Absoluut aantal	%
Tariefcategorie leefloon	13,271	20.75	16,193	24.22	16,566	24.84	13,985	24.72
Andere tariefcategorie	50,671	79.25	50,661	75.78	50,128	75.16	42,593	75.28
Totaal	63,942	100	66,854	100	66,694	100	56,578	100

Tabel SD4 - 2: Aantal ingeschreven cursisten uniek per opleiding in de opleiding 'Geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren' - al dan niet leefloon

Aantal cursisten	2016-2017		2017-2018		2018-2019		2019-2020	
	Absoluut aantal	%	Absoluut aantal	%	Absoluut aantal	%	Absoluut aantal	%
Tariefcategorie leefloon	83	6.26	169	9.59	213	11.11	384	13.56
Andere tariefcategorie	1,242	93.74	1,593	90.41	1,705	88.89	2,448	86.44
Totaal	1,325	100	1,762	100	1,918	100	2,832	100

ACTIE 6: VOOR MENSEN IN ARMOEDE KANSEN CREËREN OM HUN GELETTERDHEID TE VERHOGEN VIA EEN GEPAST EDUCATIEF AANBOD

Tabel SD4 - Actie 6: Voor mensen in armoede kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen via een gepast educatief aanbod

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021
Centra voor Basiseducatie: 6.1. Organiseren een geletterdheidsaanbod op maat van de werking van armoedeverenigingen. 6.2. Evolueren naar meer geletterdheidsaanbod op maat voor mensen in armoede. 6.3. Ontwikkelen en organiseren een geletterdheidsaanbod op maat van OCMW-cliënten binnen een begeleidingstraject. 6.4. Evolueren naar meer geletterdheidsaanbod op maat voor OCMW-cliënten binnen een begeleidingstraject.	6.1-6.2 Er zijn 31 armoedeverenigingen waarmee de CBE samenwerken. Aan het onderwijsaanbod dat binnen de verenigingen wordt aangeboden, nemen ongeveer 200 cursisten deel. Het is belangrijk hierbij op te merken dat het aantal deelnemers niet altijd wordt geregistreerd. Doordat er ook veel informeel educatief aanbod plaatsvindt binnen deze context.	De samenwerking tussen de armoedeverenigingen en CBE: vertaalt zich in cursussen: 18-19: 8 19-20: 1 20-21: 30 deelnemers die aan deze opleidingen deelnamen: 18-19: 81 19-20: 8 20-21: 233 invloed corona: samenwerkingen met armoede-organisaties hebben er zwaar onder te lijden gehad, maar gaan opnieuw in stijgende lijn.
	6.3 Er werden nog geen acties ondernomen.	6.3 Er werden nog geen acties ondernomen.
	6.4 Er zijn al heel wat samenwerkingen tussen CBE en lokale OCMW. In dit aanbod worden naar schatting 1369 deelnemers geteld. Ook hier gaat het over een onvolledige registratie. Deze cursisten zaten verspreid in de 112 samenwerkingen die liepen in	6.4 Niet gerapporteerd

	schooljaar 2017-2018 . Soms zijn er meerdere samenwerkingen per OCMW. Uit de beschikbare gegevens van de CBE weten we dat minstens 102 deelnemers slaagden. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat ook hier sprake is van onvolledige registratie. Daarenboven is er vaak geen certificering in dit soort samenwerkingen mogelijk of wenselijk.	
Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie: 6.5. Ondersteunen de Centra voor Basiseducatie om geïntegreerd en functioneel te werken op maat van de werking van armoedeverenigingen en voor OCMW-cliënten om hun geletterdheid te verhogen binnen een begeleidingstraject.	6.5 Vocvo omvat o.a. de pedagogische ondersteuningsdienst voor de CBE en enkele CVO . Vanuit deze rol worden er, soms in samenwerking met de Federatie CBE, heel wat ondersteuningsinitiatieven genomen. Infotheek: ● aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m. op geletterdheid – armoede – ouders 3 werkgroepen en/of structureel overleg met betrekking tot kansarmoede: ● Werkgroep Groeitrajecten voor (kansarme) ouders met jonge kinderen. ● Werkgroep voortraject Ervaringsdeskundige in de Armoede en Sociale Uitsluiting (EDAS) ● Horizontaal Permanent Armoede Overleg Leermiddelen die werden ontwikkeld:	6.5. Vocvo heeft in het kader van zijn opdracht pedagogische ondersteuning voor het volwassenenonderwijs de kennis die werd uitgebouwd rond werken met mensen in armoede geborgd door een website te ontwikkelen: Omgaan met armoede en sociale uitsluiting https://sites.google.com/d/1blyqj6x0xKypC3dK9D1x7rTSt1mBINL7/p/1Lkv2TE_Zkk8KvpYPnHnVZO_MZ96-rXtQ/edit

	• Leidraad bij de keuzemodule 'Omgaan met armoede en sociale uitsluiting' voor de CBE Campagne Week van de Geletterdheid • Rond het thema armoede 2 opleidingen: • Omgaan met armoede en sociale uitsluiting - o aantal deelnemers: 11 - o 8 medewerkers CBE - o 2 CBE (Brusselleer en Antwerpen) • Trefdag Vocvo 18 mei 2018 - o aantal deelnemers: 100 - o 47 medewerkers CBE - o 13 CBE	
Netwerk tegen armoede en Welzijnsschakels: 6.6. Faciliteren en versterken de samenwerking tussen welzijnsorganisaties en de Centra voor Basiseducatie, gericht op geïntegreerde leertrajecten voor mensen in armoede.	6.6 Zie ook 6.1, 6.2 en 6.4. Ondersteunen en begeleiden organisaties en verenigingen die willen samenwerken met een CBE.	6.6. Welzijnsschakels telt in 2019: 4 samenwerkingen met CBE - Goesting in lezen ((W)arm-kracht, Vilvoorde) - Computercursus voor beginners (Open Poortje, Lummen) - Mijn administratie digitaal (Ommekeer, Erpe-Mere) - Mijn administratie digitaal' (Lede) In 2020 zijn er 3 samenwerkingen geregistreerd: - Goesting in lezen ((W)arm-kracht, Vilvoorde) - naailessen met taalondersteuning voor kwetsbare vrouwen (BOM, Tienen) -Je rijbewijs halen (Wzs Kolleblomme, Zele) Netwerk Tegen Armoede

		telt steekproefgewijs 12 verenigingen die op 1 of andere manier contact hebben met een CBE, verdeeld over de regio's Limburg, O-VI, W-VI, Mechelen, Kempen, VI-Brabant. De samenwerking wordt omschreven als: afstemming van aanbod, CBE gaat naar vwawn voor toeleiding naar aanbod, lesgever CBE geeft cursus in vereniging, ... Effect corona: vwawn hebben aanvankelijk werking moeten stopzetten, en daarna zich aan strikte regels moeten houden, waardoor er minder ruimte was voor nieuwe initiatieven (Verenigingen hebben vooral ingezet op een heruitvinden' van de eigen werking, aanpassen aan digitale communicatie - wat ook een 'vormend' effect heeft gehad op veel mensen in armoede, die zich hebben aangepast aan de omstandigheden van digitaal vergaderen, interviews vanop afstand....)
Netwerk tegen armoede, Welzijnsschakels, Vocvo en Centra voor Basiseducatie: 6.7. Sluiten voor deze actie een samenwerkingsovereenkomst af.	6.7 Er werden nog geen acties ondernomen.	6.7 Er werden nog geen acties ondernomen.
Netwerk tegen armoede, Welzijnsschakels, vzw De Link, Samenlevingsopbouw, Minderhedenforum: 6.8. Informeren en sensibiliseren het beleid, het middenveld, de onderwijssector en het brede publiek	6.8 In het schooljaar 2017-2018 werden door de armoedeorganisaties 3 acties gerealiseerd: • Deelname aan de uitwerking van de campagne rond Week van de geletterdheid (Troef, draaiboek samenwerking bij de tools,	6.8. Minderhedenforum heeft niet gemeten en spreekt over ad hoc initiatieven. Men maakte de campagne bekend rond geletterdheid, verspreidde ook andere informatie rond geletterdheid van bv Wablieft over de

over armoede in relatie tot de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties en leerkansen.	blogverhaal op onze website, verspreiding via weekmail) ● Sessie Trefdag ‘Leren vergroot kansen’ i.s.m. verenigingen waar armen het woord nemen ● Het magazine Troef werd ook verdeeld onder de verenigingen waar armen het woord nemen, waar er mogelijk ook nog verder mee gewerkt is.	coronamaatregelen. Gezien de prioriteiten vooral bij het leerplichtonderwijs lagen, was er weinig mankracht om hier rond te werken. De onderwijsdetachering werd eind augustus 2020 stopgezet. Effect corona? De leden konden enkel via digitale weg bereikt worden. Het was niet duidelijk in welke mate ze met de info aan de slag gingen. In juni 2021 stopte het Minderhedenforum en werd het LEVL vzw met gewijzigde opdrachten. Van een belangenorganisatie werd het een netwerkorganisatie. Er wordt niet meer gewerkt met verenigingen van personen met een migratieachtergrond maar met actoren die zich richten tot de hele samenleving (of een bepaalde sector). In de onderwijswerking wordt de focus gelegd op ‘diversiteit bij het onderwijspersoneel’. Door de gewijzigde opdrachten is het niet meer zeker of LEVL de engagementen van het Minderhedenforum kan verderzetten. Saamo heeft 3 acties ondernomen: <u>2019</u>: bekendmaking campagne week van geletterdheid <u>2020</u>: Deelname aan de campagne Week van de geletterdheid – thema digitale geletterdheid: bekendmaking en sensibilisering. Zo schreef deelnemer van buurtwerk Dinamo (Antwerpen) een brief (zie hier op deze websitepagina)

		<u>2021</u>: actief betrokken bij uitwerking campagne week van de geletterdheid – thema digitale geletterdheid: uitwerking filmpjes met getuigenissen van 2 deelnemers van Buurtwerk de Stek (Antwerpen). Tijdens de week werd de toolbox van Digitaal Inclusieve wijk voorgesteld via een webinar. Onze buurtwerken in Antwerpen werkten hier ook aan mee. Saamo in Vlaanderen en Brussel maakten de campagne mee bekend. Ook actief tijdens corona Saamo werkte vanaf 2020 mee aan het project Digitaal Inclusieve wijk van de steden Kortrijk, Gent en Antwerpen. De opbouwwerkers bleven in de eerste lockdownperiode intensief bewoners in kwetsbare positie, ook laaggeletterden bereiken en doorverwijzen. Dit gebeurde outreachend in de wijk, telefonisch en digitaal met reeds gekende bezoekers. De noden en signalen gaven we ook door aan beleidsmakers (onder meer nood aan toestellen, internet en fysieke ondersteuning). Vanaf mei 2022 gingen vele buurtwerken terug open. We ondersteunden heel wat bezoekers fysiek. We gaven onze ervaringen door in overleggen en campagnes zoals de week van geletterdheid. Welzijnsschakels organiseren via hun 'vormingsfonds' <u>educatieve activiteiten in WZS-groepen ism partners</u>: in 2019: werden 9 educatieve initiatieven geregistreerd: - De boekenworm(en) (wzs De sloep – onze thuis, Gent i.s.m. De Dagen)

		- Kennismaken met de computer: cursus voor senioren (wzs Lede i.s.m. cultuurdienst Lede) - Oudergespreksgroep (wzs Bree) - Nederlandse lessen voor anderstaligen (wzs Bonangana, Sint-Niklaas) - Taalbuddy's (wzs Bonangana, Sint-Niklaas) - Ondersteuning Nederlands voor anderstalige volwassenen (wzs Integraal, Brugge) - Nederlandse les voor anderstaligen (wzs Hoboken) - Nederlandse les voor anderstaligen (wzs Kruibeke) - Oefenkansen Nederlands (wzs Malubimpa, Malle) in 2020: 19 initiatieven geregistreerd - Kras Gent maakt i.s.m. ervaringsdeskundige een basiscursus-brochure in klare taal (wat is armoede - hoe armoede aanpakken) - Workshop 'samen werken, samen leren': leerkanalen creëren en versterken in armoede-organisaties' tijdens netwerkdag CBE i.s.m. ervaringsdeskundige + educatieve groepsactiviteiten in WZS: - Goesting in lezen (wzs Boom ism De Dagen) - Goesting in lezen (wzs De schakel Puurs ism De Dagen) - Samen Lezen (wzs Haaltert ism Avansa Vlaamse Ardennen Dender) - Beeldenstorm – kunststromingen verkennen en beelden maken in 2 wzsgroepen. - Werken met een budgetagenda (wzs Kontich i.s.m. Thomas More) - Naaiatelier met taalondersteuning (wzs Bree i.s.m. Femma)

		-Een jukebox voor iedereen': een samenwerking van Wzs De vrolijke kring (Ronse) - Wzs 't Steksken, (Geraardsbergen) - Wzs 'Van pop tot vlinder' (Oudenaarde met Avansa Vlaamse Ardennen - Dender en CC De Ververij Tijdens corona: Theatervoorstelling wordt film Deze initiatieven werden tijdens corona tijdelijk stopgezet: - Nederlandse lessen voor anderstaligen (wzs Bonangana, Sint-Niklaas) - Taalbuddy's (wzs Bonangana, Sint-Niklaas) - Ondersteuning Nederlands voor anderstalige volwassenen (wzs Integraal, Brugge) - Nederlandse les voor anderstaligen (wzs Kolleblomme, Zele) - Computerles (wzs Kolleblomme, Zele) - Babbelonië (wzs Kolleblomme, Zele i.s.m. Avansa) - Nederlandse les voor anderstaligen (wzs Hoboken) - Nederlandse les voor anderstaligen (wzs Kruibeke) - Oefenkansen Nederlands (wzs Malubimpa, Malle) - Nederlandse les voor anderstaligen (wzs Wilrijk) Netwerk tegen armoede: acties rond digitale geletterdheid, + zie overzicht sensibilisering via communicatie
Netwerk tegen armoede, Welzijnsschakels, vzw De Link, Samenlevingsopbouw en Minderhedenforum:		6.9. Saamo is actief in elke provincie + de steden Gent, Brussel en Antwerpen. In heel wat gemeenten en

6.9. Ondersteunen de Centra voor Basiseducatie, Centra voor volwassenenonderwijs en Vocvo in het wegwerken van drempels naar leren voor mensen in armoede.		steden zijn er lokaal samenwerkingen, hoofdzakelijk met Ligo rond vormingen en infosessies. Bv. in Antwerpen: Ligo organiseert in 5 buurtwerken: - wekelijks een open leersalon. (bezoekers met leervragen worden ondersteund en doorverwezen naar aanbod. Hiaten in het aanbod worden zo ook gedetecteerd.) - infosessies, bv. rond vaccinatie en itsme. - Ligo en SAAMO: vormingen formulieren en papieren (10 sessies ifv versterken vaardigheden rond online en fysieke administratie.) Saamo verwijst ook intensief door naar cursussen rond pc en smartphone, doet bij 3 cursussen per jaar mee de intake, gaat mee naar de eerste les om de toeleiding te versterken.
VVSG: 6.10. Leidt de lokale besturen toe naar het aanbod dat ontwikkeld en georganiseerd wordt door de Centra voor Basiseducatie en Vocvo. 6.11. Informeert en sensibiliseert de medewerkers van openbare besturen over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties binnen de begeleidingstrajecten van OCMW. 6.12. Sensibiliseert de medewerkers van OCMW's om helder en toegankelijk te communiceren.	6.10 Er werden geen gegevens aangeleverd. 6.11 Er werden geen gegevens aangeleverd. 6.12 Er werden geen gegevens aangeleverd.	6.10 Er werden geen gegevens aangeleverd. 6.11 Er werden geen gegevens aangeleverd. 6.12 Er werden geen gegevens aangeleverd.

Departement Onderwijs en Vorming, departement Welzijn en Vocvo: 6.13. Faciliteren het overleg tussen VVSG, de armoedeorganisaties en de Federatie Centra voor Basiseducatie om tot een geletterdheidsaanbod op maat van mensen in armoede te komen. 6.14. Verbinden de acties uit het Strategisch Plan Geletterdheid met de acties van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) met betrekking tot mensen in armoede.	6.14 Jaarlijks worden, op systematische wijze, de fiches uit het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) met betrekking tot geletterdheid opgevolgd en geactualiseerd. Bij de opmaak van het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024 werd rekening gehouden met de acties en samengewerkt met de medewerkers van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA).	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie
6.15. Informeren en sensibiliseren de armoedeorganisaties en openbare besturen over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties aan de hand van trefdagen en andere ondersteuningsactiviteiten. 6.16. Stellen tweejaarlijks een Sensibiliseringsplan op. 6.17. Ondersteunen de partners van deze actie in het helder en toegankelijk maken van hun communicatie.	6.15 Week van de Geletterdheid 2017 – Speel je troeven uit Van donderdag 7 september tot 14 september 2017 liep de Week van de Geletterdheid schooljaar 2017-2018. Tijdens deze week vragen we aandacht voor de problematiek van laaggeletterdheid en focussen we telkens op één bepaald thema. Dit schooljaar spitste de campagne zich toe op de link tussen kansarmoede en laaggeletterdheid. De campagne kwam tot stand dankzij samenwerking tussen het departement Onderwijs en Vorming, Vocvo, Wablieft, Federatie Basiseducatie, Linc vzw, Netwerk tegen Armoede, De Link, Welzijnsschakel, het Minderhedenforum, Samenlevingsopbouw Vlaanderen, de Stad Kortrijk en de drie ouderkoepels (VCOG, GO!ouders en KOOGO).	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie

Op donderdag 7 september werd de kick-off van de campagneweek gegeven door het **bezoek van de Minister aan een Leerkansenproject** in Ninove. Hierbij werd de Minister als eerste 'klant' ontvangen in een speel-o-theek die gerund wordt door mensen in kansarmoede. Ter voorbereiding op deze nieuwe taak hebben ze lessen gekregen van het Centrum Basededucatie.

Daarnaast werd in de Week van de Geletterdheid het **magazine Troef** gelanceerd. Een magazine dat sterke verhalen en projecten in de kijker zet die gaan over geletterdheid en armoede. Deze magazines werden verspreid via verschillende kanalen:

Netwerk tegen Armoede	200 0
CBE	410 0
Minderhedenforum	100 0
De Link	120
CAW Mechelen-Boom	30
CAW Kempen	100
CAW Zuid-West-Vl	100
CAW Halle-Vilvoorde	120
CAW Limburg	100
VCOV	600
GO! ouders	100
KOOGO	100

	<table border="1"> <tr> <td>Vocvo</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Departement</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>extra's</td> <td>500</td> </tr> <tr> <td>Welzijnsschakels</td> <td>350</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0</td> </tr> </table>	Vocvo	50	Departement	100	extra's	500	Welzijnsschakels	350		0	
Vocvo	50											
Departement	100											
extra's	500											
Welzijnsschakels	350											
	0											
	Trefdag armoede en geletterdheid Op 18 mei 2018 organiseerde Vocvo in samenwerking met het departement Onderwijs en Vorming de Trefdag armoede en geletterdheid. Bij de organisatie werden ook het Netwerk tegen Armoede en de Welzijnsschakels nauw betrokken. Op deze dag lieten 100 deelnemers zich inspireren over de link tussen armoede en geletterdheid.											
	6.16 Wordt gestart in het najaar van 2019.	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie										
	6.17 Tips in de toolbox i.k.v. Week van de Geletterdheid. ● 5 schrijftips ● 10 tips voor spreken met laaggeletterde anderstaligen ● Voorbeeld van duidelijke communicatie	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie										
Centra voor Basiseducatie, Centra voor Volwassenenonderwijs en Vocvo: 6.18. Werken drempels van het reguliere geletterdheidsaanbod van de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs weg voor mensen in armoede.	6.19 Vocvo omvat o.a. de pedagogische ondersteuningsdienst voor de CBE en enkele CVO. Vanuit deze rol worden er, soms in samenwerking met de Federatie CBE, heel wat ondersteuningsinitiatieven genomen.	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie										

6.19. Vormen en ondersteunen hun medewerkers in het omgaan met mensen in armoede en leerkansen, onder meer in samenwerking met ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting.	Infotheek: ● aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m. op geletterdheid – armoede – ouders 3 werkgroepen en/of structureel overleg met betrekking tot (kans)armoede en ouders: ● Werkgroep Groeitrajecten voor (kansarme) ouders met jonge kinderen. ● Werkgroep voortraject Ervaringsdeskundige in de Armoede en Sociale Uitsluiting (EDAS) ● Horizontaal Permanent Armoede Overleg Leermiddelen: ● Leidraad bij de keuzemodule ‘Omgaan met armoede en sociale uitsluiting’ voor de CBE Campagne Week van de Geletterdheid: ● Werd rond het thema armoede uitgevoerd 2 Opleidingen: ● Omgaan met armoede en sociale uitsluiting - o aantal deelnemers: 11 - o 8 lesgevers CBE - o 2 CBE (Brusselleer en Antwerpen) ● Trefdag Vocvo – armoede en geletterdheid, 18 mei 2018: - o aantal deelnemers: 100 - o 47 lesgevers CBE - o 13 CBE	

Strategische doelstelling 5: We zetten in op het verhogen van de digitale geletterdheid van jongeren en volwassenen, opdat zij meekunnen in de snel digitaliserende maatschappij.

Overzicht cijfers bij strategische doelstelling 5

Tabel SD 5 - 1 Aantal ingeschreven cursisten voor een ICT-opleiding in de basiseducatie en evaluatiebeslissingen

Aantal cursisten	2016-2017				2017-2018				2018-2019				2019-2020			
	M	V	Totaal		M	V	Totaal		M	V	Totaal		M	V	Totaal	
	3.219	6.903	10.122		3.438	6.95	10.388		3.223	6.573	9.796		2.751	5.268	8.019	
	31,80	68,20	100		33,10	66,90	100		32,90	67,10	100		34,31	65,69	100	
Aantal cursisten	2016-2017				2017-2018				2018-2019				2019-2020			
	M	V	Totaal		M	V	Totaal		M	V	Totaal		M	V	Totaal	
Geslaagd	2.388	5.474	7.862	68,92	2.413	5.17	7.583	64,86	2.378	5.196	7.574	70,31	1.494	2.958	4.452	45,40
Niet deelgenomen	218	454	672	5,89	174	319	493	4,22	156	272	428	3,97	393	915	1.308	13,34
Niet georganiseerd				0,00				0,00				0,00	179	351	530	5,40
Niet geslaagd	451	935	1.386	12,15	476	884	1.36	11,63	499	924	1.423	13,21	310	485	795	8,11
Niet van toepassing	545	943	1.488	13,04	802	1.453	2.255	19,29	524	823	1.347	12,50	944	1.777	2.721	27,75
Totaal	3.602	7.806	11.408	100	3.865	7.826	11.691	100	3.557	7.215	10.772	100	3.32	6.486	9.806	100

ACTIE 7: VOOR MENSEN MET DIGITALE GELETTERDHEIDSNODEN KANSEN CREËREN DOOR HET AANBOD ROND E-INCLUSIE EN WEBTOEGANKELIJKHEID OP ELKAAR AF TE STEMMEN EN MEER EFFICIËNT IN TE ZETTEN

Tabel SD5 - Actie 7: Voor mensen met digitale geletterdheidsnoden kansen creëren door het aanbod rond e-inclusie en webtoegankelijkheid op elkaar af te stemmen en meer efficiënt in te zetten

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021
VVSG, Kenniscentrum Mediawijs, departement Onderwijs en Vorming en Vocvo: 7.1. Organiseren en ondersteunen de werkgroep e-inclusie a. Brengen de verschillende actoren die werken aan en activiteiten rond e-inclusie en webtoegankelijkheid in kaart en communiceren hierover naar partners die werken rond digitale geletterdheid. b. Ondersteunen het overleg tussen de partners die werken rond digitale geletterdheid om: i. hun aanbod op elkaar af te stemmen en het meer efficiënt in te zetten. ii. gemeenschappelijk e visie en strategie te ontwikkelen en uit te breiden.	7.1 In 2018 kwam de expertengroep e-inclusie 2 maal samen: in juni en in november.	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie

Kenniscentrum Mediawijs, Cultuurconnect, Linc vzw: 7.2. Bieden inspiratie over e-inclusie en digitale basisvaardigheden aan, o.a. naar lokale besturen.	7.2 Kenniscentrum Mediawijs leverde geen gegevens aan. Linc vzw heeft 76 vormingen gegeven in het jaar 2018: ● 4 acties ter inspiratie over e-inclusie en digitale basisvaardigheden ○ I.s.m. KRAS jeugdwerk, e-inlusienetwerkdag en e-inclusie-inspiratiedag, webpunt, dotkom ● 32 vormingen i.k.v. digitale geletterdheid ○ Green screen training, storytelling, fake news, etc. Zie aanbod: https://www.linc-vzw.be/digitaal ● 40 vormingen i.k.v. alfageletterdheid ○ Voorlezen durven doen, Wijs maar niet uitgelezen. Zie aanbod: https://www.linc-vzw.be/voorlezenkinderen https://www.linc-vzw.be/voorlezenouderen	7.2 Cultuurconnect : biedt <i>laagdrempelig digitale collecties aan met lokale ondersteuning van de bib</i> - <u>Gopress</u>: Archief en Kiosk (online kranten & tijdschriften), abonnement op Archief: 73% (=223) van de bib, abonnement op Archief en de Kiosk: 41% (=126) van de bib Aantal abonnementen bleef van 2018 tot nu stabiel. Het aantal scholen met een intra muros toegang tot het Archief via de bib steeg met 4%, (van 473 in 2017 naar 541 in 2019. In 2020 werd dit niet geregistreerd.) Extra inspanningen en resultaten tijdens corona. In maart-mei 2020: stijging aantal zoekopdrachten in het archief, in vgl. met de maanden voordien. (in 1^e lockdown werd Gopress krantenarchief gratis opengesteld voor alle openbare bib. In 2020 werden 482.271 zoekopdrachten geregistreerd. Opvallend: het gebruik nam sterk af bij kinderen en jongeren. En ook op de scholen. In de coronacrisis lag de focus in onderwijs op de meest essentiële zaken. Databanken, bv. Gopress, werden minder opgenomen in de lessen. Ook Gopress Kiosk werd minder geraadpleegd. Het aantal raadplegingen daalde in 2020 met 11% en viel terug op 298.402. - <u>Fundels</u> (digitale en interactieve omgeving voor jonge kinderen, gebaseerd op bestaande prentenboeken). Download van Fundels

		prentenboeken (76.486) en Fundels AVI (13.095) verviervoudigde in 2020 t.o.v. 2019. Het aantal unieke gebruikers werd meer dan verdubbeld (10.851 voor beide diensten samen). Extra inspanningen tijdens 1^e lockdown in 2020: promotie voor Fundels hadden een grote impact. Het gebruik piekte in maart en april 2020. Ook in de maanden nadien bleef het gebruik dubbel zo hoog in vergelijking met dezelfde maanden in 2019. <u>Bibster</u> (sinds mei 2017, betaalbaar, op maat gemaakt platform waarmee bibs een introductiespel opzetten voor een (klas)groep of een individu, aangepast aan hun collectie en gebouw. Het aantal afnemers van Bibster is gestabiliseerd. In 2020 namen 166 openbare bibs Bibster af (- 3 t.o.v.2019), 13.806 teams speelden mee in 2020. In 2019 werd Bibster 5% meer gebruikt dan in 2018. (26.000 teams speelden een Bibsterspel) Impact corona: Toen corona losbrak werden de bibs gesloten. Cultuurconnect ontwikkelde samen met Iedereen Leest op korte termijn een alternatief Jeugdboekenmaandspel, dat kinderen ook van thuis uit konden spelen. Dit gaf een heel nieuw gebruik van Bibster en bracht onverhoopt succes. Voor het traditionele gebruik van Bibster was het een moeilijk jaar met gesloten bibs, minder bezoekers in de bib en heel weinig rondleidingen.

		<u>Bieblo</u>, digitale tool die leesinspiratie biedt aan kinderen (sinds oktober 2019). In 2020 hielp Bieblo in 130 bibs jonge leners. Samen kregen ze 159.738 leestips. Impact corona: Gebruik werd afgeremd door de sluiting van de bibs. Er ontstond wel een nieuw gebruik: creatieve scholen stelden via Bieblo boekenpakketten samen, die klaargemaakt werden door de bib. <u>Opleiding Mediacoach (2018-19)</u> (ism Mediawijs, Mediaraven en LINC. Inhoudelijke en praktische ondersteuning en coaching vanuit Cultuurconnect), - Opleiding mediawijsheid, september - juni 2018, in Antwerpen, Gent, Leuven – 85 deelnemers - Opleiding mediawijsheid, september - juni 2019, in Antwerpen, Gent, Leuven- 87 deelnemers <u>Opleiding Digital Storytelling</u> (ism I Like Media, Relaas), - januari - juni 2018 - in De Priem, Brussel & Gent & Leuven - 49 deelnemers aan de hele reeks, 70 deelnemers aan de startdag <u>Opleidingstraject Makerspaces Uncovered:</u> (ism Bulb, FabLab Factory, Ingegno, Nerdlab), vierdaagse opleiding, makerscultuur, met cultuurhuizen uitzoeken hoe ze kunnen inspelen op de cultuur van

		makerspaces. start december 2018, in Leerdijk, Dendermonde, 15 deelnemers (cultuurhuizen en bibliotheken) vervolgtraject in 2019: 6 trajecten van maart tot november 2019, makerscultuur, (ism Bulb, FabLab Factory, Ingegno, Nerdlab, in Brussel, Sint-Pieters-Leeuw, Halle, Dilbeek, Ternat, Ieper, Gent), 63 deelnemers <u>Odile</u>: Ouderen digitaal laten lezen (Engelstalige E-boeken-project voor senioren ism bib Oostende), (2017-2018), ouderen leren vaardigheden om digitaal te lenen en te lezen. bereik: 200 lezers, aanbod 350 recente titels

Socius: 7.3. Ondersteunt, op hun vraag, organisaties die aandacht willen besteden aan digitale geletterdheid.	7.3 Socius bood geen ondersteuning aan organisaties i.v.m. digitale geletterdheid, omdat er hierover geen vragen zijn gekomen in 2018.	7.3. Er waren 4 sessies waarin gewerkt werd rond leren in digitale omgevingen met doelgroepen waarvoor dat niet vanzelfsprekend is: - Online leren met mensen met een verstandelijke handicap - Online leren met mensen met een andere taal/culturele achtergrond - Online leren met oudere mensen - Online leren met mensen in armoede Aanvullend op de laatste 2 sessies zijn er blogs over het onderwerp gepubliceerd Corona heeft het inzetten op deze sessies mogelijk gemaakt /een boost gegeven omdat heel wat organisaties met de uitdaging van dit thema plots (extra) geconfronteerd werden. Daar was de ondersteuning van het steunpunt welkom.
Kenniscentrum Mediawijs, Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie: 7.4. Ontwikkelen en organiseren een opleiding Mediacoach op maat van de Centra voor Basiseducatie 7.5. Passen de mediaprofieltest aan naar opleidingen, organisaties,... om de digitale vaardigheden te bepalen en hoe je er organisatiebreed mee aan de slag kan.	7.4 In 2018 kreeg Kenniscentrum Mediawijs extra middelen van het departement Onderwijs en Vorming om een specifieke mediacoach opleiding te ontwikkelen voor de CBE. In samenwerking met de Federatie Centra voor Basiseducatie en Vocvo werd deze specifieke opleiding vorm gegeven. Vanaf september 2018 namen minstens 2 lesgevers per CBE deel aan deze opleiding.	
	7.5	7.5

	Er werden geen gegevens aangeleverd.	Er werden geen gegevens aangeleverd.
Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie: 7.6. Integreren elementen uit de opleiding Mediacoach op maat van Centra voor Basiseducatie in het professionaliseringsaanbod voor de Basiseducatie.	7.6 Vocvo was betrokken bij de ontwikkeling van de specifieke mediacoach opleiding voor de lesgevers uit de CBE. Binnen de opleiding ‘functioneel en geïntegreerd werken’ worden elementen hieruit meegenomen.	7.6 Er werden geen gegevens aangeleverd.
Kenniscentrum Mediawijs, departement Onderwijs en Vorming, departement Cultuur, Jeugd en Media en Vocvo: 7.7. Onderzoeken of het kenniscentrum Mediawijs de opdracht van Mediacoach kan verruimen naar de cultuursector.	7.7 Er werden nog geen acties ondernomen.	7.7 Er werden geen gegevens aangeleverd.
Vlaamse Ouderenraad: 7.8. Informeert en ondersteunt de lokale ouderenraden en ouderenverenigingen/seniorenraden over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van digitale laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties. a. Informeert en ondersteunt lokale ouderenraden en ouderenverenigingen/seniorenraden over het opleidingsaanbod ter	7.8 De Vlaamse Ouderenraad schenkt structureel aandacht aan het thema digitale geletterdheidsvaardigheden bij ouderen. Dit gebeurt aan de hand van verschillende kanalen: Er werden 9 berichten verspreid via nieuwsbrieven en de pers: • over toegankelijke stemlokalen zodat ook ouderen digitaal kunnen gaan stemmen. Een persbericht n.a.v. de Digitale week in 2017. Verspreiding eigen memorandum lokale verkiezingen en memoranda van zes	7.8 - De Vlaamse Ouderenraad richtte in 2019 intern een werkgroep digitale geletterdheid op, gericht op het capteren van de noden en ervaringen van ouderenverenigingen in het werken rond digitale inclusie. In december 2019 kwam daarop de Nederlandse organisatie SeniorWeb haar project toelichten, ook de plannen om naar Vlaanderen uit te breiden. Aanknopingspunten met het werk van ouderenorganisaties werden doorgesproken. - In het kader van het Strategisch Plan Geletterdheid participeert de Vlaamse Ouderenraad in de stuurgroep ICT, die later is opgegaan in het lerend

ondersteuning van vrijwilligers en lesgevers (o.a. aanbod Mediaccoach). b. Informeert medewerkers van ouderenverenigingen over de mogelijkheden om ouderen door te verwijzen naar het geletterdheidsaanbod binnen de volwasseneneducatie. c. Stimuleert de uitwisseling van signalen en goede praktijken rond digitale geletterdheid van ouderen binnen zijn werking.	ouderenraden verspreid via de enbr waarin ook aandacht gaat naar digitale inclusie. Er verschenen 2 artikels in Actueel: ● toegankelijke stemlokalen om als oudere digitaal te gaan stemmen tijdens verkiezingen 2018, resultaten van de digimeter van 2017 Binnen 3 commissies (commissie CLMP en overleg ouderenverenigingen) werd aan dit thema aandacht geschonken: ● toelichting onderzoek sociale uitsluiting op latere leeftijd. Aandacht voor digitale inclusie n.a.v. Strategisch Plan Geletterdheid en memorandum Europese, federale en Vlaamse verkiezingen 2019.	netwerk E-inclusie. In juni 2020 werd de Vlaamse Ouderenraad ook lid van de taskforce E-inclusie die tweewekelijks samenkomt. Via deze contacten slaat men een brug tussen het beleid en de bredere initiatieven rond digitale geletterdheid en de initiatieven die ouderenverenigingen en lokale ouderenraden hierrond opzetten en de noden die ze rond digitale geletterdheid signaleren. - In 2020 werkte de Vlaamse Ouderenraad een beleidsadvies uit rond de digitale inclusie van ouderen, dat overgemaakt werd aan de bevoegde ministers en relevante partners. In navolging van dat advies brengen we ook concrete praktijkvoorbeelden in kaart waarmee lokale ouderenraden in de eigen gemeente aan de slag kunnen. - Via de wekelijkse nieuwsbrieven, het informatieblad Actueel, de eigen website en de website ouderenraden.be communiceert de Vlaamse Ouderenraad regelmatig over cijfers, inzichten en initiatieven met betrekking tot digitale geletterdheid, digitale drempels en oproepen voor onderzoek naar digitale inclusie.
Informatie Vlaanderen: 7.9. Maakt de websites van de Vlaamse Overheid toegankelijk conform de 'Europese richtlijn inzake toegankelijkheid van overheidswebsites'.	7.9 Er werden geen gegevens aangeleverd.	7.9. Digitaal Vlaanderen werkt samen met een webtoegankelijkheidsexpert, die voert op regelmatige basis testen uit op haar websites en -toepassingen, die wordt ook nauw betrokken bij het ontwikkelen van nieuwe functionaliteiten. 2 toepassingen naar het <u>brede publiek</u>:

		- Vlaanderen.be (via product Webplatform) - Mijn Burgerprofiel (Bijkomend: 1 aanbod front-webcomponenten voor Vlaamse overheidsdiensten - Design System van de Vlaamse overheid
Departement Onderwijs en Vorming en Vocvo: 7.10. Informeren en sensibiliseren de partners van deze actie over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van digitale laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties via trefdagen en andere ondersteuningsactiviteiten (o.a. de Week van de Geletterdheid i.s.m. Netwerk Basiseducatie en Linc vzw).	7.10 Het belang van een goed e-inclusiebeleid voor laaggeletterden werd toegelicht op de studiedag e-inclusie van het kenniscentrum Mediawijs . Deelname aan de expertengroep e-inclusie van VVSG en kenniscentrum Mediawijs. Faciliteren van de specifieke opleiding mediacoach voor de lesgevers in de CBE.	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie

Overkoepelende acties

ACTIE 8: VOOR CURSISTEN (MET FOCUS OP JONGEREN, OUDERS, WERKENDEN, WERKZOEKENDEN EN MENSEN IN ARMOEDE) IN HET (SECUNDAIR) VOLWASSENENONDERWIJS KANSEN CREËREN OM HUN GELETTERDHEID TE VERHOGEN

Tabel OA - Actie 8 - 1:Baseducatie: aantal unieke inschrijvingen in een opleiding naar leergebied, opleiding en geslacht, voor de referteperiodes 2016-2017 en 2018-2019

Aantal inschrijvingen		2016-2017				2017-2018				2018-2019				2019-2020			
Leergebied	Opleiding	?	M	V	Totaal	?	M	V	Totaal	?	M	V	Totaal	?	M	V	Totaal
Alfabetisering	Latijns schrift baseducatie		1.535	1.109	2.644		1.093	1.14	2.233		931	1.199	2.13		717	863	1.58
Nederlands tweede taal	Maatwerk: Alfabetisering Nederlands Tweede Taal		12	15	27		10	12	22		15	13	28				
	Nederlands tweede taal alfabetisering richtgraad 1		2.682	4.164	6.846												
	NT2 Alfa - Mondeling Richtgraad 1		1.044	1.354	2.398	3	959	1.599	2.561		1.069	1.799	2.868		1.345	2.223	3.568
	NT2 Alfa - Mondeling Richtgraad 1 en Schriftelijk richtgraad 1.1		10.946	12.671	23.617	1	13.582	18.702	32.285	4	11.688	17.468	29.16		8.237	14.219	22.456
	Open alfa NT2		3.113	3.247	6.36	1	3.822	4.822	8.645	2	4.124	5.181	9.307		3.751	5.091	8.842
	Totaal		19.332	22.56	41.892	5	19.466	26.275	45.746	6	17.827	25.66	43.493		14.05	22.396	36.446
	Gemengde Maatwerken	Maatwerk gemengd		177	466	643		468	704	1.172		541	724	1.265		319	306
	Totaal		177	466	643		468	704	1.172		541	724	1.265		319	306	625

Informatie- en communicatietechnologie	Informatie- en communicatietechnologie		4.853	11.025	15.878		5.114	10.869	15.983		4.931	10.306	15.237	3.999	7.857	11.856	
	Maatwerk: Informatie- en communicatietechnologie										1	6	7	3	3	6	
	Open ICT																
	Totaal		4.853	11.025	15.878		5.114	10.869	15.983		4.932	10.312	15.244	4.002	7.86	11.862	
Maatschappijoriëntatie	Maatschappijoriëntatie: Actualiteit en geschiedenis		334	617	951		413	803	1.216		237	599	836	118	431	549	
	Maatschappijoriëntatie: Communicatie	2	459	743	1.204		662	975	1.637		617	1.079	1.696	394	592	986	
	Maatschappijoriëntatie: Cultuur		178	764	942		157	655	812		115	595	710	72	291	363	
	Maatschappijoriëntatie: Doorstroom		102	133	235		131	165	296		79	89	168	78	93	171	
	Maatschappijoriëntatie: Gezondheid		311	968	1.279		335	1.171	1.506		325	1.053	1.378	1	229	845	1.075
	Maatschappijoriëntatie: Huishouding		159	259	418		170	237	407		139	255	394	108	221	329	
	Maatschappijoriëntatie: Levenslang en levensbreed leren		1.152	1.738	2.89		1.554	1.6	3.154		1.401	1.492	2.893	1	1.222	1.356	2.579
	Maatschappijoriëntatie: Mobiliteit		1.401	2.179	3.58		1.941	2.243	4.184		2.209	2.606	4.815	1.771	2.215	3.986	
	Maatschappijoriëntatie: Omgaan met veranderingen		78	223	301		125	224	349		99	229	328	121	244	365	
	Maatschappijoriëntatie: Rechten en plichten		121	113	234		175	195	370		157	138	295	127	143	270	
Maatschappijoriëntatie: Samenleven		210	1.101	1.311		401	1.333	1.734		381	1.255	1.636	267	1.189	1.456		

	Maatschappijoriëntatie: Techniek		205	621	826		298	741	1.039		321	805	1.126	251	710	961	
	Maatschappijoriëntatie: Werk		918	711	1.629		1.038	517	1.555	1	921	651	1.573	840	610	1.45	
	Maatwerk: Maatschappijoriëntatie		59	71	130		40	53	93		88	133	221	47	44	91	
	Totaal	2	5.687	10.241	15.93		7.44	10.912	18.352	1	7.089	10.979	18.069	2	5.645	8.984	14.631
Nederlands	Nederlands - Doorstroom		26	35	61		4	11	15		7	21	28				
	Nederlands - Maatschappelijk functioneren		1.1	1.299	2.399		1.05	1.238	2.288		849	989	1.838	601	696	1.297	
	Nederlands - Maatschappelijk participeren		668	1.325	1.993		683	1.535	2.218		522	1.121	1.643	376	730	1.106	
	Open Nederlands		514	771	1.285		736	1.216	1.952		1.052	1.91	2.962	1.131	2.123	3.254	
	Totaal		2.308	3.43	5.738		2.473	4	6.473		2.43	4.041	6.471	2.108	3.549	5.657	
Nederlands tweede taal	Maatwerk: Nederlands Tweede Taal		27	15	42		63	18	81		22	6	28	14	10	24	
	Nederlands tweede taal richtgraad 1	1	23.441	20.779	44.221	2	21.67	20.863	42.535	4	19.021	21.166	40.191	1	14.217	16.566	30.784
	Totaal	1	23.468	20.794	44.263	2	21.733	20.881	42.616	4	19.043	21.172	40.219	1	14.231	16.576	30.808
Talen	Engels - Opstap talen		113	350	463		123	322	445		82	210	292	90	224	314	
	Engels - Opstap TKO		122	415	537		93	228	321		160	361	521	92	269	361	
	Frans - Opstap talen		73	167	240		75	199	274		27	94	121	30	60	90	
	Frans - Opstap TKO		50	107	157		52	125	177		57	124	181	36	79	115	
	Totaal		358	1.039	1.397		343	874	1.217		326	789	1.115	248	632	880	
Wiskunde	Maatwerk: Wiskunde		11		11						54		54	10		10	
	Open Wiskunde		2.434	1.491	3.925		2.292	1.537	3.829		2.399	1.704	4.103	2.11	1.896	4.006	
	Wiskunde - doorstroom		43	23	66		10	21	31		24	37	61	22	33	55	

	Wiskunde - maatschappelijk functioneren		368	460	828		259	315	574		227	331	558		144	184	328
	Wiskunde - maatschappelijk participeren		34	77	111		33	53	86		46	48	94		43	71	114
	Totaal		2.89	2.051	4.941		2.594	1.926	4.52		2.75	2.12	4.87		2.329	2.184	4.513
Totaal		3	59.073	71.606	130.68	7	59.631	76.441	136.07	11	54.938	75.797	130.74	3	42.93	62.487	105.42
					2				9				6		2		2

Tabel OA - Actie 8 - 2: Aantal ingeschreven cursisten uniek per opleiding in de basiseducatie volgens evaluatieresultaat

Aantal cursisten	2016-2017	%	2017-2018	%	2018-2019	%	2019-2020	%
Geslaagd	41,468	52.81	42,265	51.94	44,872	57.57	29,568	41.23
Niet deelgenomen	6,224	7.93	5,496	6.75	4,960	6.36	7,177	10.01
Niet georganiseerd		0.00		0.00		0.00	6,002	8.37
Niet geslaagd	15,896	20.24	15,165	18.64	14,979	19.22	9,956	13.88
Niet van toepassing	14,938	19.02	18,446	22.67	13,136	16.85	19,013	26.51
Totaal	78,526	100	81,372	100	77,947	100	71,716	100

Tabel OA - Actie 8 - 3: Aantal ingeschreven cursisten uniek per opleiding in de opleiding 'Geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren'

Aantal inschrijvingen		2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Geletterdheidsmodules	Geletterdheidsmodules Nederlands en Leren leren	2,559	3,679	4,246	7,356
	Totaal	2,559	3,679	4,246	7,356
Totaal		2,559	3,679	4,246	7,356

Tabel OA - Actie 8 - 4: Aantal ingeschreven cursisten uniek per opleiding in de opleiding 'Geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren', volgens het evaluatieresultaat

Aantal cursisten	2016-2017	%	2017-2018	%	2018-2019	%	2019-2020	%
Geslaagd	731	51.52	1,095	58.09	1,254	59.18	1,741	55.36
Niet deelgenomen	298	21.00	250	13.26	272	12.84	699	22.23
Niet georganiseerd		0.00		0.00		0.00	9	0.29
Niet geslaagd	204	14.38	228	12.10	280	13.21	441	14.02
Niet van	186	13.11	312	16.55	313	14.77	255	8.11

toepassing								
Totaal	1,419	100	1,885	100	2,119	100	3,145	100

Tabel OA - Actie 8 - 5: Voor cursisten (met focus op jongeren, ouders, werkenden, werkzoekenden en mensen in armoede) in het (secundair) volwassenenonderwijs kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021
Departement Onderwijs en Vorming: 8.1. Neemt de leerloopbaanbegeleiding in Vlaanderen en Brussel, in navolging van het GOAL project ¹⁰ , als prioriteit op binnen de beleidsvoorbereiding (voorbereiding van het regeerakkoord 2019, eventueel beleidsnota, beleidsbrief,...). 8.2. Past de eindtermen AAV met focus op geletterdheid aan, conform aan de hervormde eindtermen Secundair onderwijs. 8.3. Onderzoekt de lacunes in het regelgevend kader om binnen het volwassenenonderwijs meer geïntegreerd te werken en past, op basis van de resultaten, het regelgevend kader aan.	8.1 Er werden nog geen acties ondernomen.	8.1 In de visienota Edusprong is het volgende opgenomen rond leerloopbaanbegeleiding: om alle beoogde doelgroepen te bereiken en hen te begeleiden bij hun leervraag zal een outreachende aanpak vereist zijn. Daarom activeren we een sterke netoverstijgende regionale samenwerking van de centra met lokale partners die deze functie reeds opnemen zoals VDAB, agentschap integratie en inburgering, OCMW, Huis van het Nederlands en de Leerwinkels.
	8.2 Er werden nog geen acties ondernomen.	8.2 Binnen het kader van de visienota Edusprong is er een actie opgenomen m.b.t. de actualisering van de onderwijsdoelen voor het secundair volwassenenonderwijs.

¹⁰ Het Erasmus+ project GOAL 'Guidance and Orientation for Adult Learners' is een onderzoeksproject waarvoor in Vlaanderen en andere Europese partnerlanden, tussen oktober 2015 en april 2017, beleidsexperimenten liepen om laaggeschoolde volwassenen te begeleiden naar een geschikt opleidingsaanbod. In Vlaanderen werden de beleidsexperimenten uitgevoerd door de bestaande begeleidingsdiensten Leerwinkel West-Vlaanderen en het Word Wijs!-project van De Stap te Gent

	8.3 Er werden nog geen acties ondernomen.	8.3 Om het nieuwe financieringssysteem te evalueren werd een monitor opgezet. Het eerste rapport van deze monitor, de nulmeting, is hier beschikbaar. Het bevat een overzicht van de meest relevante variabelen die de financiering bepalen. De meeste van deze variabelen zijn pas sinds januari 2019 in de databank DAVINCI voor het volwassenenonderwijs opgenomen. Tenzij anders vermeld hebben alle variabelen betrekking op het kalenderjaar 2019. In de volgende rapporten in deze reeks komen dan de evoluties van deze variabelen aan bod en de conclusies die daaruit volgen. Zo kan het financieringssysteem bijgestuurd worden tegen het schooljaar 2023-2024, met het oog op het behalen van de beleidsdoelstellingen (de kwalificatiegerichtheid verhogen, meer lagergeschoolden en werkzoekenden bereiken, schaalvergroting bereiken zonder het aanbod te centraliseren).
De pedagogische begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs (de onderwijskoepels en het GO!) en Vocvo: 8.4. Nemen geletterdheid op als één van de prioriteiten binnen de samenwerkingsovereenkomst volwassenenonderwijs.	8.4 Geletterdheid is opgenomen als één van de prioriteiten van de samenwerkingsovereenkomst volwassenenonderwijs.	8.4 Geletterdheid is opgenomen als één van de prioriteiten van de samenwerkingsovereenkomst volwassenenonderwijs. Zowel in de schooljaren 18-19, 19-20 als 20-21 zette de stuurgroep VO in op een projectgroep geletterdheid. Vanuit elke begeleidingsdienst nam een begeleider deel aan deze projectgroep om

8.5. Werken een actieplan uit binnen de projectgroep 'geletterdheid'. a. Professionaliseren leraren om werken aan geletterdheid op de klasvloer, geïntegreerd vorm te geven en in te bedden in het geletterdheidsbeleid van de Centra voor Volwassenenonderwijs. b. Sensibiliseren de Centra voor Volwassenenonderwijs om helder en toegankelijk te communiceren met cursisten.		netoverschrijdende initiatieven te organiseren. Voor meer info: zie bij 8.5 De projectgroep Geletterdheid slaat de brug met de projectgroep NT2 (NT2020). In de professionaliseringsinitiatieven NT2 komt werken aan geletterdheid geregeld aan bod. <u>Provinciaal Onderwijs Vlaanderen</u> In de derde strategische doelstelling van het begeleidingsplan 18-21 van de PBD van POV is geletterdheidsondersteuning opgenomen via het coachen van leraren. De focus ligt hierbij op leraren NT2 en AAV.
	8.5 Project Geletterdheid (POV, KOV, GO! en OVSG) Er is een actieplan uitgewerkt binnen de projectgroep 'geletterdheid', waaraan alle pedagogische begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs deelnemen Hieruit kwamen ook enkele opleidingen voort: - Opleiding Bereik als praktijkleerkracht CVO je doelen via G-krachtige didactiek voorjaar 2018 - o 21 deelnemers - o 16 CVO en 5 anderen - Trefdag Leren vergroot kansen: 18 mei 2018 - o 100 deelnemers - o 6 leraren CVO + 47 CBE + andere	8.5 Project Geletterdheid (POV, KOV, GO! en OVSG) Er is een actieplan uitgewerkt binnen de projectgroep 'geletterdheid', waaraan alle pedagogische begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs deelnemen. De verslaggeving stuurgroep VO en projectgroep geletterdheid + NT2 geven meer zicht op de concrete professionaliseringsinitiatieven. Deze ondersteuningsinitiatieven kunnen we in kaart brengen door bij te houden hoeveel CVO's en deelnemers hieraan deelnemen. sj 2018-2019: In het schooljaar 18-19 organiseerden Vocvo en de pedagogische begeleidingsdiensten een tweedaagse opleiding rond G – krachtige didactiek voor de

	- Wabliedt-opleidingen voor CVO: VSPW Mol Centrumoverstijgende professionaliseringsinitiatieven (collegiale visitaties) met specifieke focus op thema's gekoppeld aan geletterdheid. Daarnaast organiseren de CVO een begeleidingsaanbod wat betreft ondersteuning geletterdheid (in geletterdheidsmodules en open modules). Cijfergegevens over de geletterdheidsmodules vind je bij.	lesgevers uit de beroepsgerichte opleidingen. Om de implementatie tot op de klasvloer verder te verzekeren, wordt er in december 2019 een terugkommoment georganiseerd voor de deelnemers van deze opleiding. Deze vorming werd ontwikkeld in nauwe samenwerking met het CTO (Centrum voor taal en onderwijs). PG Geletterdheid 2018-2019: 3 keer samengekomen Opleiding G-krachtige didactiek: 12 deelnemers sj 2019-2020: In het schooljaar 2019-2020 was een studiedag "Geletterd, geïntegreerd, duaal? Klare taal! Inspiratiedag ondersteuning van cursisten in het volwassenenonderwijs" gepland op 17 maart 2020. T.g.v. de covid-epidemie werd dit verplaatst naar 21 oktober 2020. Binnen het GO! kwam het stimuleren van geletterdheid nog aan bod in onze begeleiding rond 'inclusief volwassenenonderwijs': ● 8 mei 2019: kick-off met plenaire sessies, praktijkvoorbeelden en workshops ism externe partners. (39 deelnemers)

		● vierdaagse vorming 'PI inclusie in het volwassenenonderwijs in samenwerking met prof. Beno Schraepen en Evy Beniest. PG Geletterdheid 2019-2020: 7 keer samengekomen sj 2020-2021: In het schooljaar 20-21 ging de studiedag "Geletterd, geïntegreerd, dual? Klare taal! Inspiratiedag ondersteuning van cursisten in het volwassenenonderwijs" online door. Van de belangrijke achtergrondinformatie rond geletterdheid, geïntegreerde trajecten en dual leren werden filmpjes opgenomen. Ook alle presentaties van die inspiratiedag werden ter beschikking gesteld op de website 'geletterdheid in een CVO'. Studiedag "Geletterd, geïntegreerd, dual? Klare taal!: 152 deelnemers Ter voorbereiding van een nieuwe inspiratiedag op 15 december 2021 rond het thema 'versterken van de digitale geletterdheid van cursisten in het volwassenenonderwijs' werd een bevraging gelanceerd om noden en praktijkvoorbeelden in kaart te brengen en de inspiratiedag zo praktijkgericht mogelijk te kunnen organiseren. De enquête werd breed verspreid, met dank aan de trekkers van alle andere internetten projectgroepen.

		Bevraging digitale geletterdheid: 370 respondenten PG Geletterdheid 2020-2021: 7 keer samengekomen Binnen de inter-netten lerende netwerken NT2 (meerbepaald netwerk trajectbegeleiding en verlengde trajecten NT2) kwamen thema's als begeleiding van traaglerenden, warme overdracht LIGO-CVO, werken aan digitale geletterdheid in de Corona contact en de inzet van geletterdheidsmodules / ondersteunende modules geregeld aan bod. LNW verlengd: 65 deelnemers LNW trajectbegeleiding: 80 deelnemers <u>GO!</u> Binnen het GO! ging ook het verandertraject inclusie in het volwassenenonderwijs (met kernteams) door. Ze bereikte gemiddeld 25 deelnemers uit 8 GO! CVO's + 1 DKO per bijeenkomst. Naar aanleiding van noden rond digitale geletterdheid van leerkrachten en cursisten in de Corona-crisis, werd er door PBD GO! voor alle CVO een professionele leergemeenschap e-leren opgericht. Er was een vertegenwoordiging van alle CVO aanwezig. Vorming 'talenbeleid binnen de meertalige realiteit in het volwassenenonderwijs'. Deze vorming bereikte 16 deelnemers. <u>Provinciaal Onderwijs Vlaanderen</u>

		In 2018-2019 werd een professionaliseringsactiviteit 'leren leren en zelfregulerend' georganiseerd. De leraren AAV van alle provinciale centra met een AAV aanbod doorlopen een leerpad (website cognitieve leerstrategieën) en gaan met elkaar hierover in uitwisseling. Intussen werd deze activiteit voorlopig on hold gezet omdat er een nieuw netoverschrijdend initiatief was nl. een netwerk AAV. In het schooljaar 2019-2020 organiseerden Vocvo - met ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst POV - een begeleidingstraject voor CVO Vitant. Deze begeleiding had als doel praktijkleraren voeding te ondersteunen om een geletterdheidskrachtige leeromgeving te ontwerpen en te implementeren met het oog op de uitrol van een centrumbreed geletterdheidsbeleid. Leraren praktijk (horeca, bakkerij en slagerij) werden geobserveerd ifv digitale, rekenkundige en taalkundige geletterdheid. Deze begeleiding gebeurde in stappen: 1) observaties (november), 2) terugkoppeling (december), 3) sensibilisering (januari), 4) ondersteuning op de klasvloer (februari en maart). In het schooljaar 2019-2020 beslisten alle provinciale centra volwassenenonderwijs om in functie van een aangepast beleid (laag)geletterdheid het profiel te analyseren van hun cursisten. Op een netwerk directies volwassenenonderwijs werden deze data over de centra heen vergeleken. Verschillen en gelijkenissen werden geanalyseerd. Door de

		corona-crisis werden verdere stappen voorlopig on hold gezet. Corona heeft een negatieve impact gehad op de voorziene geletterdheidsondersteuning: de geplande tweedaagse vorming G-krachtige didactiek van mei 2020 en de terugkomdag najaar 2020. De begeleidingsdienst heeft stappen gezet in effectiviteitsmeting. We gebruiken hiervoor het model van Kirkpatrick. Niveau 1 en 2 zijn bevestigd: tevredenheid en inzicht (wat geleerd). We evolueren naar fase 3 nl. verandering in handelingsbekwaamheid. <u>Katholiek Onderwijs Vlaanderen</u> Kennisdeling geïntegreerde trajecten NT2 op lerend netwerk Nijverheidstechnische opleidingen - 4 maart 2021. KOV zette ook in op ontwikkeling van leerpaden/materialen voor afstandsonderwijs binnen een professionele leergemeenschap + kennisdeling online evalueren en groeigerichte feedback geven. Daarnaast organiseren de CVO een begeleidingsaanbod wat betreft ondersteuning geletterdheid (in geletterdheidsmodules en open modules). Cijfergegevens over de geletterdheidsmodules vind je bij in Tabel OA - Actie 8 - 3: Aantal ingeschreven cursisten uniek per

		opleiding in de opleiding 'Geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren'.
Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie 8.6. Ontwikkelen de basisopleiding Functioneel en geïntegreerd werken voor de leraar Basiseducatie. 8.7. Onderzoeken de mogelijkheid om deze basisopleiding formeel te verankeren in het onderwijsaanbod (gekoppeld aan een pedagogisch bekwaamheidsbewijs).	8.6 De opleiding functioneel en geïntegreerd werken werd in het schooljaar 2017-2018 inhoudelijk verder uitgewerkt. Vanaf schooljaar 2019-2020 zal de opleiding van start gaan. Infotheek: - aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m. op lerarenopleiding De ontwikkelcommissie kwam 6 keer samen. In deze commissie werd volgende zaken ontwikkeld: - Competentiematrix - Competentieprofiel voor de leraar basiseducatie i.k.v. de lerarenopleiding - Concept van de opleiding	8.6 Er was een basisopleiding Functioneel en Geïntegreerd werken in schooljaar 2019-2020 met een 30-tal deelnemers, deze opleiding werd positief geëvalueerd. Door besparingen bij Vocvo kon er echter geen nieuwe opleiding opgestart worden.
	8.7 Eerst wordt gefocust op de inhoudelijke ontwikkeling en uitvoer van de opleiding. Nadien zal de verankering als formele opleiding onderzocht worden. Wel waren er reeds informele gesprekken met het Departement Onderwijs en Vorming (Liesbeth Hens).	8.7 Gesprekken met Karel de Grote Hogeschool en Maurice de Greef ikv inbedding van de opleiding.
Verstrekking van lerarenopleidingen: 8.8. Informeren en sensibiliseren leraren in opleiding over de	8.8	Er wordt een studiedag, die zal plaatsvinden in 2022, voorbereid samen met SPG, VLHORA en VLIR.

(multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties van cursisten. (Zie ook 1.2) 8.9. Bieden strategieën aan om cursisten te versterken in hun geletterdheid. (Zie ook 1.3)	VLHORA heeft de lerarenopleidingen van de hogescholen bevraagd. De volgende hogescholen hebben gegevens aangeleverd: • AP Hogeschool; • Arteveldehogeschool; • Karel de Grote Hogeschool Antwerpen; • Odisee; • PXL; • Thomas More Kempen; • Thomas More Mechelen-Antwerpen; • UCLL; • Vives; Erasmus Hogeschool en HOGent hebben geen gegevens aangeleverd. Bijlage 2 toont een overzicht per hogeschool van het aantal initiatieven voor leraren in opleiding rond het versterken van geletterdheidscompetenties van cursisten.	
KlasCement: 8.10. Deelt leermiddelen ter versterking van cursisten met geletterdheidsnoden.	8.10 Eind 2018 waren er 1247 leermiddelen ter beschikking op KlasCement met betrekking tot geletterdheid. In 2018 werden deze leermiddelen 129.627 keer gebruikt (gedownload indien mogelijk of bekeken indien niet downloadbaar).	8.10. Er werden in de voorbije jaren nieuwe leermiddelen ter beschikking gesteld op Klascement met betrekking tot geletterdheid. 2019: 501 leermiddelen 2020: 768 2021: 416 De nieuwe leermiddelen hebben minstens één van de volgende trefwoorden: geletterdheid - laaggeletterdheid - basisgeletterdheid -

	Deze cijfers hebben betrekking op alle leermiddelen met volgende trefwoorden: geletterdheid - laaggeletterdheid - basisgeletterdheid - beeldgeletterdheid - alfabetisering - alfabetiseren - basiseducatie - CBE - alfa NT2 - digitale geletterdheid - geletterdheidsrisico - onderwijs over geletterdheid - mediawijsheid - digitale kloof - digitale competentie - informatiegeletterdheid - gecijferdheid - zelfredzaamheid - e-inclusie.	beeldgeletterdheid - alfabetisering - alfabetiseren - basiseducatie - CBE - alfa NT2 - digitale geletterdheid - geletterdheidsrisico - onderwijs over geletterdheid - mediawijsheid - digitale kloof - digitale competentie - informatiegeletterdheid - gecijferdheid - zelfredzaamheid - e-inclusie. Cijfers van het gebruik per jaar kunnen niet geproduceerd worden, door de sterke groei in het gebruik van KlasCement.
EPALE: 8.11. Stelt leermiddelen, modellen en methodieken ter versterking van cursisten met geletterdheidsnoden ter beschikking en wisselt uit.	8.11	8.11. In 2020: EPALE- focus - 2e kwartaal: over Digitale vaardigheden als kans om te kunnen blijven leren - 3e kwartaal: over Leeraanbod basisvaardigheden - 4e kwartaal: over Sociale inclusie van de steeds ouder wordende bevolking en intergenerationeel leren Er was ook de actie ‘Kom op verhaal’, die verhalen en interviews verzamelde van de hele sector volwasseneneducatie (en vooral over hoe ze afrekenen met Covid). Ik zet ze hieronder allemaal op een rijtje - Els Van Raemdonck (inspectie) en Tim Van Aken, (pedagogisch adviseur van KathoVla.) - Sarah Bossaert, met Bart Vermeer, Bart Tsiobbel and Elke Pepermans (pedagogische begeleiders en lesgevers van Go!) - Nele Vanderhulst (Socius)

		- Claudia Gaspard en Geert Huysman (Go! CVO Antwerp) - Ana Ferrando (CVO Edukempen) - Katrien Bernaerts (EPALE-ambassadeur en coördinator van Toll-net) - Er was een EPALÉ-zine over Covid19-crisis: kansen om te leren: Covid19-crisis: kansen om te leren - Er was samenwerking met EPALÉ-ambassadeurs (ze promoten het platform en leveren/signaleren inhoudelijke bijdragen uit hun organisatie en achterban): ● Katrien Bernaerts (Toll-net) ● Nele Hollemaert (VDAB) ● Julie Focquet (Alden Biesen) ● Fred Dhont (Socius) ● Sara Jaminé and Jannik Dirickx (Vocvo) ● Tom Uten (Europahuis Ryckevælde) ● Renilde Reynders (Epos) ● Guy Tilkin (Alden Biesen) ● Margot Delleman (VOV) ● Bieke De Loof (Klasbak) EPALÉ onderhoudt goede contacten met o.m.: Departement Onderwijs en Vorming, Ahovoks, Epos, Volwassenenonderwijs, Go!, KathoVla, Klasbak, KlasCement, Klasse, Europahuis Ryckevælde, Viska (Europees project ivm erkenning eerder verworven competenties), Vocvo, Wablieft, Federatie Basededucatie, Linc, Netwerk Basededucatie...

		Ook alle andere partners van het Plan Geletterdheid behoren tot de doelgroep van EPALe en worden uitgenodigd om lid te worden van het platform en er actief gebruik van te maken. EPALe organiseerde een workshop over 'LOLA': Live Online Learning Activities' (in het Nederlands, Engels en Frans) ter ondersteuning van lesgevers, en ter gelegenheid van World Teachers' Day op 5 oktober. De internationale EPALe community conference (6, 7 en 8 oktober) kon worden bijgewoond door Vlaamse professionals uit de volwasseneneducatie. EPALe-Vlaanderen organiseerde een workshop: 'Levenslang leren, levenslang erkennen' op 6 oktober. EPALe ondersteunde de Wablieft-prijs. EPALe plande in 2020 een conferentie met de UNESCO leerstoel voor volwasseneneducatie, maar door Covid is die uitgesteld. EPALe ondersteunde de kickoff van het project Lang Leven Leren (9/10/2020) Publiceerde zelf inhoudelijke bijdragen op EPALe, en EPALe-gebruikers publiceerden bijdragen op EPALe: EPALe België (cijfers voor Vlaanderen niet apart beschikbaar) publiceerde 98 nieuwsartikelen, 57 blog posts, 16 evenementen en 42 leermaterialen, (een totaal van 213 inhoudelijke bijdragen op het

		platform) Gegevens voor kwartaal 3 ontbreken, dus het werkelijke aantal ligt hoger. Volgens de centrale ondersteuningsdienst van EPALE publiceerden Belgische EPALE-gebruikers zelf 21 nieuwsartikelen, 29 blog posts, 30 evenementen en 29 leermaterialen (een totaal van 109)
Socius: 8.12. Biedt inspiratie en informatie aan medewerkers uit het sociaal-cultureel volwassenenwerk om laaggeletterdheid in de maatschappelijke contextanalyse van het beleidsplan 2021 – 2025 mee te nemen. 8.13. Informeert en sensibiliseert de medewerkers van de Vormingplus-centra over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties van cursisten.	8.12 In 2018 heeft geen enkel Vormingplus-centrum laaggeletterdheid opgenomen in de maatschappelijke contextanalyse van het beleidsplan 2021 – 2025.	8.12 - De 13 centra Avansa namen samen met Socius een gemeenschappelijk deel in hun contextanalyse op waarin geletterdheid een plaats kreeg. - Een aantal centra hebben daarnaast extra aandacht (in hun plannen) voor dit thema opgenomen - Naast de decretaal verplichte doelgroepen, zetten een aantal Avansa's ook prioritair in op kortgeschoolden (bv. door hen een verlaagde prijs aan te bieden en via samenwerkingen met toeleiders.) - Andere ontwikkelen een aanbod specifiek (Bv. Antwerpen nam de digitale kloof, digitale ongeletterdheid letterlijk op in zijn analyse) - Weer andere (bv. Gent) nemen dit thema inclusief op: in hun netwerken (cultuurraden) ijveren zij mee om fysieke loketten voor cultuur te behouden of op te starten in hun regio (digitale kloof).

		Daarnaast hebben zij een gericht aanbod dat inzet op digitale geletterdheid ook met praktijken voor digibeten en kwetsbare groepen. Door corona zagen een aantal centra minder deelnemers uit deze groep gelet op het feit dat alle activiteiten enkel online doorgingen
	8.13 Aangezien er geen aanbod was in 2018, nam ook geen enkele medewerker van Vormingplus deel aan een infosessie, vorming of workshop over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid.	8.13 Een 20-tal medewerkers volgden een sessie rond het thema laaggeletterdheid. Daarnaast worden medewerkers rond het thema versterkt door de samenwerkingen die ze aangaan in verschillende projecten.
Socius, departement Onderwijs en Vorming, departement Cultuur, Federatie Centra voor Basiseducatie, Vormingplus en Vocvo: 8.14. Sensibiliseren en motiveren medewerkers van de Vormingplus-centra en de Centra voor Basiseducatie tot het aangaan van samenwerkingen met het oog op wederzijdse doorstroom van cursisten en het opzetten van gezamenlijke praktijken.	8.14 Volgens de gegevens van de CBE waren er in het schooljaar 2017-2018 in totaal 7 samenwerkingen tussen een CBE en een Vormingplus-centrum. Daarbij waren 6 CBE betrokken. Volgens de gegevens van Vormingplus waren er meer samenwerkingen. Zij hanteren daarbij een ruime definitie van samenwerking: het kan gaan om individuele (ev. zelfs losstaande) activiteiten, activiteiten binnen een project specifiek gericht op laaggeletterden, activiteiten binnen projecten waar én Vormingplus én CBE, naast andere organisaties, partner zijn. Het kan ook gaan om het opnemen van een mandaat in elkaars organisatie of om samenwerking in functie van vorming of opleiding	8.14 Socius: Er werden 6 samenwerkingen geteld door Socius. Samenwerkingen vinden vaak in multi-actoren-context plaats, maar soms ook bilateraal... Ze zijn vooral projectmatig, maar soms ook zeer langdurig. Uiteraard heeft corona als invloed gehad dat een aantal projecten zijn niet doorgegaan Enkele voorbeelden: - Oostende: Avansa is samen met CBE partner van het project Oostende@Internet (d.i. een langer lopend project rond digitalisering en het dichten van de digitale kloof. Een drempel is de prijssetting van CBE, door hun andere vorm van subsidiëring.

	van een bepaalde groep professionelen. Hier een overzicht van deze samenwerkingen per regio: Antwerpen Geen samenwerking met Basiseducatie in 2018. Wel werd, i.s.m. Vocvo, een opleiding over migratie en armoede aan leerkrachten Basiseducatie door ervaringsdeskundigen van Filet Divers en Vormingplus voorbereid. Deze opleiding wordt in 2019 uitgevoerd (8 dagen). Mechelen 18 activiteiten in het kader van conversatietafels Kempen 3 activiteiten in het kader van samenwerking in een project en 1 activiteit als vertegenwoordiging (ondervz CBE) Limburg 5 samenwerkingen Archeduc geen samenwerkingen Oost-Brabant Creataal is een project dat wij opstarten met ondermeer Basiseducatie. Die groep vindt plaats in 2018 en telt 7 X bijeengekomen.	Cursisten worden wel doorverwezen naar het aanbod van CBE. - Limburg: Op 3 locaties in Limburg is een CultuurCafé opgericht. (D.i. een groep vrijwilligers die samen cultuur beleven. Men werft bewust een diverse groep: 'traditioneel' Avansapubliek (vaak hooggeschoold en ouder), laaggeletterden, mensen in armoede, anderstaligen, ... Er wordt samengewerkt met CBE voor de werving.) Men gaat in de toekomst naar 6 locaties in totaal, telkens i.s.m. CBE. - De samenwerking groeit soms uit tot co-creatie. Bv. in Mechelen is er samenwerking met CBE in de conversatietafels. (In 2020/2021 is dat maar beperkt kunnen doorgaan.) Zeker op het vlak van digitale kloof en diversiteit is laaggeletterdheid/de werking van CBE met de werking van Avansa-Mechelen verweven. - Soms zit de relatie op beleidsniveau, zoals deelname aan een bestuursorgaan (zoals in Oost-Brabant). LIGO: vond geen cijfers over de samenwerking met (Vorminplus) Avansa. Er zijn wel samenwerkingen. bv. een Ligo-centrum werd gevraagd om een lesgever als freelance te laten meewerken in een project dat Avansa uitvoert in opdracht van de KBS.

	Citizenne Er werden geen gegevens aangeleverd. Gent – Eeklo Bij de vergaderingen voor het Digicafé is altijd iemand van basiseducatie aanwezig. 1 verkennende vergadering met Digipolis en Mediawijs, maar daar is voorlopig nog geen vervolg aan gegeven. Vlaamse Ardennen - Dender 2 projecten = 13 op zichzelf staande activiteiten (Digitaal Café in Ronse – Babbelonië in Aalst) Waas-en-Dender Vanuit Babbelonië: 5 keer Babbelonië gaan voorstellen in klassen 10 keer bezoek van klassen aan Babbelonië Vanuit project Wereldkoor: Project gaan voorstellen in klassen en 2 gezamenlijke zanglessen. 17 activiteiten Midden en Zuid West-Vlaanderen 1 samenwerking met Open School: het project Leerforce. Dit project bestaat uit ongeveer 12 sessies per jaar. Brugge	Jammer dat we hier geen volwaardige partner in kunnen zijn.

	2 "samenwerkingen" in kader van de Digitale Week en de "Praattafels NT2" Oostende - Westhoek Geen samenwerkingen met Open School. Wel waren er enkele projecten waar ons beider organisaties partner in waren. Zo was er in Oostende de Vrouwendag, een evenement rond diversiteit. En in Oostende organiseren Open School, CVO en wij het vormingsaanbod binnen Oostende@internet, een project van de stad Oostende om een basisaanbod multimedia aan de bevolking aan te bieden.	
Departement Onderwijs en Vorming en Vocvo: 8.15. Informeren en sensibiliseren de partners van deze actie over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij cursisten in het volwassenenonderwijs via trefdagen en andere ondersteuningsactiviteiten (o.a. de Week van de Geletterdheid i.s.m. Netwerk Basiseducatie en Linc vzw). 8.16. Stellen tweemaal een Sensibiliseringsplan op.	8.15 Er werden nog geen acties ondernomen.	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie
	8.16 Wordt gestart in het najaar van 2019.	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie
	8.17 Er werden nog geen acties ondernomen.	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie
	8.18 Op 2 maart 2018 werd het Strategisch Plan Geletterdheid toegelicht bij VLHORA.	Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie

8.17. Ondersteunen de partners van deze actie in het helder en toegankelijk maken van hun communicatie. 8.18. Zoeken naar mogelijke samenwerking met alle verstrekkers (VLHORA, VLIR,...) van lerarenopleidingen om geletterdheidskansen te creëren voor cursisten in het volwassenenonderwijs.		

ACTIE 9: VOOR EERSTE-GENERATIE-MIGRANTEN (MET FOCUS OP OUDERS, WERKENDEN, WERKZOEKENDEN EN MENSEN IN ARMOEDE) KANSEN CREËREN OM HUN GELETTERDHEID TE VERHOGEN

Tabel OA - Actie 9 - 1: Voor eerste-generatie-migranten (met focus op ouders, werkenden, werkzoekenden, en mensen in armoede) kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021		
De Agentschappen Integratie en Inburgering/ Huis van het Nederlands Brussel: 9.1. Hebben binnen het inburgeringsprogramma aandacht voor brede geletterdheidsvaardigheden. Daarbij wordt er in de inburgeringstrajecten niet enkel aan taalverwerving, maar ook aan andere geletterdheids- en sleutelvaardigheden gewerkt.	9.1 De 4 verschillende agentschappen hebben samen gegevens verzameld. Ze hebben overkoepelende acties ondernomen. Daarnaast rapporteren ze over individuele engagements. <table border="1"> <tr> <td>Overkoepelend</td> <td> - catie. - Het intLees-en schrijftest is geïntegreerd in de intake NT2, via het behoefteplan en NT2-overleg stemmen we het aanbod Latijns schrift af op de noden bij de NT2-leerders - In alle talen MO is er aandacht voor geletterdheid in het Nederlands, standaard begrippen worden in het Nederlands gebruikt en toegelicht - Bij de prescreening van de certificerende testen wordt er getoetst naar de digitale vaardigheden van de kandidaat. Bij negatief advies voor deelname aan de test (wegens te weinig digitale vaardigheden) kan worden </td> </tr> </table>	Overkoepelend	- catie. - Het intLees-en schrijftest is geïntegreerd in de intake NT2, via het behoefteplan en NT2-overleg stemmen we het aanbod Latijns schrift af op de noden bij de NT2-leerders - In alle talen MO is er aandacht voor geletterdheid in het Nederlands, standaard begrippen worden in het Nederlands gebruikt en toegelicht - Bij de prescreening van de certificerende testen wordt er getoetst naar de digitale vaardigheden van de kandidaat. Bij negatief advies voor deelname aan de test (wegens te weinig digitale vaardigheden) kan worden	9.1. AgII <u>Overkoepelend:</u> - Lees-en schrijftest is geïntegreerd in de intake NT2, via het behoefteplan en NT2-overleg stemmen we het aanbod Latijns schrift af op de noden bij de NT2-leerders - In alle talen MO is er aandacht voor geletterdheid in het Nederlands, standaard begrippen worden in het Nederlands gebruikt en toegelicht - Bij de pre-screening van de certificerende testen wordt er getoetst naar de digitale vaardigheden van de kandidaat. Bij negatief advies voor deelname aan de test (wegens te weinig digitale vaardigheden) kan worden doorverwezen naar het aanbod ICT van Ligo. Ook bij negatief advies op het onderdeel Nederlands wegens vermoeden van verminderde talige geletterdheid kan er worden doorverwezen naar het passende aanbod van Ligo. <u>Intake</u> - Het intake-team werkt met ondersteunend visueel materiaal bij de intake.
Overkoepelend	- catie. - Het intLees-en schrijftest is geïntegreerd in de intake NT2, via het behoefteplan en NT2-overleg stemmen we het aanbod Latijns schrift af op de noden bij de NT2-leerders - In alle talen MO is er aandacht voor geletterdheid in het Nederlands, standaard begrippen worden in het Nederlands gebruikt en toegelicht - Bij de prescreening van de certificerende testen wordt er getoetst naar de digitale vaardigheden van de kandidaat. Bij negatief advies voor deelname aan de test (wegens te weinig digitale vaardigheden) kan worden			

		doorverwezen naar het aanbod ICT van Basiseduake-team werkt met ondersteunend visueel materiaal bij de intake.	- Bij het afnemen van de COVAAR-test is er aandacht voor de digitale vaardigheden van de client. - Een nieuw, verfijnder bevragsings-instrumentarium om te peilen naar de digitale vaardigheden van inburgeraars werd uitgewerkt en geïmplementeerd. - Er is een aangepaste doorverwijzingsflow voor een nog doeltreffendere toeleiding op basis van het nieuwe instrumentarium in het bijzonder naar de digitale ondersteuningstrajecten. - Er is onderzoek opgestart naar de noden voor een nieuw screeningsinstrumentarium voor Latijnse schrift voor CVO profielen. <u>Maatschappelijke Oriëntatie</u> - Sinds 14 maart 2020 gaan de lessen MO enkel nog <u>digitaal</u> door. In tussenperiodes met versoepelingen gingen fysieke klassikale lessen door. Cliënten met minder digitale vaardigheden kregen voorrang bij inschrijving. - Er werden in totaal 3000 Chromebooks aangekocht om in bruikleen te geven aan inburgeraars zonder eigen geschikt toestel - Inburgeraars die niet over de nodige digitale vaardigheden beschikten om de les MO met een Chromebook te volgen werden hierbij <u>op maat ondersteund</u> door o.a. medewerkers van AgII bijv. de trajectbegeleider, door toegankelijk (bewegend) beeldmateriaal, door doorstroom naar een ICT traject. - Er werden verschillende proefprojecten
	Atlas	- MO heeft een apart aanbod voor analfabeten, met een aangepaste methodiek, didactiek en materiaal, langer traject - In alle groepen MO worden tablets gebruikt - TB: proefproject rond digitale communicatie met de inburgeraars, toeleiding naar digilabo (aanbod op maat)	
	AgII	- Oefeningen binnen MO worden altijd tweetalig opgesteld, om Nederlandse taalverwerving te stimuleren. - Er wordt zo veel als mogelijk gewerkt met laptop, pc, smartphone, tablet om inhoud te presenteren. - Er wordt specifieke aandacht besteed aan het gebruik van apps en websites van bepaalde (publieke) diensten. - Bij screening: testen op papier, indien niet voldoende digitaal vaardig.	

	IN-Gent	- Voor het afnemen van de COVAAR-test wordt rekening gehouden met de digitale vaardigheden van de cliënt (met mogelijkheid tot maken van test op papier). - Er bestaan binnen IN-Gent geen speciale groepen MO meer voor analfabeten. Er werd bewust geopteerd voor het gedifferentieerd werken met gemengde groepen op vlak van geletterdheid en opleidingsniveau, waarbij cursisten ook leren van elkaar. - Binnen MO wordt er geregeld met laptops gewerkt voor het opzoeken van info, maken van oefeningen. Binnen de leeromgeving “publieke dienstverlening” wordt geoefend met e-inclusie-tools. - In de onthaalruimte van IN-Gent is er een DIGIPUNT met een 5-tal computers waar inburgeraars en andere bezoekers gebruik kunnen maken van een computer en assistentie kunnen krijgen op vlak van digitale vaardigheden.	digitalisering binnen MO i.s.m regionale partners opgestart - Er werden over heel Vlaanderen <u>korte ICT-trajecten</u> in 12 verschillende talen aangeboden om de digitale vaardigheden van de inburgeraars te versterken en een deelname aan de digitale MO-cursussen via de Chromebooks te kunnen garanderen. Ook binnen de cursussen MO is er aandacht voor de talige en digitale geletterdheid <u>Trajectbegeleiding</u> - Trajectbegeleiders namen na invoering van de lockdown via alle <u>verschillende kanalen</u> contact op met hun klanten. In periodes van versoepeling kon voor kwetsbare of moeilijk bereikbare klanten uitzonderlijk een fysiek gesprek plaatsvinden. - Als communicatie-ondersteunend instrument over de corona maatregelen werden <u>instructiekaarten met pictogrammen</u> ingezet, opgesteld in vier talen (Nederlands, Frans, Engels en Arabisch). - Informatie over Corona maatregelen, preventie en vaccinatie worden visueel en auditief ondersteund. - In het kader van toeleiding naar werk werden er laagdrempelige instructiefiches opgemaakt om inburgeraars ook zelfstandig aan de slag konden met de VDAB-website.
	HvNBBrussel	- In 2018 algemene communicatie bij onthaal en tijdens NT2-intake beter afgestemd op laaggeletterden (aangepaste schriftelijke communicatie-instrumenten	

	ontwikkeld, specifieke richtlijnen opgesteld voor mondelinge communicatie, werkinstrument met visuele ondersteuning bij belangrijkste vragen in het intakegesprek in gebruik genomen) - In 2017-2018 samen met CBE Brusselleer gewerkt aan verbeterde instaptesten NT2 voor de basiseducatie - Werkinstrument ontwikkeld voor afname schrijf- en leestesten - Werkinstrument ontwikkeld voor NT2-oriëntering van anders-, zwak- en niet-gealfabetiseerden - Op 23 april 2018 een NT2-trefdag georganiseerd voor NT2-leerkrachten met o.m. 2 lezingen/workshops over laaggeletterdheid ('Laaggeletterdheid: een missie voor iedereen', en 'Haal de leerkracht uit je cursist') - Het lerend netwerk van CBE Brusselleer 'doorstroom CBE-CVO' praktisch en inhoudelijk ondersteund; voor elke via het Huis doorgestroomde cursist van CBE naar CVO info bezorgd aan de trajectbegeleiders van het CVO in kwestie - In 2018 op NT2-overleg, en op werkgroep 'cursistbegeleiding' van	IN-Gent: - De test Latijns schrift (intake) kreeg een update. Deze leidt tot meer inschrijvingen en een ruimer aanbod Latijns Schrift bij de CVO's. - Digitale vaardigheden worden nu ook ingeschat (intake & trajectbegeleiding). Een uitgebreide digitale screening i.f.v. MO wordt voorbereid. - Nieuw sinds 2020: voortraject digitale vaardigheden (MO) + uitleendienst tablets - TB's werken nu ook met visueel ondersteunend materiaal bij het 1e gesprek - Lopend: herwerking MO op maat van de klant, incl. geïntegreerd traject met NT2 - Aanzet om nauwer samen te werken met het DigiPunt in onze kantoren - Ligo organiseert in Gent een schakelklas om cursisten voor te bereiden op het CVO. Atlas: Actie: werkgroep e-inclusie ontwikkelt zal een <u>screeningstool digitale geletterdheid</u> ism CBE, de tool zal uitgetest worden. - De <i>tool 123 Digit</i> werd uitgetest in Atlas, bij verschillende teams, in juni 2020. (tool in 3 talen en aangepast naar Klare taal.) Conclusie: de tool is

	het NT2-overleg speciale aandacht besteed aan het aanbod aan verlengde NT2-trajecten in de CVO en het profiel van deze trager lerende cursisten – hiervoor op 12 maart een speciaal intervisiemoment georganiseerd tussen intakers van het Huis en NT2-leerkrachten - Op 10 oktober 2018 een ad hoc workshop ‘verlengde trajecten’ georganiseerd voor 24 deelnemers uit Brusselse CVO en CBE - In najaar 2018 meegewerkt aan het experiment met een intensief taalbad voor werkzoekenden met ‘verlengd profiel’ van VDAB/CVO Brussel - Specifiek oefenmateriaal ontwikkeld voor laagtaalvaardige deelnemers aan de eigen conversatietafels (Babbelut en Nederlands voor ouders) en aan conversatietafels van door het Huis ondersteunde organisaties - In de zomer van 2018 het experimenteel project ‘Taalkot’ (voor laagtaalvaardige leerlingen uit het deeltijds onderwijs, i.s.m. CVO en CBE) afgerond en overgedragen <u>Opmerking bij rapportering van Huis van het Nederlands Brussel:</u> het	niet meteen bruikbaar in de intakewerking (zie eindevaluatie e-inclusie in bijlage), Vervolg: Er wordt een digitale screeningstool ontwikkeld op Vlaams niveau, de businesscase voor het project is nog niet geschreven, timing nog niet duidelijk. Actie: De <u>proefprojecten bij TB en MO en intake</u> worden opgevolgd: - <u>Digilabo</u> is verder uitgebouwd, naast het klassieke aanbod is er een digitaliseringsaanbod dat specifiek voorbereid op digitale MO, ook in de NT2-centra zijn er voorbereidende modules op digitaal aanbod NT2 - <u>Digitale communicatie</u>: bij trajectbegeleiding, QR code bij TB ipv visitekaartjes, tijdens corona whatsapp geïmplementeerd voor communicatie TB-inburgeraars, - <u>‘Neem een start met Wablieft’</u>: op 3 locaties in Atlas werden Wablieft-kranten voorzien voor klanten en MO-cursisten Vervolg: Digilabo wordt verdergezet, men gaat na: voldoet het aanbod aan de nood? is nog uitbreiding nodig? Najaar 21 was een evaluatie gepland met TB rond het inzetten van digitale communicatie. Actie: De <u>lees-en schrijftest wordt verfijnd</u> ism de NT2-centra, er wordt een <u>‘opleidingsmoment’</u> rond

	grootste deel van bovenstaande acties kadert in de overeenkomst van het HvNBrussel met de VGC (in haar opdracht m.b.t. kwaliteitsondersteuning NT2-onderwijs, oefenkansen en het VGC-geletterdheidsplan)	het aanbod en de screening Latijns schrift voorzien voor de intakers. - Er is een nieuwe test ontwikkeld door de WG die ook het nieuwe OP opstelde, regelmatig gaven de Agentschappen en HvNB feedback. - Er werd vorming voor de taalconsulenten voorzien om de test te implementeren Vervolg: Test evalueren nadat die een tijdje gebruikt is, op basis van de vraag ook aanbod bij de centra vragen/voorzien
De Agentschappen Integratie en Inburgering, Kind en Gezin, Agentschap Binnenlands Bestuur, de Centra voor Basiseducatie, VVSG en Vocvo: 9.2. Onderzoeken de mogelijkheden tot verankering van het AMIF-project voor laaggeletterde anderstalige moeders¹¹. 9.3. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten, sluiten de partners een samenwerkingsovereenkomst af in	9.2 De verankering van de werking zoals binnen het AMIF-project voor laaggeletterde anderstalige moeders is opgenomen in de projectplanning van het AMIF-project. Dit onderzoek naar mogelijkheden tot verankering loopt. Binnen het agentschap In-Gent is sinds 2018 het aanbod van het AMIF-project stopgezet. 9.3 Er werden nog geen acties ondernomen.	9.2. Het AMIF-project voor laaggeletterde moeders liep eind 2020 af. Sinds 2021 is er een structurele inbedding van de proeftuinen in het reguliere aanbod. 9.3. Is opgenomen in projectrapport. Verankering loopt.

¹¹ Samenwerking tussen Centra voor Basiseducatie, Agentschap Integratie en Inburgering en Kind en Gezin.

Doel: Moeders van jonge kinderen met geletterdheidsnoden uit derde landen ondersteunen in hun geletterdheidscompetenties, opvoedingsproces en integratie. Geïnitieerd door het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie.

het kader van een structurele werking.						
De Agentschappen Integratie en Inburgering/Huis van het Nederlands Brussel: 9.4. Informeren en sensibiliseren hun medewerkers over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij inburgeraars. 9.5. Sensibiliseren hun medewerkers om inburgeraars door te verwijzen naar het geletterdheidsaanbod binnen de volwasseneneducatie. 9.6. Sensibiliseren hun medewerkers om helder en toegankelijk te communiceren. 9.7. Organisaties kunnen een beroep doen op de Agentschappen en Huis van het Nederlands Brussel om hun medewerkers te sensibiliseren en informeren over de multi-problematiek, de oorzaken en gevolgen van anderstaligheid. Ze kunnen ook advies krijgen rond het wegwerken van talige drempels.	9.4 Alle agentschappen zetten in op de sensibilisering van hun medewerkers over de (multi)problematiek, oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid. Ze rapporteren afzonderlijk. <table border="1" data-bbox="734 534 1391 1369"> <tr> <td data-bbox="734 534 887 933"><u>Atlas</u></td> <td data-bbox="887 534 1391 933"> - Een “externe keuken” (open aanbod voor alle medewerkers) rond geletterdheid, een ambassadeur van CBE kwam getuigen - Interne werkgroep rond e-inclusie - Ontwikkeling en implementatie van de app ‘Welkom in Antwerpen’ - Samenwerking met Digilabo: toeleiding naar aanbod voor inburgeraars </td> </tr> <tr> <td data-bbox="734 933 887 1369"><u>AgII</u></td> <td data-bbox="887 933 1391 1369"> - Regionale vormingen voor medewerkers door CBE over alfa-detectie. - Regionale vormingen over ‘werken met analfabeten’ voor MO-leerkrachten trajectbegeleiders en taalconsulenten. - Ontwikkeling basisleertrajecten voor nieuwe medewerkers: onderzoek naar noden rond detectie geletterdheid bij diverse functies en noden aan vorming ‘Klare taal’. </td> </tr> </table>	<u>Atlas</u>	- Een “externe keuken” (open aanbod voor alle medewerkers) rond geletterdheid, een ambassadeur van CBE kwam getuigen - Interne werkgroep rond e-inclusie - Ontwikkeling en implementatie van de app ‘Welkom in Antwerpen’ - Samenwerking met Digilabo: toeleiding naar aanbod voor inburgeraars	<u>AgII</u>	- Regionale vormingen voor medewerkers door CBE over alfa-detectie. - Regionale vormingen over ‘werken met analfabeten’ voor MO-leerkrachten trajectbegeleiders en taalconsulenten. - Ontwikkeling basisleertrajecten voor nieuwe medewerkers: onderzoek naar noden rond detectie geletterdheid bij diverse functies en noden aan vorming ‘Klare taal’.	9.4. AGII : Door de corona-maatregelen werd er versneld ingezet op de interne regionale implementaties van nieuwe werkwijzen bij MO-leerkrachten en trajectbegeleiders met focus op digitale geletterdheid en toegankelijkheid. IN-Gent: Interne werkgroep ‘digitalisering’ houdt rekening met geletterdheid van klanten. - Kennis verzameld over het ‘geletterdheid’ en ‘digitale geletterdheid’ is nu opgenomen in vormingen heldere taal. - Eigen oefenkansen via conversatietafels is uitgebreid naar digitale conversatietafels en pennenvrienden: 18 vrijwilligers begeleiden 3x/week gemiddeld 25 deelnemers. In 2020 waren er 53 online groepen van 4 deelnemers; 200 mensen namen deel aan pennenvrienden. - We verspreiden ook een maandelijks digitale nieuwsbrief ‘Nederlands Oefenen’ aan 716 geïnteresseerden. Website www.oefenkansen-nederlands-gent.be.
<u>Atlas</u>	- Een “externe keuken” (open aanbod voor alle medewerkers) rond geletterdheid, een ambassadeur van CBE kwam getuigen - Interne werkgroep rond e-inclusie - Ontwikkeling en implementatie van de app ‘Welkom in Antwerpen’ - Samenwerking met Digilabo: toeleiding naar aanbod voor inburgeraars					
<u>AgII</u>	- Regionale vormingen voor medewerkers door CBE over alfa-detectie. - Regionale vormingen over ‘werken met analfabeten’ voor MO-leerkrachten trajectbegeleiders en taalconsulenten. - Ontwikkeling basisleertrajecten voor nieuwe medewerkers: onderzoek naar noden rond detectie geletterdheid bij diverse functies en noden aan vorming ‘Klare taal’.					

	<u>IN-Gent</u> Geen specifieke vorming aangeboden aan de medewerkers van IN-Gent rond het versterken van geletterheidscompetenties van inburgeraars. Medewerkers kunnen wel aansluiten bij de vormingen rond toegankelijk communiceren en toegankelijk schrijven die aan externe partners worden aangeboden.	Atlas: Actie: Op het partneroverleg in Atlas: een toelichting ‘strategisch plan <u>geletterdheid</u>, wat is geletterdheid? Hoe kunnen we met onze (NT2) partners hierop inzetten?’ - Dit verliep niet zoals gepland. Er is wel samenwerking rond het thema. Er was tijdens corona regelmatig uitwisseling met de NT2-partners rond digitale aanbod en ondersteuning bij digitalisering - NT2-partners zijn stakeholders in het micado-project, testen tools mee uit, geven feedback - Workshops ‘digitale vaardigheden in de les’ werden voorzien op de inspiratiedag voor NT2-vrijwilligers en op trefdag voor taalconsulenten (Vlaams) <u>Vervolg:</u> - Sessie op de trefdag voor NT2-lesgevers 2022 - Uitwisseling met NT2-partners verder zetten, aanbod op elkaar afstemmen Actie: Op het leidinggevendenoeverleg bekijken hoe we de <u>verschillende teams in Atlas kunnen informeren en betrekken</u>, we stellen een <u>vormingsplan</u> op. - Binnen het e-inclusieproject was er een werkpakket: tools en materiaal ter ondersteuning - E-ambassadeurs inventariseren noden binnen verschillende teams - Kennis wordt gebundeld op de kennisbank
	<u>HvNBrusse</u> In schooljaar ‘17-’18 werd een leertraject ‘laaggeletterdheid’ opgezet voor de medewerkers en vrijwilligers van het Huis, onder begeleiding van CBE Brusselleer. Dit leertraject bestond uit: - vormingssessie gevolgd door intervisiemomenten - observaties-adviesgesprekken voor de NT2-intakers (individueel en in groep) – wordt regelmatig herhaald voor nieuwe intakers - bijwonen van minstens 1 alfales van Brusselleer opgenomen in individuele inwerkingstrajecten van nieuwe intakers - vormingssessie ‘expertise laaggeletterdheid’ voor medewerkers van het team taalpromotie en oefenkansen - idem voor de vrijwilligers van de door het Huis ondersteunde conversatietafels van Vluchtelingenwerk Vlaanderen	

		- Infosessie nieuwe lees-en schrijftest: aandacht voor alfabetisering - Voor nieuwe medewerkers: basisaanbod digitale vaardigheden, missie en visie e-inclusie - Klare taal voor nieuwe medewerkers - Trefdag leerkrachten MO in het teken van digitalisering (januari '20): Digikansen in de klas, Digitale tools leren gebruiken, Google Classroom, De digitale democratiefabriek, Brainstorm infosessie en cursus computer, Mediawijsheid voor ouders, Itsme Actie: '<u>NT2 in de kijker</u>' organiseren voor alle TB's en MO-leerkrachten: alle NT2-aanbod verstrekkers stellen hun aanbod voor adhv verschillende profielen, ze lichten hun behoeftegericht aanbod toe, en geven ook info over hoe ze aandacht hebben voor specifieke noden, bv. voor laaggeletterdheid. - de editie in 2019 had ruim 70 deelnemers, er werd een zeer breed aanbod gepresenteerd, o.a. de trajecten op www.Nederlandsplusopleiding.be en www.nederlandoefenen.be Er was een nieuwe editie gepland in december '21 9.5.

		IN-Gent: Infosessie voor trajectbepalers rond het aanbod van Ligo.
9.6 Binnen de agentschappen is het gebruik van klare taal essentieel. Ze zetten hier dus allemaal expliciet op in.		9.6. AgII Door de corona-maatregelen konden er geen fysieke bijeenkomsten en leertrajecten voor nieuwe medewerkers worden uitgerold ipv. zetten wij in op de <u>digitale vormingen</u> in open aanbod over duidelijke taal en toegankelijk communiceren - Een onderzoek naar implementatienoden rond een nieuw <u>beslismodel toegankelijk communiceren</u> is opgestart. - Op een gemeenschappelijk (ism de stedelijke Agentschappen en het Huis van Nederlands Brussel) <u>leer- en netwerk dag taalpromotie</u> werden sessies rond 'oefenkansen voor laaggeletterden' en 'doe-oefenkansen' en 'differentiëren binnen taal oefenkansen' aangeboden.
<u>Atlas</u>	De sessie 'klare taal' is opgenomen in de inwerksessies van medewerkers, waar nodig	
<u>AgII</u>	Ontwikkeling basisleertrajecten voor nieuwe medewerkers: onderzoek naar noden rond vorming 'Klare taal'.	
<u>IN-Gent</u>	Er bestaat een visietekst IN-Gent rond taalbeleid.	
<u>HvNBrussel</u>	-Leertraject duidelijke taal op maat van elke nieuwe medewerker (= onderdeel van intern taalbeleid van het Huis) -Aanwerving kwaliteitsmedewerker duidelijk Nederlands (0.5 VTE) voor ondersteuning medewerkers bij zowel eigen taalgebruik als geven van vormingen duidelijk Nederlands in projecten en werkingen van het Huis	IN-Gent: - Medewerkers kunnen aansluiten bij de vormingen 'heldere taal (mondeling, schriftelijk)' - Herstart 'Werkgroep Taalbeleid' binnen nieuw meerjarenplan. De werkgroep werkte al een visie en actieplan uit. De werkgroep zal ondersteunende tools uitwerken en projecten ondersteunen m.b.t.

		heldere taal (o.a. acties rond heldere taal in HR opgenomen in meerjarenplan). - We promoten de Week van het Nederlands intern & extern.				
9.7 Andere organisaties kunnen beroep doen op de agentschappen om te sensibiliseren over de multi-problematiek, de oorzaken en gevolgen van anderstaligheid.		9.7 AgII <u>Vormingen, adviezen, leer- en coaching trajecten in 2019</u> Vormingen: - 79 vormingen en informatiesessies over taalbeleid. - 40 vormingen en informatiesessies over taalpromotie. - 37 vormingen informatiesessies over toegankelijkheid. Trajecten: - 175 begeleidingen over toegankelijkheid. - 108 begeleidingen over taalpromotie. - 81 begeleidingen over taalbeleid <u>Vormingen, adviezen, leer- en coaching trajecten in 2020</u> - 94 vormingen taal: 22 in open aanbod en 72 op maat, voor ongeveer 1.515 professionals, vrijwilligers, studenten en leerlingen - 22 taalbeleidstrajecten - 30 werksessies taalbeleid - 30 vormingen taalpromotie voor ongeveer 310 vrijwilligers en professionals - 13 trajecten op vraag van organisatoren van				
	<table border="1"> <tr> <td><u>Atlas</u> (uit jaarrapportage 2017):</td> <td> Aantal organisaties die een advies op maat kregen: - 107 organisaties in functie van taalbeleid en oefenkansen. - 55 stedelijke diensten - 52 niet stedelijke diensten Aantal vormingen klare taal: 86 vormingen in functie van taalbeleid </td> </tr> <tr> <td><u>AgII</u> (uit jaarrapportage 2017):</td> <td> Vormingen: - 109 vormingen over taalbeleid voor 1.856 ingeschreven deelnemers - 79 vormingen over toegankelijkheid voor 1.620 ingeschreven deelnemers </td> </tr> </table>	<u>Atlas</u> (uit jaarrapportage 2017):	Aantal organisaties die een advies op maat kregen: - 107 organisaties in functie van taalbeleid en oefenkansen. - 55 stedelijke diensten - 52 niet stedelijke diensten Aantal vormingen klare taal: 86 vormingen in functie van taalbeleid	<u>AgII</u> (uit jaarrapportage 2017):	Vormingen: - 109 vormingen over taalbeleid voor 1.856 ingeschreven deelnemers - 79 vormingen over toegankelijkheid voor 1.620 ingeschreven deelnemers	
<u>Atlas</u> (uit jaarrapportage 2017):	Aantal organisaties die een advies op maat kregen: - 107 organisaties in functie van taalbeleid en oefenkansen. - 55 stedelijke diensten - 52 niet stedelijke diensten Aantal vormingen klare taal: 86 vormingen in functie van taalbeleid					
<u>AgII</u> (uit jaarrapportage 2017):	Vormingen: - 109 vormingen over taalbeleid voor 1.856 ingeschreven deelnemers - 79 vormingen over toegankelijkheid voor 1.620 ingeschreven deelnemers					

		- 53 vormingen over taalpromotie voor 404 ingeschreven deelnemers Proces- en projectbegeleidingen: - 126 begeleidingen inzake toegankelijkheid - 51 begeleidingen inzake taalbeleid - 51 begeleidingen inzake taalpromotie	oefenkansen Nederlands en taalstimulerende activiteiten IN-Gent: - 26 vormingsmomenten met 463 deelnemers in 2020 (inclusief vormingen rond het thema diversiteitsbeleid) - Intensieve procesbegeleiding voor het taalbeleid van de Stad Gent - IN-Gent ontwikkelde een taalscan voor organisaties waarmee ze kunnen meten hoe ver ze staan met hun taalbeleid - Nieuwe acties in het nieuwe meerjarenplan: verregaande ondersteuning in taalbeleid voor afnemers van sociaal tolken en vertalen. Atlas, Actie: Inzetten op de <u>samenwerking tussen team taal</u> (geeft vorming en advies rond taalbeleid en klare taal) <u>en CBE Antwerpen</u> met 2 doelen: samen vormingen geven, met ook aandacht voor
	<u>IN-Gent</u> (rapportage 2017)	- Begeleiding proeftuin communicatie aan het loket: dienst burgerzaken stad Gent - Begeleiding proeftuin meertaligheid in het onderwijs: onderwijscentrum - Begeleiding proeftuin conversatiegroep Nederlands voor ouders: onderwijscentrum Gent en Dienst Regie Samenleven en Welzijn. - Begeleiding proeftuin taalbeleid binnen het activerings- en tewerkstellingstraject Dienst Werk van de stad Gent	

		- Begeleiding proeftuin taalbeleid bij de nieuwe Gent-Infopunten - Begeleiding proeftuin taalbeleid Centra voor volwassenonderwijs - Begeleiding proeftuin taalactivering bij Departement Sociale Dienstverlening van stad Gent - Daarnaast: 21 vormingssessies duidelijke taal voor diverse sociale partners, 313 deelnemers in totaal.	(laag)geletterdheid. Bv. nieuwe communicatie medewerkers van stad Antwerpen krijgen een vorming van team taal en CBE rond anderstaligheid en laaggeletterdheid. Daarnaast bestaande vormingen qua methodiek afstemmen op een (laag)geletterd publiek, waar nodig. Stavaza: - Nauwe samenwerking met Ligo Antwerpen ifv vormingen , o.a. voor NT2-vrijwilligers - Website diversiteitspraktijk is ontwikkeld, informatie over laaggeletterdheid, digitale geletterdheid, Nederlands leren en oefenen, ... tips, goede voorbeelden https://www.diversiteitspraktijk.be/
	<u>HvNBrussel (2018)</u>	Het HvNBrussel ondersteunt taalbeleid in diverse sectoren (voor ouders in leerplichtonderwijs, kinderdagverblijven en gezinsondersteuning, in volwassenenonderwijs en opleiding, werkervaring, de brede zorgsector, openbare diensten, de socio-culturele, sport- en jeugdsector, privébedrijven...). Bij al deze begeleidingen is er aandacht voor duidelijk Nederlands (infosessies en/of uitgebreidere trajecten). In 2018 o.m.	

		- ondersteuning taalbeleid in 15 beroepsgerichte opleidingen, met inzet van eigen taalcoaches - samenwerking met taalcoaches van CBE Brusselleer in 14 werkervaringsprojecten - infosessies in 41 leerplichtscholen, 15 kinderdagverblijven en 7 consultatiebureaus - ondersteuning taalbeleid voor werknemers in 60 bedrijven uit profit en non-profit Het HvNBrussel ondersteunt oefenkansen in de brede socio-culturele sector en voor ouders in leerplichtscholen. Vormingen en/of meer uitgebreide trajecten duidelijk Nederlands voor medewerkers en vrijwilligers maken vast deel uit van de begeleiding. In 2018 begeleidden we zo 35 organisaties (buiten de leerplichtscholen) en een 60-tal eigen vrijwilligers.	
De Agentschappen Integratie en Inburgering/ Huis van het Nederlands Brussel, Centra voor	9.8 Er werden nog geen acties ondernomen.		9.8 Er werden nog geen acties ondernomen.

Volwassenenonderwijs, de Centra voor Basiseducatie en Vocvo: 9.8. Onderzoeken de mogelijkheid om structureel te kunnen inzetten op brede geletterdheidsvaardigheden naast de Nederlandse taalverwerving binnen het inburgeringstraject.		
Het Agentschap Binnenlands Bestuur: 9.9. Subsidieert het Centrum voor Taal en Onderwijs (KULeuven) voor het onderhoud, de uitbreiding en de optimalisatie van Nedbox¹².	9.9 Het Agentschap Binnenlands bestuur heeft gekozen voor een duurzame subsidie aan het CTO voor Nedbox. In 2018 zag deze subsidie er als volgt uit: ● Projectsubsidies Integratie en inburgering voor het beheer van NedBox van 1 juli 2018 tot en met 31 december 2018 ● Projectsubsidies Integratie en Inburgering voor het ontwikkelen van NedBox Start van 1 juli 2018 tot en met 31 december 2019 Aantal gebruikers Nedbox: 144.004	9.9. ABB kende een subsidie toe aan CTO voor hosting, onderhoud en actualisatie van Nedbox. De project-periode van de subsidie loopt van 1 februari 2021 tot 31 januari 2022. In april 2020 werd NedBox uitgebreid met Nedbox Alfa (www.nedbox.be/alfa). Zo wordt NedBox als oefenkans verder ontsloten voor laaggeletterde anderstaligen. (nieuwe oefenruimte, meer op maat van deze doelgroep, een specifieke interface (eenvoudige en heldere lay-out en navigatie, visueel en tekstarm, met een voorleesfunctie, ...) en specifieke inhoudelijke input (filmpjes uit Nieuw Leven, een

¹² Nedbox is een website om Nederlands te oefenen. Dat kan op leuke manieren, via tv-fragmenten en krantenartikels. NedBox is een samenwerking tussen verschillende organisaties, met de KU Leuven als promotor. Nedbox is ontwikkeld met middelen van het Europees Integratiefonds en van het Agentschap Binnenlands Bestuur van de Vlaamse Overheid. Het wordt verder ondersteund met middelen van het Agentschap Binnenlands Bestuur, afdeling Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering.

		soap speciaal gericht op de doelgroep; specifieke oefeningen rond technisch lezen en schrijven,...). Nedbox kon als digitaal platform tijdens corona vlot blijven werken. Gaf specifieke inhoud: tips, filmpjes en oefenmateriaal over de maatregelen en sociale aspecten rond het coronavirus.
Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO): 9.10. Breidt 'Nedbox' verder uit (onder meer naar een alfa-doelpubliek) (onder voorwaarde van engagement 9.9.). 9.11. Blijft acties ondernemen om 'Nedbox' bekend te maken bij de doelgroep.	9.10 Er werden geen gegevens aangeleverd.	9.10. NedBox wordt wekelijks geactualiseerd met een 2-tal nieuwe items. (D.i. een filmpje of artikel met bijbehorende oefeningen voor verschillende vaardigheden en op verschillende niveaus.) - 294 nieuwe items op 3 schooljaren (gemiddeld 98 nieuwe items per schooljaar). In april 2020 werden de drie bestaande niveaus op NedBox uitgebreid met een nieuw niveau 'NedBox Alfa'. De inhoud en de interface werd op dat niveau nog meer afgestemd op maat van laaggeletterde anderstaligen, zo werd NedBox nog toegankelijker voor die doelgroep. Net als de andere niveaus op NedBox wordt NedBox Alfa regelmatig aangevuld. Op het eind van het schooljaar 2020-2021 telde NedBox Alfa 72 items. Invloed corona: De ontwikkeling van nieuwe NedBox-items werd niet gehinderd door de coronacrisis. De items gingen wel vaak over coronagerelateerde

		onderwerpen. (bv. de filmpjes van Wablieft over de maatregelen) NedBox Alfa werd gelanceerd op 10 april 2020 i.p.v. begin maart. Kon niet geïntroduceerd en begeleid worden in de alfa-groepen wegens de lockdown. Maar er was grote nood aan online oefenmateriaal, ook voor laaggeletterde cursisten. Dat blijkt ook uit de gebruikersaantallen van NedBox sinds de lockdown (zie engagement 9.11) en uit de reacties op sociale media (de Facebookpost over NedBox Alfa werd bijvoorbeeld bijna 100 keer gedeeld en bereikte meer dan 17.000 mensen).
	9.11 Er werden geen gegevens aangeleverd.	Het aantal gebruikers van NedBox nam ook in deze meetperiode jaarlijks toe. Aantal gebruikers per schooljaar: 2018-2019: 158 983 2019-2020: 244 303 2020-2021: 253 835 Om (nieuwe) gebruikers aan te trekken en te informeren en de betrokkenheid van de gebruikers te verhogen, werden de volgende acties ondernomen: - NedBox werd voortdurend aangevuld met nieuwe items zodat de inhoud actueel blijft en gebruikers gestimuleerd worden om terug te keren (zie 9.10)

		- NedBox werd op regelmatige basis adaptief onderhouden via innovaties die het platform nog beter laten aansluiten op de behoeften van de doelgroep. (Bv. in 2019 een nieuw oefentype 'klik op afbeelding', dat geeft nieuwe mogelijkheden voor laagdrempelige, functionele en visuele oefeningen voor laaggeletterde anderstaligen.) Daarnaast werd er in 2020 ook een nieuw niveau 'NedBox Alfa' toegevoegd (zie 9.10) - via Facebook en een maandelijkse nieuwsbrief werden de NedBox-gebruikers regelmatig op de hoogte gebracht van nieuws m.b.t. NedBox. - Er werden NedBox-postkaartjes en affiches verspreid Invloed coronacrisis: er was een uitgesproken toename van het aantal gebruikers. Sinds half maart 2020 zijn de gebruikersaantallen opmerkelijk gestegen en tijdens de lockdown waren er pieken tot meer dan 18.000 gebruikers per week. Ook daarna bleef het aantal gebruikers hoger dan pre-corona. Die cijfers tonen aan dat NedBox zijn functie als laagdrempelige online oefenkans bleef waarmaken en extra belangrijk was in tijden van lockdown en afstandsonderwijs.

Vocvo en de Federatie Centra voor Basiseducatie 9.12. Ondersteunen de Centra voor Basiseducatie om geïntegreerd en functioneel te werken met eerste-generatie-migranten in de context van hun inburgeringstraject.	9.12 Vocvo omvat o.a. de pedagogische ondersteuningsdienst voor de CBE en enkele CVO. Vanuit deze rol worden er, soms in samenwerking met de Federatie CBE, heel wat ondersteuningsinitiatieven genomen. Infotheek: ● aanschafbeleid van de infotheek focuste o.m. op geletterdheid – armoede – ouders en geletterdheid – ouders school 6 werkgroepen en overlegplatformen over eerste-generatie-migranten : ● AMIF in samenwerking met het Agentschappen voor Integratie en Inburgering ● Stuurgroep Digitaal platform NT2 alfa (CBE, Federatie BE, Vocvo) ● Overleg NT2020 ● Platform NT2-NTU ● Jury Alfabetiseringsfonds KBS ● NT2-overleg asielcrisis Leermiddelen: ● Digitaal platform NT2 alfa ● Ontwikkeling van authentieke taken voor verschillende modules binnen het opleidingsprofiel Alfa NT2 ● Stappenplan technisch lezen en schrijven NT2 Alfa	

	10 opleidingen: ● Uitwisseldag AMIF- projecten voor laaggeletterde anderstalige moeders – 25 mei 2018, ○ Aantal deelnemers: 49, ○ 10 CBE lesgevers ● Alfadag ○ Aantal deelnemers: 75 ○ 73 CBE lesgevers ○ 13 CBE ● Starterskit NT2 en alfa januari- februari '18 ○ aantal deelnemers: 25 ○ 15 lesgevers ○ 3 CBE (ZOVL, Brusselleer, Mechelen) ● Starterskit NT2 en alfa mei 2018 ○ aantal deelnemers: 12 ○ 3 CBE (Gent, Brusselleer, Halle-Vilvoorde) ● Starterskit NT2 CVO januari 2018 ○ aantal deelnemers: 5 ● Postgraduaat NT2 aan KULeuven, gastcollege ○ aantal deelnemers: 25 ● Alfadetectie bij Integratie en Inburgering ● Trefdag NT2 van Agentschap Integratie en Inburgering – aan de slag met Wablieftboeken ● Opleiding asielprocedure en traumaherkenning in onderwijscontext, 2 maart 2018 ○ aantal deelnemers: 55 ○ 4 lesgevers van de BE	

	- o 2 CBE (Limino en Mechelen) • Opleiding asielprocedure en traumaherkenning in onderwijscontext, 13 oktober 2017 - o aantal deelnemers: 32 - o 5 lesgevers van de BE - o 4 CBE (ZOVL, BOW, Brusselleer, Kempen)	
Departement Onderwijs en Vorming, departement Kanselarij en Bestuur en Vocvo: 9.13. Onderzoeken hoe de doelstellingen uit het Strategisch Plan Geletterdheid bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van het Horizontaal Integratie Beleidsplan¹³ (HIBP), en omgekeerd.	9.13 De projectleider van het SPG was betrokken bij de opmaak van het HIBP. De medewerker verantwoordelijk voor het HIBP was betrokken bij de opmaak van het SPG. Systematische opvolging van de fiches uit het Horizontaal Integratie Beleidsplan (HIBP).	
Departement Onderwijs en Vorming en Vocvo: 9.14. Informeren en sensibiliseren de partners van deze actie over de (multi)problematiek, de oorzaken en gevolgen van laaggeletterdheid en mogelijke strategieën om te werken aan geletterdheidscompetenties bij	Er werden nog geen acties ondernomen.	Er werden nog geen specifiek acties ondernomen.

¹³ Het Horizontaal Integratiebeleidsplan stelt het dichten van de herkomstkloof tussen de bevolking van Belgische en buitenlandse herkomst centraal. Daartoe zet de Vlaamse overheid onder meer in op empowerment van deze doelgroep, toegankelijkheid van diensten en voorzieningen, een behoeftedekkend aanbod Nederlands als tweede taal en een taalbeleid dat leerkansen biedt en drempels wegneemt. Het bevorderen van geletterdheidscompetenties bij deze doelgroep en het sensibiliseren over laaggeletterdheid bij deze doelgroep, komen dus ook de realisatie van de doelstellingen van het Horizontaal Integratiebeleid ten goede.

eerste-generatie-migranten aan de hand van trefdagen en andere ondersteuningsactiviteiten (o.a. Week van de Geletterdheid i.s.m. Netwerk Basiseducatie en Linc vzw). 9.15. Stellen tweemaal een Sensibiliseringsplan op. 9.16. Ondersteunen de partners van deze actie in het helder en toegankelijk maken van hun communicatie.		

ACTIE 10: INZETTEN OP ONDERZOEK

Tabel OA - Actie 10 - 1: Inzetten op onderzoek

Partner	Input 2017-2018	Input 2020-2021
Departement Onderwijs en Vorming en Vocvo: 10.1. Informeren de partners van het plan en de brede samenleving over de resultaten van het internationaal	10.1 De partners van het plan en de brede samenleving worden geïnformeerd over de resultaten van het internationaal vergelijkend onderzoek: Via de website: https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/nl/onde	10.1 De partners van het Plan en de brede samenleving worden geïnformeerd over de resultaten van het internationaal vergelijkend onderzoek via onze website. Ook informeren we onze partners over recent wetenschappelijk (inter)nationaal onderzoek

vergelijkend onderzoek zoals PIAAC, PISA, PIRLS, TIMSS, ...	<u>rzoek/vlaams-en-internationaal-onderwijs</u> <u>nderzoek/internationaal-vergelijkend-onderzoek</u> • Via studiedagen: - o Bv. 9 november 2018, Dirk Van Damme, geletterdheid: het verschil tussen overleven en levenskwaliteit in een wereld in verandering	via onze nieuwsbrieven. Gedetailleerde informatie over het bereik en frequentie van de nieuwsbrieven 'Geletterdheid' vind je terug in de halfjaarlijkse rapportages van het Plan Geletterdheid. Voor dit engagement zullen we in de toekomst nog meer de handen in elkaar slaan met CTO. Zo zullen we de handen in elkaar slaan om onderzoeksresultaten te verspreiden, o.a. in de vorm van een studiedag.
De Vlaamse overheid: 10.2. Neemt deel aan internationaal vergelijkend onderzoek zoals PIAAC, PISA, PIRLS, TIMSS, ...	10.2 Sinds de oplevering van de evaluatie van het Strategisch Plan geletterdheid Verhogen, dat liep tot 2016, tot 2018 nam Vlaanderen deel aan de volgende internationaal vergelijkende onderzoeken: 1. PISA 2015 (resultaten m.b.t. financiële geletterdheid werden in 2017 kenbaar gemaakt) 2. PIRLS 2016 (resultaten werden kenbaar gemaakt in het najaar 2017) 3. PIRLS repeat 2018 (Resultaten worden waarschijnlijk kenbaar gemaakt in het najaar van 2019) 4. PISA 2018 (Resultaten worden waarschijnlijk kenbaar gemaakt in het najaar van 2019) 5. <i>TIMSS 2019</i> 6. <i>PIAAC 2024</i> 1. PISA 2015	10.2 Sinds de nulmeting nam Vlaanderen deel aan volgende internationaal vergelijkende onderzoeken of werden de resultaten er van opgeleverd: 1 Resultaten PISA 2018 Domeinen: leesvaardigheid (hoofddomein), wetenschappelijke en wiskundige geletterdheid De bekendmaking van de Vlaamse resultaten van PISA 2018 vond plaats op 3 december 2019. Meer info over de resultaten van PISA 2018 vindt u hier: https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/programme-for-international-student-assessment-pisa#Resultaten PISA 2018 2 Resultaten PIRLS Repeat 2018. Meer info over de resultaten van PIRLS Repeat 2018 vindt u hier:

	Programme for International Student Assessment (PISA) is een internationaal vergelijkend onderzoek op initiatief van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). PISA test 15-jarigen op hun leesvaardigheid, wiskundige geletterdheid en wetenschappelijke geletterdheid, ongeacht waar ze zich bevinden in het onderwijssysteem. Naast een test krijgen de leerlingen ook een vragenlijst. De schooldirectie vult ook een vragenlijst in. Vanaf 24 mei 2017 zijn ook de PISA-resultaten rond financiële geletterdheid publiek beschikbaar. Uit het onderzoek blijkt dat de Vlaamse 15-jarige gemiddeld hoog scoort op financiële geletterdheid in vergelijking met de andere deelnemende landen. Vlaanderen doet het duidelijk beter dan bijvoorbeeld buurland Nederland en andere Europese landen en regio's. Vlaanderen staat na een regio in China 2de op 15 deelnemers. Jongens scoren even goed als meisjes. In vergelijking met 2012 zijn er geen grote verschuivingen. Toch is er de vaststelling dat 12% van de Vlaamse 15-jarigen een onvoldoende hoog niveau haalt. Nu al is financiële geletterdheid opgenomen in de vakoverschrijdende eindtermen. In het kader van de modernisering van het secundair onderwijs wordt financiële geletterdheid vanaf 1 september 2019 opgenomen	https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderzoek/vlaams-en-internationaal-onderwijsonderzoek/internationaal-vergelijkend-onderzoek/progress-in-international-reading-literacy-study-pirls 3. Resultaten TIMSS 2019 Meer info over de resultaten van TIMSS 2019 vindt u hier: https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderzoek/vlaams-en-internationaal-onderwijsonderzoek/internationaal-vergelijkend-onderzoek/trends-in-international-mathematics-and-science-study-timss#2019 4. PIAAC De resultaten van PIAAC worden volgens de huidige planning bekend gemaakt in 2024. Meer info in het document: Monitoring Strategisch Plan Geletterdheid - Tussentijdse evaluatie

	als element van de basisgeletterdheid die door elke leerling afzonderlijk gehaald moeten worden. 2. PIRLS 2016 Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS) is een internationaal vergelijkend onderzoek naar leerlingenprestaties in begrijpend lezen. In het kader van PIRLS worden sinds 2001 in vijfjaarlijkse cycli toetsen begrijpend lezen afgenomen bij leerlingen uit het 4de leerjaar lager onderwijs, internationaal aangeduid als grade 4. Uit de Vlaamse resultaten blijkt dat 97% van de leerlingen het basisniveau haalt. In vergelijking met tien jaar geleden daalt het gemiddelde niveau, zowel bij de sterkpresteerders als de zwakpresteerders. Een vergelijkingspunt met 5 jaar geleden is er niet, toen heeft Vlaanderen niet aan het onderzoek deelgenomen. Vlaanderen scoort internationaal niet goed. In vergelijking met 10 jaar geleden zakt de score van de Vlaamse leerlingen met 22 punten. Uit de scores blijkt dat het verschil tussen de zwak en sterk presterende leerlingen in Vlaanderen relatief klein is. Meisjes scoren beter dan jongens. Zowel de thuistaal als de socio-economische thuissituatie van leerlingen vertonen een significante samenhang met de prestaties van begrijpend lezen. Wie thuis geen of minder	

	Nederlands spreekt of uit een kwetsbare thuissituatie komt, doet het minder goed. Het is niet zo dat bepaalde kenmerken (zoals thuistaal, leesplezier, gender...) sterker doorwegen op het gedaalde gemiddelde. Evoluties als een toenemende digitalisering of een stijgende multiculturaliteit zijn internationaal. Bij leerlingen die thuis lezen is de daling minder uitgesproken. Het onderzoek geeft aan dat scholen in Vlaanderen duidelijk minder tijd besteden aan taal en lezen dan in de andere landen. In de Vlaamse scholen is de instructietijd in de loop van de jaren gedaald. De leeftijd van de gepeilde leerlingen ligt met 10,1 jaar ook vrij laag. Zowel leerlingen als ouders geven aan dat ze weinig positief staan tegenover lezen, 31% heeft zelfs een eerder negatieve houding tegenover lezen. Opmerkelijk is dat Vlaamse ouders aangeven dat ze weinig voorlezen aan hun kinderen. Leerlingen die iedere dag lezen, scoren merkkelijk beter dan leerlingen die nauwelijks of nooit lezen. 3. PIRLS repeat 2018 De resultaten liggen niet in de lijn met de peilingsproeven voor de eindtermen "lezen" in het zesde leerjaar lager onderwijs. De laatste peilingsproef Nederlands vond plaats in 2013 met	

	goede resultaten. 91% van de leerlingen behaalde de eindtermen. Dat resultaat was beter dan in 2008. Een nieuwe peilingsproef wordt voorzien in 2018, het jaar dat de leerlingen die in 2016 deelnamen aan PIRLS normaal gezien in het zesde leerjaar zitten. De resultaten van die peiling zullen moeten aantonen in welke mate Vlaamse leerlingen bijbenen in de laatste fase van het basisonderwijs. Het Vlaams onderwijs werkt met eindtermen die gehaald moeten worden op het einde van het basisonderwijs, het PIRLS-onderzoek meet de leerlingen in het vierde leerjaar, net voorbij halverwege het lager onderwijs. 4. PISA 2018 Vlaanderen neemt deel aan PISA 2018. De resultaten worden waarschijnlijk kenbaar gemaakt in het najaar van 2019. 5. TIMSS 2019 Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS) is een internationaal vergelijkend onderzoek naar leerlingenprestaties in wiskunde en wetenschappen. De International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) coördineert het onderzoek. In het kader van TIMSS worden sinds 1995 in vierjaarlijkse cycli toetsen wiskunde en wetenschappen afgenomen bij leerlingen uit het	

	4de leerjaar lager onderwijs (internationaal aangeduid als grade 4) en bij leerlingen uit het 2de jaar van de 1ste graad secundair onderwijs (grade 8). Vlaanderen neemt OOK deel aan TIMSS 2019. 7. PIAAC Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC) is een grootschalig internationaal onderzoek dat de vaardigheden van volwassenen test. De focus ligt op vaardigheden die essentieel zijn voor een volwaardige deelname aan de moderne maatschappij: •Geletterdheid •Gecijferdheid •Problemen oplossen in technologierijke omgevingen Naast die basisvaardigheden op het vlak van informatieverwerving verzamelt PIAAC ook gegevens over: •De lees- en rekenactiviteiten die volwassenen uitvoeren •Hun gebruik van ICT op het werk en in het dagelijks leven •Een breed gamma aan andere vaardigheden die volwassenen op het werk gebruiken	

	Het hoofdonderzoek (de bevraging bij 4000 à 5000 personen) zal plaatsvinden in de periode najaar 2021, voorjaar 2022. De resultaten zullen beschikbaar zijn in het najaar van 2023. De tweede cyclus loopt dus 10 jaar na de eerste cyclus.	
Departement Onderwijs en Vorming: 10.3. Monitort het nieuwe financieringssysteem voor het volwassenenonderwijs. 10.4. Monitort het Strategisch Plan Geletterdheid: opvolgen van de streefcijfers die per strategische doelstelling zijn geformuleerd.	10.3 Er werden nog geen acties ondernomen.	10.3 Om het nieuwe financieringssysteem te evalueren werd een monitor opgezet. Het eerste rapport van deze monitor, de nulmeting, is hier beschikbaar. Het bevat een overzicht van de meest relevante variabelen die de financiering bepalen. De meeste van deze variabelen zijn pas sinds januari 2019 in de databank DAVINCI voor het volwassenenonderwijs opgenomen. Tenzij anders vermeld hebben alle variabelen betrekking op het kalenderjaar 2019. In de volgende rapporten in deze reeks komen dan de evoluties van deze variabelen aan bod en de conclusies die daaruit volgen. Zo kan het financieringssysteem bijgestuurd worden tegen het schooljaar 2023-2024, met het oog op het behalen van de beleidsdoelstellingen (de kwalificatiegerichtheid verhogen, meer lagergeschoolden en werkzoekenden bereiken, schaalvergroting bereiken zonder het aanbod te centraliseren).
	10.4	10.4

	Er is een monitoringssysteem voor het Strategisch Plan Geletterdheid.	Er is een monitoringssysteem voor het Strategisch Plan Geletterdheid.